

Kronika
městské
části
Brno-Líšeň

Rok 2023

Obsah

1. Počasí.....	4
2. Kultura	6
3. Školství.....	20
4. Sport	63
5. Obchod a služby	83
6. Bydlení a život v okolí	88
7. Z radnice	93
8. Další	104
Použité zdroje.....	111
Seznam obrázků	131

1. Počasí

Leden byl poměrně teplý, a to zejména začátkem měsíce. V průměru bylo naměřeno 2,9 °C a maximálně dokonce 12 °C. Nejméně pak -7 °C. Slunce vycházelo v 7:48 a zacházelo v 16:05. V únoru byla naměřena maximální teplota 14 °C, největší propad teploty nastal druhý únorový týden a klesla až na -8 °C. Průměr se tak ustálil na 2,7 °C. Za měsíc březen bylo v průměru naměřeno 5 °C. Maximální teplota vyšplhala až na 20 °C a minimální klesla na -7 °C. Dne 20. března nastala jarní rovnodennost a 26. března se změnil zimní čas na letní, slunce tak zapadalo o hodinu později.

Za duben bylo v průměru naměřeno 8,6 °C, maximálně pak 21 °C a minimálně -5 °C. Slunce vycházelo v 6:34 a zapadalo v 19:22. Za květen bylo v průměru naměřeno 14,1 °C. Maximum se vyšplhalo až na 26 °C a minimálně byly naměřeny teploty kolem 3 °C. V červnu foukal silný vítr byl a na několika místech v ČR hrozila opět tornáda. Obci Lubná u Poličky, která utrpěla už loni, opět zasáhlo slabé tornádo.¹ Za tento měsíc bylo maximálně naměřeno 33 °C, v průměru 19,1 °C a minimálně 8 °C.

Obrázek 1: Snímek zachycující tornádo u Poličky.

V červenci nastávaly tropické teploty, a to zejména v polovině měsíce, maximum se vyšplhalo na 34 °C. Ke konci měsíce teplota klesla na 11 °C. Průměrná teplota se ustálila na 22,4 °C. V srpnu bylo naměřeno nejvíce 33 a nejméně dokonce 9, a to v druhém srpnovém týdnu. Slunce začalo vycházet v 5:23 a zapadalo ve 20:35. Letní počasí bylo tento rok nezvykle dlouhé a velmi teplý byl také podzim. V září dokonce teplota vystoupala až na 29 °C. Ke konci měsíce klesla až na 10 °C, ale v posledním týdnu opět vystoupala. Průměrná teplota tak činila 19,3 °C.

I v říjnu stále panovalo spíše tzv. babí léto. Nejvíce bylo naměřeno 25 °C v prvních dvou říjnových týdnech. Nejméně pak teplota klesla až na bod mrazu. Slunce vycházelo v 6:51 a zapadalo 18:35. Začátek listopadu byl stále nezvykle teplý a teploty vystoupaly až na 17 °C. Na přelomu listopadu a prosince však došlo k výraznému ochlazení, kdy teplota klesla až na -5 °C, a i v městě Brně napadlo neobvykle velké množství sněhu. První sníh napadl v Líšni už 19. listopadu. Průměrná teplota se ustálila

¹ HOTTKOVÁ, Lucie, Miloslav FIŠER a Petr KOZELKA. U Poličky zachytili tornádo. Letos už podruhé. In: *Novinky.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/pocasi-u-policky-zachytili-tornado-letos-uz-podruhe-40434334>

na 5,3 °C. Koncem prosince bylo naměřeno nejvýše 12 °C a nejméně začátkem měsíce až -9 °C. Průměr se tak ustálil na 2,1 °C. Slunce vycházelo v 7:25 a zacházelo 15:59.²

Obrázek 2: První snůh v Líšni napadl už v listopadu.³

² Počasí v Brně. *Portál divoch.net* [online]. c2023 [cit. 2023-12-26]. Dostupné z: <http://pocasi.divoch.cz/brno.php>

³ PRVNÍ SNÍH Líšeň, listopad 2023. Online. In: Facebook.com. 2023. Dostupné z: <https://www.facebook.com/neuveritelnebrno/posts/pfbid0gN6caJNqgRrb8r6c3ynteNgVSmzc3kmBra2w1u2oCdRw4RBQM1KRDqZyPyni1jngl>. [cit. 2024-01-30].

2. Kultura

Ve čtvrtek 12. ledna 2023 proběhlo první vystoupení z cyklu *Klasická hudba na zámku*, a to s následujícím programem:

- Josef Suk – Čtyři kusy pro housle a klavír
Anna Horáková 2. ročník – housle, Libuše Pančochová – klavír
- J. S. Bach – Siciliana
Jacob Dont – etuda č. 5
Anna Horáková – housle, sólo
- J. S. Bach – Allemande, Courante, 2. suite pro violoncello, sólo
Ariana Suleiman Shakh – 2. ročník, viola
- J. S. Bach – Presto – 1. sonáta pro housle, sólo
N. Paganini – Caprice – č. 15
Jan Vopařil, 1. ročník – housle
- F. Mendelsohn – Bartholdy – Koncert e – moll, 2. věta
Jan Vopařil – housle, Radim Pančocha – klavír

Klavírní doprovod koncertu: Libuše Pančochová a Radima Pančocha.⁴

Na Dělnáku zase oblíbený večer s Cimbálovou muzikou Líšňáci. Jednalo se o třetí akci z cyklu *Večery u cimbálu*. Krom Cimbálové muziky Líšňáci dorazili i jejich hosté, a to Cimbálová muzika Kyničan. Tematicky bylo večer podáváno několik druhů vín z Moravského Žižkova.⁵

Děti si mohly v lednu užít představení *Veselá pout'*, který je spolu s rodiči zavedl do barevného světa hudby, kolotočů a říše cizokrajných zvířat. Na pouti se s nimi setkala také dvě roztomilá strašidla – Kryšpín a Táhlo, ježibaba a neposední hadi. Během představení je pak přišly pozdravit postavičky Jů a Hele.⁶

⁴ Klasická hudba na zámku. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/klasicka-hudba-zamku-1>

⁵ Večer u cimbálu. *Kulturní centrum Líšeň* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://kclisen.cz/vecer-u-cimbalu/>

⁶ Veselá pout' - hosté pořadu Jů a Hele. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/vesela-pout-hoste-poradu-ju-hele>

V půlce ledna byla slavnostní vernisáží zahájena výstava fotografií na Dělnáku, která nás skrze hledáčky fotoaparátů dvou autorů, Petry Švehlové a Bořka Hájka, vrátila do akcí pořádaných v posledních dvou letech Kulturním centrem Líšeň. Trvala do konce února.

Obrázek 3: Zahájení výstavy *Ohlédnutí*.

Pro přátele a příznivce lesa a lesních školek, ale i veřejnost, byl uspořádán lesabál, udržitelná zábava s hudbou, tancem a ekologickým přesahem. Akce navazovala na tři stejně zaměřené bály, které se v Líšni konaly v době před covidem. Čeká vás pestrý program a zábava při tanci i poslechu. *Lesabál 2023* se uskutečnil ve spolupráci s Nadací Veronica – nadace.veronica.cz, jejíž činnost si dala akce za cíl propagovat a podpořit.⁷

Líšeňskou kulturní scénu opustila Eva Cacková, fotografka, autorka rozhlasových pořadů, lektorka a cestovatelka, která žila a tvořila v Líšni.⁸

Dne 18. února se konaly tradiční *Líšeňské ostatky*. Zbyněk Stejskal jako Bakchus spolu s prvním stárkem Ondřejem Válkem provedli Líšni tradiční i nové maškary a krojované. V tomto roce spolu v průvodu soutěžili o vládu nad celou Líšní, vykouzlili na vašich tvářích široké úsměvy a pohostili vás ostatkovými dobrotami. Průvod s vystoupením krojovaných a maškar končil na parkovišti u COOPu na náměstí Karla IV. Odpoledne byli návštěvníci srdečně zváni na Dělnák, kde byl připravený program s vystoupeními NS Líšňáček, Do tance s radostí, Višněmi z Líšně a dílnami pro děti. Na večerní ostatkové veselici je čekalo

⁷ PAROULKOVÁ, Leona, Renata SPOTZOVÁ a Martin MOŠTĚK. Tipy na víkend 13. - 15. ledna: Plesová sezona na jižní Moravě láká na parkety. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/tipy-na-vikend/tipy-na-vikend-13-15-ledna-plesova-sezona-na-jizni-morave-laka-na-parkety-202301.html>

⁸ Odešla Eva Cacková. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 4 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>

vystoupení NS Líšňáci s Cimbálovou muzikou Líšňáci, následovalo předání hodového práva a nechybělo ani tradiční pochování basy. Užili si také kvalitní občerstvení, hudbu i jedinečnou ostatkovou výzdobu.⁹

Obrázek 4: Masopust průvod v brněnské Líšni se konal v sobotu 18. února. Zdroj: Deník/Sabir Agalarov

Dne 3. března se na Dělnáku konala vernisáž k výstavě fotografií dvou mladých autorů, zachycujících obrazotvornost lesní krajiny. *Hlesy* nabídly pozvání do krajiny, kterou si spojujeme především se společenstvím stromů. Tento rozměr, jakkoli složitý a hodný neustálého bádání, však obsahuje i přístup k jiným polohám. Obrazotvornost a překvapení se tu objevuje na fotografiích, a to od dvou různých autorů zároveň.¹⁰

Ať si o nich myslíme cokoliv, v panelácích bydlí třetina obyvatel ČR. Juliánov byl první, Líšeň měla být druhá, Lesná, Vinohrady jsou unikátní vesnicí na výšku. Víte, že mělo vzniknout sídliště Sadová? A které sídliště je největší v Evropě? Všechny odpovědi a mnohem více zjistili účastníci přednášky Lukáše Karneta na Kotlance.¹¹

Po celý březen byla ve vestibulu radnice k vidění výstava *Sen o Egyptu* brněnských rodaček Lucie a Marie Muncigerových. Marie vystavovala výšivky, Lucie linoryty a perokresby. Obě vypomáhají klientům v Brně (psychicky a duševně nemocným) najít a rozvíjet jejich talent ve spolku Kolumbus. Také patří v Art Edu Production k (Ne)pátečníkům, kteří se věnují klientům s kombinovaným postižením (psychicky, mentálně, tělesně).¹²

Divadlo Líšeň zahrálo benefiční představení *Putin lyžuje* v Klubu Leitnerova. „Jevištní reportáž zpracovává téma nástupu Putina k moci a směřování Ruska k totalitě,“ informovali pořadatelé.

⁹ *Líšeňské ostatky* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.lisenostatky.cz/wordpress/>

¹⁰ *Hlesy, umělecká přírodní fotografie*. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/hlesy-umelecka-prirodni-fotografie>

¹¹ *Paneláky – zatracované i toužebně očekávané, přednáška PhDr. Lukáše Karneta*. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/panelaky-zatracovane-i-touzebne-cekavane-prednaska-phdr-lukase-karneta>

¹² *LÍPA: SEN O EGYPTU*. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/lipa-sen-o-egyptu>

Inscenace se hrála na podporu svobodné Ukrajiny. „Vzdáváme hold odvaze čelit zákeřné válce,“ doplnili. Cena vstupného je od 130 do 180 korun. Výtěžek putoval na sbírku *Paměti národa* na pomoc státu zasaženého válkou. Na programu byla také beseda a ukázka fotografií s Majdou Slámovou.¹³

Na konci února se konal *Líšeňský ples 2023* v prostorách Dělnáku. K tanci a poslechu zahrál KUF band, návštěvníci zhlédli stand up vystoupení Daniela Čecha, magické vystoupení Krise Jugglinga, zasoutěžili si v tombole a v pozdních hodinách si zatančili na sety od DJ Shafffa. Občerstvení tradičně připravila restaurace Potrefená husa.¹⁴

Obrázek 5: Střípek z *Líšeňského plesu 2023*.

¹³ JEŽOVÁ, Vendula. Tipy na víkend na Brněnsku: VIDA centrum ovládnou roboti, hrad Veveří zase uzene. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/tipy-na-vikend/tipy-na-vikend-na-brnensku-vida-centrum-ovladnou-roboti-hrad-veveri-zase-uzene-2.html>

¹⁴ Líšeňský ples 2023, Brno. In: *Smsticket.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.smsticket.cz/vstupenky/33730-lisensky-ples-2023>

V březnu před dvěma lety nastoupil do pozice ředitele KCL, a právě dvacet čtyři měsíců vnímal jako kritickou hranici, kterou nepřekonalí mnozí jeho předchůdci. „*Nerad bych to zakřiknul, ale podařilo se nám nastavit model fungování, který je životný, nosný a perspektivní,*“ říká Michal Kročil, jenž právě začíná třetí rok. Rozhovor s ním si můžete přečíst v březnových *Líšeňských novinách* 2023.¹⁵

Obrázek 6: Oblíbený interpret Tomáš Kočko s ředitelem KCL Michalem Kročilem a produkční Martinou Rychtářovou.

V neděli 26. března se konal jarní koncert Cimbalu Classic Kateřiny a Dalibora Štrunce. Diváci si mohli vychutnat premiéru časosběrného klipu k písni Na líšeňském kostelíčku a také křest a autogramiádu knihy 30 let (nejen) písní od cimbalu. Významný moravský cimbalista, skladatel, pedagog, a především poutavý vypravěč Štrunc v ní nechává nahlédnout čtenáři do rodinné kuchyně Cimbalu Classicu a vedle pozoruhodného příběhu nabízí i podnětná zamyšlení. Součástí je i zpěvník se 70 písněmi, které se nashromáždily ve Štruncově archivu a jejichž autory jsou vedle něj i další textaři Alena Binterová a Josef Prudil.¹⁶

Obrázek 7: Významný moravský cimbalista Dalibor Štrunc.

¹⁵ HLOŽÁNEK, Tomáš. Třetí rok v roli ředitele KCL. Těší nás pozitivní reakce lidí, říká Michal Kročil. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 8-9 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

¹⁶ HLOŽÁNEK, Tomáš. Dalibor Štrunc pokřtí novou knihu na jarním koncertě. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 11 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

V neděli 2. dubna proběhlo pod taktovkou Kulturního centra Líšeň v Orlovně a její zahradě tzv. *Proutkobraní*. Spolek Líšeň sobě zajistil vrbové proutí na pletení pomlázek a ukázky tradičních i netradičních velikonočních zvyklostí. Návštěvníci se mohli rovněž podělit o vlastní rodinné tradice, recepty či výrobky. Proběhl také swap, dílna pro děti i dospělé a přišla řada kreativních umělců.¹⁷

Obrázek 8: Proutkobraní spolku Líšeň sobě.

¹⁷ Proutkobraní III. In: *Facebook.com* [online]. 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/events/757175675778963?ref=newsfeed>

Pálení čarodějnic a poslední dubnová noc vyšla v roce 2023 na neděli. Pálení čarodějnic v líšeňské Rokli (u tramvajové zastávky Masarova) je již tradiční a roku 2023 navíc bylo součástí dne i otevření nové kavárny v Rokli (vedle dětského hřiště pod tramvajovou zastávkou Kotlanova). Program začal otevřením kavárny ve 14:30, a v 15:00 a zahájil moderátor akce. Návštěvníci se mohli těšit na skákací hrad, balonkovou show, malování na obličeje, výrobu malých čarodějnic a další aktivity pro děti. Oheň se zapálil v 19 hodin a od 20 hodin to rozjela legendární brněnská metalová kapela Loretta. Občerstvení zajišťovala restaurace Our Story. Celou akci zajistil tým Kulturního centra Líšeň. Záznam z otevření pohledem ptačí perspektivy a Jiřího Karáska najdete na YouTube: <https://youtu.be/X36itKWb-ZE>.¹⁸

Obrázek 9: Pálení čarodějnic 2023. Zdroj: FB KCL Líšeň

¹⁸ Pálení čarodějnic a slavnostní otevření kavárny v líšeňské Rokli. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/paleni-carodejnic-slavnostni-otevreni-kavarny-lisenske-rokli>

Divadelní spolek Marvánek si minulý rok připravil divadelní hru *Proč si Líšňáci pijí krev aneb Pravda o Dráculovi*. Ta měla úspěšnou premiéru 10. prosince 2022 na Dělnáku a protože ne každý měl možnost se v předvánočním shonu zúčastnit, rozhodl se jej zopakovat na domovské scéně, repríza byla 15. dubna 2023 na Dělnáku. Děj hry vtáhne na líšeňské panství v roce 1855, kde žije mládenec Vojtěch, který je tak trochu nekňuba a nemůže si najít nevěstu. Právě v té době hrabě Drácula řeší problém, že v Transylvánii už není, z koho vysát krev. Splete si však Londýn s Líšní. Dráculova dcera Chloé se proto Vojtovi zjeví ve snu a pozve ho na jejich hrad, kde se do sebe zamilují. Nutnost doplnit čerstvou krev pak přivede nastávající manžele a Dráculu k nám do Líšně, kde tou dobou žije ovdovělá kněžna. Tady se začíná rozjíždět kolotoč zábavy a legrace, ve kterém se dozvíte, proč si lidé vzájemně pijí krev a proč se u nás říká „a na to se nechám klidně píchnout rezavou vidličkou do krku“. Přeneste se tedy s námi zpět do roku 1855, do doby, kdy svět znal již revolvery Colt, džínsy Levis a nechte se na dvě hodiny ponořit do spousty smíchu a tajemna.¹⁹

Obrázek 10: Představení divadla Marvánek.

¹⁹ Proč si Líšňáci pijí krev aneb Pravda o Dráculovi. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/proc-si-lisnaci-piji-krev-aneb-pravda-o-draculovi-0>

Na Dělnáku odehrál ochotnický spolek Pozpátku z Říčan u Brna dne 3. května komediální představení *Drazí pozůstalí*. Příběh pojednával o nepříteli harmonické rodině, která se schází krátce po pohřbu na čtení poslední vůle. A začnou se odhalovat charaktery a vyplouvat na povrch skrytá tajemství.²⁰

Obrázek 11: Pozvánka na komedii *Drazí pozůstalí*.

Na Kotlance proběhla v dubnu zajímavá přednáška zdarma s názvem *Zdraví a nemoci našich prezidentů*. S výjimkou dvou byli všichni naši prezidenti během výkonu funkce vážně nemocní. Kdyby měli „běžné“ zaměstnání, museli by dávno skončit. Paradox dějinných událostí a zákulisí politiky způsobilo, že zastávali nejvyšší úřad vážně nemocní. Jak nemoc ovlivňovala jejich rozhodování? A rozhodovali opravdu oni? Do jaké míry vládne okolí nemocného státníka – nevládne už tím, že „filtruje“ informace, které se státník dozví? A kde je hranice soukromí státníka-člověka a kde začíná veřejný zájem? To vše se návštěvníci dozvěděli na přednášce Lukáše Karneta. Tuto přednášku uspořádalo Seniorské centrum Réva.²¹

Divadlo kejkle si připravilo variaci známé pohádky Smolíček a Jezinky. Kulisy vyrobil Karel Klíma. Anotace k představení zněla velmi poutavě: *Připravte se na fotbálek, na vstávání se sluníčkem a dozvíte se kdo je Smolda a Slůňo. Jezinek se bát nemusíte... neuvěříte co si vymyslí, aby se dostaly ke Smolíčkovi, ale i když jsou, jak říká jelen: zlé, škaredé a lstivé... všechno dobře dopadne. Bude se vařit, tančit i učit*

²⁰ *Drazí pozůstalí* (komedie). In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/drazi-pozustali-komedie>

²¹ *Zdraví a nemoci našich prezidentů*. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/zdravi-nemoci-nasich-prezidentu>

*psát a číst... tak vzhůru do pohádky. Někdo se stane stromem, někdo muchomůrkou, někdo mraveništěm a všichni se naučí, jak přivolat jelena.*²²

Obrázek 12: Kulisy pohádky Smolíček a Jezinky.

V květnu si na Dělnáku mohli milovníci hudby a tance užít další Večer u cimbálu. Čeklay je oblíbené i méně známé lidové písně v podání cimbálové muziky Národopisného souboru Líšňáci a jeho hostů.²³

Divadlo Marvánek si připravilo pohádku Loupežnice z Horneku, kterou zahrálo na Dělnáku v neděli 7. května. Za dávných a dávných časů řádila v líšeňských lesích tlupa pěti obávaných loupežnic pod vedením kruté Zlomíry a její dcery Ivindy. Nikdo si s nimi nevěděl rady. Okradly i odvážného chalupníka Jana o to nejcennější, co měl. Návštěvníci tak přišli zjistit, jak to celé dopadne.²⁴

Ve čtvrtek 25. května od 17 hodin se v zahradě zámku Belcredi uskutečnil závěrečný bonusový díl z cyklu koncertů *Klasická hudba na zámku*. Vystoupil přední český komorní soubor Janáčkovou kvartetu, těleso s mnohaletou historií, které sklízí úspěch u nás i v zahraničí.²⁵

²² Smolíček a Jezinky. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/smolicek-jezinky>

²³ Večer u cimbálu. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/vecer-u-cimbalu-1>

²⁴ Loupežnice z Horneku. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/loupeznice-z-horneku>

²⁵ Klasická hudba na zámku – Janáčkovu kvartetu. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/klasicka-hudba-zamku-janackovo-kvarteto>

Ve volnočasovém centru Kotlanka se konala výstava obrazů, obrázků a keramiky – díla vytvořená rukama žáků a pedagogů Speciální školy ELPIS. Vernisáž proběhla ve čtvrtek 18. května.²⁶

Obrázek 13: Výstava *Obrázky pro radost*.

Přesně 28. dubna 2003 byla pobočka Knihovny Jiřího Mahena v Líšni, po přestěhování z ulice Masarova, otevřena pro veřejnost. Za tuto dlouhou dobu navštívilo knihovnu téměř půl milionu návštěvníků, kteří si půjčili 1 500 000 knih, časopisů, CD a nově i hraček. I knihovna se stále vyvíjela a začala nabízet nové služby – hračky z Lekotéky, WIFI, návratový box. Velikostí i fondem patří k největším pobočkám v KJM a často si sem jezdí pro knížky čtenáři z celého Brna.

Knihovnu pravidelně navštěvují školy a školky z okolí nejen v rámci besed pro školy, ale i za účelem výměny půjčených knih. Maminky s dětmi se setkávají 4× ročně v rámci projektu Bookstart, každý rok probíhá pasování prvňáčků *Poprvé do školy, poprvé do knihovny*, které je spojeno s registrací pro prvňáčky zdarma. A na to navazuje *Klíčování*, kdy děti na konci školního roku ukážou, co se naučily.

V minulých letech v červnu děti malovaly před knihovnou na chodník. V letech 2020–21 byly všechny akce omezeny, ale v loňském roce se všechno postupně začalo vracet. Každý měsíc je v knihovně vyhlášena nová soutěž pro děti.

Celkem je zde těchto akcí kolem 130 za rok. A když se to vynásobí 20, už je to opravdu nemalé číslo. Za tímto vším stojí každodenní práce knihovnic, které se snaží poskytovat kvalitní služby všem. Jsou zde

²⁶ Obrázky pro radost. In: *Kulturní centrum Líšeň* [online]. 2023 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://kclisen.cz/obrazky-pro-radost/>

také pravidelné výstavy. Zpočátku byla výstava vždy na 1 měsíc, ale po prodloužení půjčovní doby knížek na 35 dní, jsou výstavy instalovány na 2 měsíce.

Pár čísel za rok 2022:

- počet čtenářů 2 386,
- z toho 816 dětí do 15 let,
- počet návštěvníků 22 785,
- počet výpůjček 74 219.²⁷

Ve dnech 18. a 19. srpna se konal již XIV. ročník festivalu *Líšeň sobě*, tentokrát ve velké pompézní verzi. Divadlo Líšeň totiž v roce 2023 oslavilo již 25 let existence. V pátek 18. srpna na Kostelíčku zahrála Opera Diversa svoje znovuvedené *Manželské miniopery*. Na Obecké 13, na Dvorkové scéně Divadla Líšeň, bylo možné zhlédnout výstavu loutek Tondy Maloně. Jeho loutky proslavily nejen inscenace Divadla Líšeň, ale vytvořil také ostatkové maškary. Na dobrou noc zahrálo Divadlo Líšeň hru *Andělé z lesa* (opět na Dvorkové scéně). Sobota na Kostelíčku patřila hudbě a divadlu pro děti. Kromě místních folklorních a hudebních uskupení vystoupilo také postcountry uskupení Napoli, a hlavně náčelníci lidu Čanki, ČANKIŠOU.²⁸

V Líšeňské Pasáži byla až do konce srpna k vidění výstava Ateliéru Studánka Mileny Konvalinkové. Ta se věnuje výtvarnému umění pro malé i velké, pro výjimečné nadané i pro ty, co jen tak rádi tvoří.²⁹

Krajina - suchý pastel
autor: dítě 12 let

Krajina - suchý pastel
autor: student

Krajina - kombinovaná technika
autor: dítě 12 let

Obrázek 14: Ukázka tvorby z Ateliéru Studánka Mileny Konvalinové.

Další přednáška Lukáše Karneta se konala na Kotlance 29. června a věnovala se tématu historie městské hromadné dopravy v Brně, a to od Kořky až k IDS. Bezplatnou přednášku uspořádalo Seniorské centrum Réva.

²⁷ HEPPLEROVÁ, Eva. Pobočka Knihovny J. Mahena na Jírově ul. slaví 20 let svoji činnosti. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 9 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

²⁸ CIMROVÁ, Filipína. Líšeň sobě zve na čtrnáctý ročník Festivalu. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/spolky-sdruzeni/lisen-sobe-zve-ctrnacty-rocnik-festivalu>

²⁹ Líšeňská Pasáž - výstava ATELIER STUDÁNKA. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/lisenska-pasaz-vystava-atelier-studanka>

Anotace přednášky:

*Tramvaje, trolejbusy, autobusy... Používáme je denně, ale většinou vůbec nepřemýšlíme o zákulisí jejich provozu. Jaký je původ slova šalina? A víte, že šaliny měly jezdit tunelem pod Špilberkem? A měly jezdit i do Kohoutovic a na Vinohrady? Proč v roce 1989 mělo Brno jednu šalinu ve žlutém nátěru?*³⁰

Jubilejní 20. ročník festivalu IBÉRICA se opět konal v Líšni. Tentokrát jste se mohli těšit na fascinující vystoupení španělské tanečnice Virginia Delgado v doprovodu vyhlášených kytaristů Morenita De Triana, Filipa Zubáka a perkusisty Matea Gariga. Více o festivalu zde: <https://www.iberica.cz>.³¹

Novinkou v programu Kulturního centra Líšeň se staly pravidelné party. Například *Retro Rock Party*, která se uskutečnila 16. června. Návštěvníci se pobavili a zatančili na staré, ale i současné rockové hity.³² Další se pak konala v září. V srpnu pak na stejném místě proběhla *Oldies Dance Party* a *Teenage Summer Music Party*.

Obrázek 15: Zvací plakát na Retro Rock Party.

V jihomoravské Pécsi se na konci dubna uskutečnil 2. ročník *Mezinárodního festivalu stínového divadla Karakulit*, a to setkání souborů Evropy i Asie. Divadlo Líšeň se přehlídce zúčastnilo podruhé a jako jediný zástupce českého divadla. Tentokrát s inscenací *Sputaný trávou*.

Festival se v roce 2023 konal jako součást *10. Divadelní olympiády* a *Světového festivalu loutek*. Do Pécsi přijela zahrát divadla z 12 zemí, přehlídka představila v pěti dnech 23 představení. Ty doprovodilo množství workshopů jak pro profesionály, kde své zkušenosti předávali respektovaní tvůrci, tak i pro

³⁰ Historie městské hromadné dopravy v Brně aneb od Koňky k IDS. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/historie-mestske-hromadne-dopravy-brne-aneb-od-konky-ids>

³¹ IBÉRICA. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/iberica>

³² Retro rock party. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/retro-rock-party>

návštěvníky festivalu. Stínové divadlo v mnoha podobách představily i výstavy, včetně prezentace kolekce zejména asijských tradičních loutek ze sbírky pořadajícího divadla MarkúsZínhás.

Záměrem pořadatele bylo představit a konfrontovat živou staletou loutkářskou tradici se současným divadlem. Diváci tak mohli vidět indonéskou formu stínohry v podání doma i ve světě populárního Purbo Asmora a mnohačlenného jávského orchestru, Rámajánuhranou rodinou Ramanchandry Pulvara z Indie, jejíž členové si předávají umění chrámové stínohry už 14 generací nebo hru s tradičními jávanskými slaměnými loutkami. Vedle toho ale i například bravurní kabaretní využití prstového stínového divadla nebo originální meotarové divadlo.³³

Obrázek 16: Inscenace *Spoutaný trávou*.

V červnu se v zahradě Orlovny konala *Lipová slavnost* k uvítání prvních památných stromů v Líšni. Diskutovalo se o minulosti i budoucnosti zahrady. Vizi rekonstrukce představila paní místostarostka Alena Stejskalová a pan místostarosta Jan Skotal. V doprovodném programu si návštěvníci užili divadlo, taneční představení i soustružení pro děti, večer pak společné zpívání u ohně.³⁴

Na zářijových *Líšeňských hodech* 2023 vystoupila také populární zpěvačka Aneta Langerová a oblíbená kapela Jelen. Rozhovor s kapelou si můžete přečíst v zářijových *Líšeňských novinách*. Starou Líšeň obešli stárci s pozvánkou na hody poslední srpnový víkend a novou ve středu 30. srpna. Folklórní sobotu zahájil průvod přibližně stovky krojovaných párů a po požehnání u kostela se přesunul k zámku Belcredi. Na nádvoří pak vypukla hodová veselice a vystoupení zahraničních folklórních souborů. Beseda s cimbálovou muzikou Líšňáci začala v šest hodin a večerní zábava s dechovkou Dubňanka dvě hodiny poté. Stárkovské sólo začalo o půl deváté. V pět hodin začalo na farní zahradě vystoupení Cimbal Classic Dalibora Štrunce s primášem Františkem Černým. Jeho syn Matěj zahrál v pátek se svou skupinou Ateliér. Připraven byl i program pro děti. Například Divadlo Klubko vystoupilo s představením *Pirátská pohádka*.

³³ Divadlo Líšeň se zúčastnilo mimořádné světové přehlídky stínového divadla. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 4 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

³⁴ ONDRŮJOVÁ, Andrea. Lipová slavnost v zahradě Orlovny. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 12 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

Rozhovor s Anetou Langerovou si můžete přečíst v prázdninových *Líšeňských novinách*.³⁵

Obrázek 17: Aneta Langerová.

Dne 10. června se v zahradě Orlovny oslavily první památné stromy v Líšni na *Lipové slavnosti*. Na programu byla taneční vystoupení, divadlo, zpívání u ohně, workshopy Hobbylabu, Líšeň sobě i Líšeň za vodou. V neposlední řadě ale také proběhla debata, chtějí-li občané komunitní plánování, jehož záměrem bylo zapojení široké veřejnosti. Mohli se zúčastnit diskuze o budoucnosti zahrady na Orlovně a také přidat svůj návrh, jak by podle nich měla zahrada po rekonstrukci vypadat. Za přítomnosti paní místostarostky Aleny Stejskalové a investiční techničky Jany Pantůčkové se diskutovalo o možnostech i limitech zahrady. Paní místostarostka představila studii, která bude společně s výstupy z této debaty sloužit jako podklad pro projekt a následnou realizaci.³⁶

Obrázek 18: Lipová slavnost v Líšni.

³⁵ Líšeňské hody 2023. In: *Portál vlisni.cz* [online]. [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/lisenske-hody-2023>

³⁶ ONDRŮJOVÁ, Andrea. Komunitní (!) zahrada Orlovny. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 5 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

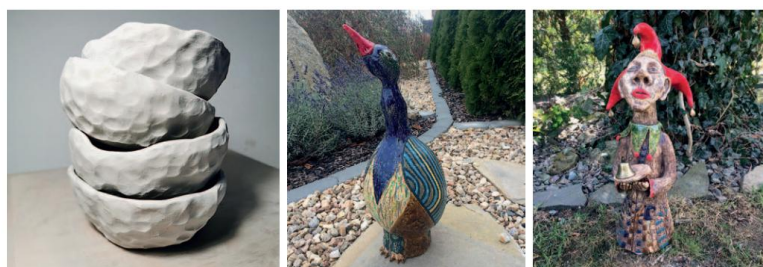
ČTVRTSTOLETÍ, tak se jmenoval Festival Divadla Líšeň, kterým společně se všemi příznivci oslavili 25 let svého divadelního života. Pozvali je na místo, kde to všechno začalo – do líšeňského domku na Obecké 13. Zde se v bývalé slepičárně začaly rodit první scény k inscenacím, na půdě a dvorku se zkoušely první hry. Narozeniny divadla spojil s další oslavou – významné životní jubileum slaví loutkořezbář Antonín Maloň, jehož loutky a rekvizity zdobí většinu jejich inscenací. Během festivalu návštěvníky prostřednictvím výstavy, filmových dokumentů a společného vzpomínání provedli historií Divadla Líšeň. Také je nechali nahlédnout i do líšeňské minulosti, pozváním do sálu bývalé hospody U Hejlů na ulici Ondráčkově, kde má divadlo své zázemí a prostor pro tvorbu. Proběhl zde i loutkový workshop a předpremiéra nové hry.

Obrázek 19: Ukázka z loutkového představení Divadla Líšeň.

I v Líšni máme letní kino! A to Letní kino u Lomu, kdy se promítalo na tenisových kurtech nedaleko lomu. V pátek 28. července se promítala oblíbená česká komedie *Samotáři*. Akce se konala za podpory MČ Brno-Líšeň. Tematicky byl připraven také popcorn s příchutí slanina a sýr, domácí brambůrky nebo osvěžující drinky. Film mohli diváci sledovat z pohodlí weggetů či lehátek.³⁷

V září ožily vitríny galerie v pasáži líšeňské radnice užitou keramikou blanenské výtvarnice Zuzany Marešové. Ta má svou vlastní značku Z-M Design. Rozhovor s ní si můžete přečíst v srpnových *Líšeňských novinách*.³⁸

Obrázek 20: Tvorba výtvarnice Zuzany Marešové.

³⁷ Letní kino u Lomu Vol. II. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/letni-kino-u-lomu-vol-ii>

³⁸ SVOBODOVÁ, Eva. Výtvarnice Zuzana Marešová bude vystavovat v Líšni. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 11 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

Léto v Líšni bylo zakončeno *Líšeňským Pivním Festivalem 2023*, konkrétně jeho 12. ročníkem. Konal se v sobotu 26. srpna v přílehlém okolí Líšeňského pivovaru na ulici Kotlanova.

Partnerské pivovary byly následující:

- Líšeňský pivovar (Brno – Líšeň)
- Pivovar STERN (Brno)
- Pivovar PEŠEK Černá (Vysočina)
- Měšťanský pivovar KOJETÍN (Kroměřížsko)
- Pivovar THEODOR (Velké Těšany)
- Pivovar MORAVIA (Brno)
- Klášterní pivovar PORTA COELI (Předklášteří)
- Pivovar GENIUS NOCI (Lomnice)
- Pivovar CRAZY CLOWN (Praha)
- Pivovar ROJC (Rozdrojovice)
- Pivovar ALBERT MICHLER (Buková-Jeseníky)

Můžete se také těšit na doprovodné kapely jako HAAS BAND, Frequency Illusion, GLOSTER 69 a LIDOPOP. Celou akci moderoval Láďa Cmíral a nechybí ani soutěž v pojídání s Maxijedlíkem Jardou Němcem.³⁹

Obrázek 21: Pivovary zapojené do Lišeňského Pivního Festivalu 2023.

Oprava budovy Orlovny se konečně dočkala finále. Během celého procesu rekonstrukce, který byl započat již v předminulém volebním období, plálo mnoho emocí a vášnivých debat. Co člověk to názor, jak by měla budova vypadat, k čemu by měla sloužit a kdo by jí měl provozovat.

Obrázek 22: Opravená budova Orlovny.

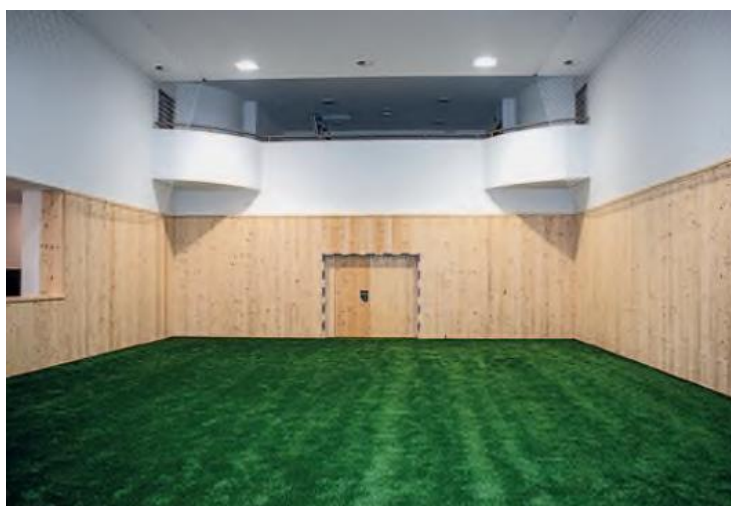
³⁹ Lišeňský Pivní Festival 2023 - zakončení léta. *Pivomol.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-09-21]. Dostupné z: <https://www.pivomol.cz/lisensky-pivni-festival-2023-zakoncení-leťa>

Část budovy B, která byla opravena za prostředky MČ Brno-Líšeň, prošla kolaudací v prosinci 2023, je svěřena do správy Kulturního centra Líšeň (KCL) a je určena spolkům, komunitám a veřejnosti. Od 1. září 2023 byla do přízemí přesunuta MŠ Michalova.

Obrázek 23: Školka v Orlovně.

Část budovy A, která byla zkolaudována na konci srpna 2023, je dlouhodobě pronajata fotbalistům SK Líšeň. Klub ji opravil díky dotaci Národní sportovní agentury, za přispění Jihomoravského kraje, města Brna, městské části Brno-Líšeň a dalších donátorů. Dalším cílem se stala rekonstrukce zahrada.

Obrázek 24: Fotbalové hřiště pro nejmladší adepty.

Celkové náklady na opravu a modernizaci celé Orlovny činily téměř 66 milionů Kč. Líšeň investovala značnou částku ve výši asi 29 milionů Kč, Národní sportovní agentura přispěla částkou přibližně 20 milionů Kč, město Brno přidalo 13 milionů Kč a Jihomoravský kraj podpořil projekt částkou necelých 2 milionů Kč. Klub SK Líšeň se rovněž aktivně zapojil do financování, přispěl dalšími miliony k zajištění úspěšného dokončení tohoto důležitého projektu.⁴⁰

Kulturní sezona 2023/24 začala. Na kulturní nadšence čekaly oblíbené páteční programy, diskotéky, tematické akce i vystoupení známých osobností a vrchol v podobě Líšeňských hodů. Ty v roce 2023

⁴⁰ BERČÍK, Marek. *VIDEO: Nové místo pro kulturu, sport i školku. V brněnské Líšni opravili Orlovnu*. Online. In: Brněnský deník.cz. 2023. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/video-brno-lisen-orlovna-skolka-radost-20230902.html. [cit. 2023-11-16].

byly divácky nejméně úspěšnější v historii. Z celoročních programů si oblibu posluchačů i respekt odborné veřejnosti vysloužila *Klasická hudba na zámku*.

Obrázek 25: Klasická hudba na zámku v Líšni.

Ještě navštěvovanější byly v minulé sezoně oldies diskotéky na Dělnáku.

Obrázek 26: Oldies diskotéky na Dělnáku.

Do seznamu tradičních oblíbených akcí bezpochyby patří také rozsvícení vánočního stromu, farmářské trhy, národnostní večery, plesy, oslava čarodějnic či akce pro děti. Jedna z prvních akcí byla romantická komedie ze sexuologické laboratoře Program na záchranu mužů v podání populárního herce Romana Zacha a brněnské herečky Evy Leimbergerové. Na přípravě kulturního programu pracuje vedle Michala Kročila a Martiny Rychtářové v Kulturním centru Líšeň celý tým lidí.⁴¹

Ve středu 20. září byla na Dělnáku vernisáží zahájena výstava fotografií, které mapují aspoň zlomek toho, co všechno po čtyři dekády působení Cimbálová muzika Líšňáci prožila a jak vyzrála. Účast na vernisáži byla hojná, nechyběli ani významní hosté (např. Karel Dvořák, člen BROLNU, který historicky

⁴¹ HLOŽÁNEK, Tomáš. Kulturní sezóna v Líšni přinese plesy, koncerty i program pro děti. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 7. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].

souboru velmi pomohl). Návštěvníci si mohli nejen prohlédnout fotografie, ale slyšet i samotnou muziku, poslechnout pár slov o historii i současnosti souboru, které sepsala paní Knechtová a publiku je představil pan Mergl.⁴²

Obrázek 27: Oslavy 40 let Cimbalové muziky Líšňáci.

V minulé taneční sezóně zvládli tanečníci souboru *Do tance s radostí* více než desítku vystoupení, a to nejen v Líšni. Naučili se nová taneční pásma od profesionální choreografky Lubice Meškové (umělecké vedoucí FS Technik Bratislava) a závěr nabitého roku si okořenili shlédnutím vystoupení souboru Lúčnica v Janáčkově divadle. Na konci července otevřeli brány již čtvrtého ročníku Letní taneční školy, s rekordním počtem 34 malých i větších tanečníků. Každý den patřil jinému stylu tance v podání profesionálních tanečních lektorů. Závěrečné vystoupení bylo silným zážitkem nejen pro děti a rodiče, ale také pro lektorky. V říjnu pak probíhal nábor nových tanečníků.⁴³

Obrázek 28: Taneční soubor Do tance s radostí.

⁴² *Cimbalová muzika Líšňáci slaví 40 let.* Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/cimbalova-muzika-lisnaci-slavi-40-let>. [cit. 2023-11-16].

⁴³ ZENDULKOVÁ ZAHRADNÍKOVÁ, Lenka. Taneční soubor Do tance s radostí – co nás čeká? Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 13. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].

Dva dvanáctiletí kluci, které baví současná taneční hudba a posouvají se ve své tvorbě, připravili zejména pro všechny vrstevníky na taneční party. Nazvali ji *Teenage Summer Music Party* a říkají si DJské duo MitVys. Party proběhla v listopadu v Kulturním centru Líšeň.⁴⁴

Projekt *Provokující divadlo*, který podpořily Fondy EHP, zahájilo Divadlo Líšeň 1. května 2021. Reagoval na současná společenská a politická témata. Prostřednictvím představení, besed, a workshopů vyjadřoval jejich lidské postoje, měl za cíl inspirovat a podněcovat k aktivitě směřující ke svobodě. Na jaře roku 2022 jeho význam zvýraznila ruská invaze na Ukrajině. Projekt se stal místem sdílení a také organizace pomoci.

Součástí projektu byl vznik nové inscenace o monstrprocesech *Zpověď bachaře*. Největší prostor mělo uvádění angažovaných her společně s besedami. Kromě Zpovědi bachaře hráli inscenaci *Putin lyžuje*, po začátku války na Ukrajině s novým podtitulem /hra o zrození vraha/ a hru o neo/nacismu *Hygiena krve*.

Součástí projektu bylo také obnovení a uvádění inscenace *Paramisa-Chytrý hloupý Rom* společně s workshopy romského tance. Významnými událostmi projektu *Provokující divadlo* byly workshop s islandským loutkářem Berndem Ogrodníkem a tvůrčí setkání s britsko-norskou performerkou Kate Pendry.

V rámci projektu uskutečnili 69 akcí. Z toho 45x hráli politicky angažované hry s besedami, uvedli 21 akcí zaměřených na romskou kulturu (Paramisa, workshop), vytvořili jednu inscenaci a realizovali dvě mezinárodní tvůrčí setkání. Projekt ukončili 31. října 2023.⁴⁵

V červnu byla v zahájena celková výmalba líšeňského farního kostela. Tomu předcházely drobné zednické vysprávky omítky, které na podzim 2022 bez nároku na finanční odměnu provedla stavební firma pana Yurie Khomyka. Lidé se také zapojili do vyklízení kostela, úklidu a závěrečného stěhování. Sebevíc rukou by bylo málo platných bez finančního přispění od dárců z farnosti i ÚMČ Líšeň, od kterého na výmalbu obdrželi dotaci. Celkem zaplatili 542 347 Kč, částku 100 000 Kč obdrželi od ÚMČ Líšeň, další dotaci ve výši 200 000 Kč poskytl Jihomoravský kraj. Dalších 100 000 Kč ÚMČ Líšeň poskytl na nákup zahradního traktoru, kterým udržujeme zeleň kolem kostela, hřiště na farním dvoře a prostranství u Kostelíčku.⁴⁶

Farnost na konci školního roku zorganizovala výlet pro všechny děti, které v uplynulém školním roce navštěvovaly náboženství. Dva zaplněné autobusy se 20. června vydaly na Velehrad. Po mši svaté autobusem přešli do archeoskanzenu, kde byl připravený naučný program. Děti se dozvěděly, jak se v období Velké Moravy opracovávalo železo či trhaly zuby, ochutnaly chleba čerstvě upečený na ohni, ve středověké škole se seznámily s přísným učitelem s vzezřením obra (a s láskou přitom vzpomněly na svou hodnou paní učitelku).⁴⁷

⁴⁴ TEENAGE SUMMER MUSIC PARTY a DJské duo MitVys. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/teenage-summer-music-party-djske-duo-mitvys>

⁴⁵ *Divadlo Líšeň završilo projekt provokující divadlo*. Online. In: *Portál vlisni.cz*. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/spolky-sdruzeni/divadlo-lisen-završilo-projekt-provokující-divadlo>. [cit. 2023-11-16].

⁴⁶ Výmalba farního kostela. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 6. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-18].

⁴⁷ VÁLKOVÁ, Hana. Výlet dětí z náboženství. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 6. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-18].

Od dob papeže Jana Pavla II. se pravidelně každé 3–4 roky konají *Světové dny mládeže (SDM)*, kde se potkají mladí věřící lidé z celého světa s papežem a s bohatou nabídkou různých programů. Od 1. do 6. srpna se konaly v Portugalsku v Lisabonu. Na toto setkání si mladí lidé šetří peníze z různých brigád. V Líšni dali dohromady skupinku v počtu 9 lidí, mladých z Líšně bylo na setkání více, ale připojili se k jiným skupinkám. Na setkání vyrazili 26. července. Setkání, rozhovory, skvělá atmosféra s nádechem projevů víry různých zemí, možnost nahlédnout do prožívání víry v Portugalsku a vnímat nadšení papeže při setkání s mladými z celého světa bylo pro všechny velkým povzbuzením.⁴⁸

Obrázek 29: Líšňáci na SDM v Lisabonu 2023.

V neděli 15. října byla v kostele sv. Jiljí Svatohubertská mše. Tradice této bohoslužby k počtě sv. Huberta, patrona myslivců, sahá až do 8. století, kdy ji zavedl papež Řehoř III. Koná se v některých farnostech jednou za rok, vždy na podzim. V líšeňském kostele byli na mši sv. v 10 hodin přítomni zástupci líšeňského mysliveckého sdružení a chrámový sbor v doprovodu dechových nástrojů zazpívá Hubertskou mši. Po mši se ve farním dvoře podával zvěřinový guláš.⁴⁹

O třetí říjnové sobotě putovali líšeňští farníci k Panně Marii Bolestné do Sloupu. Roku 2023 připadlo datum na 21. října. Od 16 hodin se v kostele modlili křížovou cestu a růženec, od 17 hodin začala mše svatá.⁵⁰

Římskokatolická farnost v Líšni se na letošní Dušičky rozhodla rozzářit celý líšeňský hřbitov. Na něm se soudobě nacházelo celkem 3 659 hrobů. V neděli 5. listopadu tak svítila na každém hrobu alespoň jedna malá svíčka jako malá vzpomínka, modlitba nebo symbol díků či naděje.⁵¹

⁴⁸ MATULA, Petr. Líšňáci na SDM v Lisabonu 2023. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 6. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-18].

⁴⁹ Hubertská mše. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 6. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-18].

⁵⁰ Pouť do Sloupu. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 6. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-18].

⁵¹ Vzpomínka na zemřelé. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 6. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-18].

Dělnický dům na Klajdovské ulici ve staré Líšni, patřil v sobotu 9. prosince manekýnkám a manekýnům. A to nejen tak obyčejným, ale krojovaným. Návštěvníci se mohli těšit na opravdové přehlídkové molo, na kterém spatřili promenádu manekýnek a manekýnů v líšeňském kroji. Shlédli různorodost líšeňského kroje od pracovních po sváteční, od nevěsty po vdovu, od dětí až po kmety. Poslechli si krásné líšeňské písničky, které zazněly v podání Cimbálové muziky Líšňáci pod bedlivým dohledem Tomáše Knechta. Odborným slovem krojovanou přehlídku provázel Jiří Hemelík.⁵²

Rok 2023 završil a vánoční atmosféru dokreslil poslední koncert roku 2023 z cyklu *Klasická hudba na zámku*. Na něm vystoupili studenti Katedry varhanní a historické interpretace. Koncert se tradičně uskutečnil v prostorách obřadní síně zámku Belcredi.⁵³

V neděli 3. prosince byl v Líšni slavnostně rozsvícen vánoční stromek, a to na náměstí Karla IV. Po zahájení akce a požehnání stromu panem farářem Šikulou si návštěvníci poslechli pěvecká vystoupení: dětského souboru Líšňáček pěveckého sboru Stará Líšeň dětského pěveckého sboru ZUŠ Antonína Doležala. Na místě čekalo také drobné občerstvení a dospěláky i voňavý svařák.⁵⁴

Ve středu 22. listopadu zažila Líšeň premiéru hudebně-taneční show plné světových hitů. A to autorsky zpracované písně proslulých zpěvaček, jako je Adele, Pink, Lady Gaga, Madonna či Whitney Houston. Dělník rozpálilo líšeňské uskupení GloWave, které ve vlastní aranži představilo více než hodinové pásmo nabitě prvotřídními songy a originálními tanečními choreografiemi. Devět zpěvaček doprovodila taneční skupina Dance company.

*„Naše show se jmenuje Let's glow a vybraly jsme do ní největší hity od známých světových divas,“ říká umělecká vedoucí souboru Klára Eliášová. „Zvolily jsme ženy, které ovlivnily hudební scénu a celý svět svou hudbou, zjevem i způsobem života. I nás devět vypadáme každá jinak a každá zpíváme jinak. Budeme mít různorodé kostýmy a celá show tedy bude velmi pestrá.“*⁵⁵

Obrázek 30: Líšeňské uskupení GloWave.

⁵² *Krojovaná přehlídka*. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/krojovana-prehlidka>. [cit. 2023-12-30].

⁵³ *Klasická hudba na zámku, předvánoční koncert*. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/klasicka-hudba-zamku-predvanocni-koncert>. [cit. 2023-12-30].

⁵⁴ *Rozsvícení vánočního stromu*. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/rozsviceni-vanocniho-stromu>. [cit. 2023-12-30].

⁵⁵ HLOŽÁNEK, Tomáš. Hity od Madonny či Lady Gaga. GloWave rozpálí Dělník. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 7. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

Fotografická výstava, kterou zahájí autor Jiří Salík Sláma 15. listopadu v líšeňském Dělnáku si hraje s názvem i výtvarným zpracováním. DNA Brna je pojem, který odkazuje na charakteristiku a genius loci města, jeho někdy nelichotivou stránku, ale také dno, jako limit, od kterého se dá růst. Výstava je průřezem z patnáctileté tvorby autora, který působil v novinách Brněnský Deník Rovnost a Mladá fronta Dnes. Fotografie vznikly primárně pro tato dvě média, ale najdeme i volnou tvorbu. Diváci se mohou těšit na Brno, jaké znají, ale uvidí je jinýma očima. Ze dna i zvrchu, zasněžené i smutné, nablýskané i dezolátní. Ke každé fotografii je připraven stručný příběh, který uvede diváka do kontextu, nebo jen připomene již zaprášená fakta.⁵⁶

Obrázek 31: Fotografie Jiřího Salíka Sámy.

V neděli 26. listopadu slavila římskokatolická církev slavnost Ježíše Krista Krále a uzavřela tak dobu liturgického mezidobí. Následující nedělí jsme vstoupili do doby adventní a pro věřící začíná období vnitřního ztišení a očekávání. Adventus znamená příchod a věřící si během těchto dní při bohoslužbách připomínají události, které předcházely narození Spasitele.⁵⁷

Městská část Líšeň je neodmyslitelně spjata s folklórem. A protože krásného není nikdy dost, byla v galerii LíPa připravena výstava fotografií s názvem Líšeňský krog, která se konala od prosince do ledna. Na fotografiích návštěvníci mohli vidět průřez z činnosti Národopisného souboru Líšňáci, ale i staré dobové fotografie, které se uchovaly u líšeňských starousedlíků. Nedílnou součástí výstavy byly i součásti líšeňského kroje.⁵⁸

⁵⁶ SALÍK SLÁMA, Jiří a ŠVEHLOVÁ, Petra. Fotografie ukáží dna Brna. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 9. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

⁵⁷ HV. Advent v líšeňské farnosti. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 10. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

⁵⁸ VORÁLOVÁ, Jaroslava. Prosinec bude ve znamení folklóru. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 10. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

Opět po roce v Salesku nabídli v rámci Líšeňských Vánoc tvořivé dílničky. Ve stanu nabízeli tvoření spolu s rodinnými centry Pastelkou a Jasmínkou a vládla tam příjemná atmosféra. Každá organizace nabízela dva výrobky. Pastelka voňavý čaj v ozdobené krabičce a stromeček s hvězdami, Jasmínka přáníčko a jmenovky na dárečky z knoflíčků a v Salesku nabídli Betlém a věnec s hvězdami. Během tvoření poslouchali vystoupení dětí z mateřských a základních škol, z hudebních kroužků a také vystoupení Dalibora Štrunce.⁵⁹

Obrázek 32: Stánek Saleska na Líšeňských Vánocích.

Poslední *Retro Dance Party* v roce 2023 na Dělnáku se nesla ve vánočním duchu. Proběhla v pátek 15. prosince a návštěvníci se mohli těšit na dvě stage. Ve velkém sále zahrál DJ Visible a v ploužákovém malém sále DJ Invisible. Hrály se písně už od 50. (aneb kdo by neměl rád třeba Elvise) do 90. let, ale i nedávná současnost či současnou nedávná.⁶⁰

Obrázek 33: Plakát zvoucí na Retro Dance Party.

⁵⁹ LÍŠEŇSKÉ VÁNOCE 2023. Online. In: Salesko. 2023. Dostupné z: <https://www.salesko.cz/lisenske-vanocce-2023/>. [cit. 2024-01-24].

⁶⁰ Retro Dance Party - Vánoční edice. Online. In: Kultino. 2023. Dostupné z: <https://www.kultino.cz/akce/15-12-2023-retro-dance-party-vanocni-edice>. [cit. 2024-01-24].

Farnost v době Vánoc připravila tematické mše, adventní koncert, žehnání adventních věnců či rozdávání betlémského světla. Dne 17. prosince byl na farním dvoře u kostela sv. Jiljí také živý betlém při příležitosti 3. adventní neděle.⁶¹

Začátkem adventního času DNS Líšňáček a CM Líšňáci připravili mikulášsko-vánoční koledování u cimbálu v Dělnickém domě na Klajdovské ulici. Na 2. svátek vánoční pak připadl vánoční koncert DNS Líšňáček, CM Líšňáci a soubor Stará Líšeň v kostele sv. Jiljí. Poslední koledy zazpíval DNS Líšňáček začátkem ledna při večerní mši.⁶²

Autorská inscenace Kriplštreka Divadla Líšeň, která měla premiéru 6. prosince 2023, je volně inspirovaná skutečnými příběhy. Stejně jako v dalších jejich hrách z linie *Provokující divadlo*, se snaží divadelními prostředky otevřít témata, která považují za opomíjená, mimo hlavní proud každodenních zájmů, a přesto mimořádně důležitá. Kriplštreka je groteska o nemoci, chudobě, vyloučenosti a smrti. Používá osobité výtvarné prostředky – originální loutky a masky a živou hudbu.⁶³

⁶¹ Informace z farnosti. Online. *Kukátko*. 2023, č. prosinec, s. 6. Dostupné z: https://farnostlisen.cz/kukatko/2023_12.pdf. [cit. 2024-01-24].

⁶² Pozvánka. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 15. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

⁶³ SLÁMOVÁ BARTOŠOVÁ, Kateřina. Divadlo Líšeň zve na premiéru hry Kriplštreka. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 9. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

3. Školství

Na ZŠ Novolíšeňská měli vybraní žáci školy možnost zažít intenzivní jazykový kurz s rodilými mluvčími z několika anglicky mluvících zemí. Každý den za nimi přišel jeden lektor z Anglie, Skotska, Nového Zélandu nebo Irska. Měli tak příležitost se dozvědět zajímavé informace o zemích, ze kterých jejich lektoři pocházeli. Při seznamování se sportem dané země si žáci na vlastní kůži zkusili zahrát novozélandský národní sport ragby a irskou národní hru hurling. Nejen ukázky sportů, ale i typické skotské tance si studenti měli možnost vyzkoušet v malých skupinkách přesně tak, jak je tančí Skotové.⁶⁴

Obrázek 34: Jazykový kurz pro žáky ZŠ Novolíšeňská.

V přízemních prostorách ZŠ Novolíšeňská proběhla celodružinová akce *Zahrajem si divadlo*. Děvčata a chlapci ze všech oddělení předvedli ve svém pojetí známé pohádky. Předcházející týdn s pomocí paní vychovatelek děti pilně a s nadšením nacvičovaly, přemýšlely nad kostýmy, vyráběly rekvizity. Diváci zhlédli mile a zajímavě ztvárněné pohádky, např. *O Koblížkovi*, *O třech kůzlátkách*, *O chytrém Budulínkovi*, *O červené Karkulce*, a ještě osm dalších. Všichni herci a herečky si také odnesli sladkou odměnu.⁶⁵

Obrázek 35: Akce *Zahrajem si divadlo*.

⁶⁴ MAXOVÁ, Michaela. ZŠ Novolíšeňská: English week na ZŠ Novolíšeňská. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(1), 11 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/leden-2023/f20771>

⁶⁵ FABIÁNOVÁ, Blanka. ZŠ Novolíšeňská: English week na ZŠ Novolíšeňská. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(1), 11 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/leden-2023/f20771>

První lednová středa byla na Horníkové dle nápadu žákovského parlamentu retro dnem. Děti s rodiči i pedagogové pohledali ve skříni různé zapadlé kousky a přišli do školy náležitě vymódění. Nechyběly ani retro účesy, doplňky, mončičáky, céčka, televize Tesla a jiné poklady. Sešli jsme se poté v tělocvičně a vedení dobovou nahrávkou rozhlasové rozcvičky a odvážnými „retro učiteli“ jsme se společně protáhli a pobavili. Děti se dozvěděly i o některých dobových hrách nebo třeba o tom, co to znamenalo, když se ve škole o velké přestávce muselo korzovat.⁶⁶

Obrázek 36: Retro den na ZŠ Horníkové.

Ve školním roce 2023 se někteří učitelé na ZŠ Horníkova rozhodli zaměřit na posílení mezipředmětových vztahů. Vyučující matematiky a dějepisu v 7. V spojila síly s češtinářem a zeměpisářem a společně naplánovali projektový den v centru Brna. Největší roli ale ten den nehrály zmiňované školní předměty, ale školáci, kteří si museli poradit se zapeklitými úkoly a aktivitami. Jejich splnění je dovedlo k závěrečné šifře, jež měla odhalit čas a místo exkurze. Podařilo, či nepodařilo se ji vyluštit? První část akce, mezipředmětovou skupinovou hru v historickém jádru města, zachytil ve své pololetní slohové práci žák Jakub Hýna. Druhou část, dějepisnou exkurzi v Labyrintu pod Zelným trhem popsala žákyně Kamila Smutná. Články si můžete přečíst na našem webu zshornikova.cz.⁶⁷

Obrázek 37: Žáci ZŠ Horníkova na návštěvě Labyrintu pod Zelným trhem.

⁶⁶ ZŠ Horníkova: Retro den – vzpomínky na dětství rodičů a prarodičů. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 10 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>

⁶⁷ ZŠ Horníkova: Exkurze 7. V v centru města a mezipředmětové vztahy. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 10 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>

Již několikátým rokem v řadě se na ZŠ Horníkova otevřela ve spolupráci se Světem vzdělání nová třída s rozšířenou výukou, oblíbený koncept s nadstandardní výukou angličtiny, Hejného matematiky, osobnostního rozvoje a programování. Třídy s rozšířenou výukou, které fungují díky partnerské spolupráci základních škol a spolku Svět vzdělání, se staly vyhledávanou alternativou k běžné výuce. Děti se zde už od první třídy učí nejen angličtinu nebo logiku, ale také matematiku Hejného metodou. Tato metoda výuky se osvědčila jako velmi efektivní nástroj, díky kterému děti matematice skutečně porozumí a jsou schopny její principy samostatně aplikovat. Ve třetí třídě pak dětem v rozvrhu přibude i programování, které je dalším pilířem tohoto konceptu.⁶⁸

Do celorepublikového vzdělávacího projektu s názvem *Příběhy našich sousedů* organizace Post Bellum se opakovaně zapojila také ZŠ Masarova. Tým složený z žáků a žákyň osmé třídy se na několik měsíců proměnil v dokumentaristy a pod taktovkou Bronislava Snídala a koordinátorky Post Bellum měl za úkol najít pamětníka, vyslechnout a zaznamenat jeho příběh a ten dále vyprávět zvolenou audiovizuální formou. Tým ze ZŠ Masarova se rozhodl pro audio reportáž, ve které zachycuje příběh pana Josefa Krůly. Projekt *Příběhy našich sousedů* si klade za cíl přiblížit současným žákům život „obyčejných“ lidí ve 20. století a na vyprávění konkrétního pamětníka reflektovat, jakým způsobem do tehdejšího života zasahovaly dějinné události. Projekt napomáhá také budování mezigenerační sounáležitosti. Vyvrcholením celého projektu byla závěrečná prezentace, která se konala 1. března v Křišťálovém sále Staré radnice na Radnické 8. Během ní žakovský tým ze ZŠ Masarova i ze škol z dalších městských částí představil své několikaměsíční úsilí široké veřejnosti i zástupcům města.⁶⁹

Obrázek 38: Projekt *Příběhy našich sousedů*.

⁶⁸ ZŠ Horníkova: ZŠ Horníkova otevře novou třídu s rozšířeným vzděláváním. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 11 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>

⁶⁹ HAVLÍKOVÁ, K., V. HÁJKOVÁ, L. KRIŠPÍNOVÁ a K. POZDŇÍKOVÁ. ZŠ Masarova: Příběhy našich sousedů objevují žáci na ZŠ Masarova. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 11 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>

Ani v lednu se kamarádi v Domoškole Líšeň nenudili. Společným sdílením se vrátili k vánočním svátkům, pracovali na projektu *Moje hračka*, zahráli si tříkrálovou bojovku, navštívili solnou jeskyni v centru města, vyrobili si domeček na keramice v Podolí a svezli se na koních. V lednu také všechny domoškoláky čekalo nezbytné přezkoušení na kmenových školách.⁷⁰

Obrázek 39: Tvoření v Domoškole.

Po dvouleté pauze se 30. ledna jídelna školy ZŠ Holzova rozzářila v duchu hitů filmových pláten. Elen Šebestová z 9. A prozradila, že přípravy trvaly tři měsíce a zahrnovaly výzdobu jídelny a chodby, nácvik polonézy, sepsání projevů a prezentací, vytvoření fotokoutku, nachystání občerstvení a nespočet dalších úkolů. Slavnostní večer otevřela polonéza podbarvená dramatickou melodií písně Skyfall. Taneční parket poté patřil letošním absolventům devátých tříd a jejich rodičům a proslovům zástupců tříd. Po slavnostním šerpování se děti s rodiči rozloučily a oddaly se volnější zábavě v podobě tance, soutěží a požívání pestré palety přinesených dobrot. Celovečerní program vyvrcholil bohatou tombolou.⁷¹

Obrázek 40: Ples žáků 9. tříd ZŠ Holzova.

⁷⁰ BLATNÁ, Alžběta. DomoškoLa Líšeň. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 15 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/unor-2023/f20888>

⁷¹ PÍSKOVÁ DVOŘÁKOVÁ, Irena. ZŠ Holzova: Ples devátáků aneb Zimní filmový večer. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 13 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

Začátek kalendářního roku si 5. B a 2. B ZŠ Masarova zpříjemnily společným meziročníkovým projektem, který navazuje na naše návštěvy výstav Malý princ v Moravském zemském muzeu a čtení knihy v rámci tříd. Žáci pracovali ve smíšených čtyřčlenných skupinách. Dostali dopis od Malého prince a ten je vzal na cestu po planetách, které spolu s ním navštívili. V druhé polovině dne psal každý sám Malému princovi dopis jako poděkování za den strávený s ním a skupinky si také připravily krátkou dramatizaci, ve které měly Malému princovi přiblížit, co je na naší planetě a v naší galaxii zajímavého.⁷²

V lednu třída 7. C ZŠ Novolíšeňská s panem třídním učitelem navštívila Fakultu elektrotechniky a komunikačních technologií Vysokého učení technického v Brně. Prošli si prostory školy a navštívili laboratoře. Zkusili si výrobu desek plošných spojů a osazování desky. Sledovali mikroskopické techniky na elektronovém mikroskopu a mikroskopu atomárních sil. V laboratoři pro výzkum lithium-iontových akumulátorů s rukavicovým boxem, aby nedošlo ke vznícení, se bavili o výzkumu, testování a jejich výhodách jako zdrojů energie. Čest byl výklad a demonstrace od pana profesora z americké univerzity na téma vytvoření elektrochemického článku. Ukázali si palivový článek, kde zdrojem byl vodík z vody. Na závěr navštívili místnost *Elektrikária*, což je expozice zajímavých pokusů pro laickou veřejnost s výkladem.⁷³

Žáci 2. stupně ZŠ Novolíšeňská se v minulých měsících zúčastnili futsalových turnajů v hale. Družstvo mladších žáků, kteří byli vybráni ze 6. a 7. tříd, hrálo ve složení: Šlapanský Jakub, Mitrenga Oliver, Tkaný Adam, Vaníček David, Hikl Martin, Tesař Lukáš, Vaňkát Petr, Palovský Vojtěch, Vobora Patrik, Novotný Lukáš a Belej Adam. Toto družstvo prošlo úspěšně obvodním a městským kolem a postoupilo do krajského kola, které se konalo 18. ledna se sportovní hale v Rousínově. Zde prohráli s G Tř. kpt. Jaroše 0:5, se ZŠ Mládeže Znojmo 1:7 a porazili ZŠ Hustopeče 6:3, a obsadili tak krásné 3. místo v Jihomoravském kraji.⁷⁴

⁷² SNÁŠELOVÁ, Lenka a Eva ZEJDOVÁ. ZŠ Masarova: Projektový den Malý princ. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 14 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

⁷³ ŠTASTNÝ, Michal. ZŠ Novolíšeňská: Exkurze na FEKT VUT. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 14 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

⁷⁴ NOVÁK, Josef. ZŠ Novolíšeňská: Úspěšné tažení futsalovou ligou. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 14 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

První březnová středa proměnila žáky i učitele ZŠ Horníkova v historické postavy různých období dějin, od pravěku až po novověk. Za vzácné účasti antických bohů jsme se o velké přestávce sešli v tělocvičně, pokochali se kreativními nápady, o které nebyla nouze a prožili historický kviz. Děti se s malou nápovědou dané postavy snažily uhádnout, o koho jde – správnou odpovědí byl třeba Filip II. Makedonský, Frida Kahlo, gejša, bůh Zeus nebo Kleopatra.⁷⁵

Obrázek 41: Historická středa na ZŠ Horníkova.

Ani v březnu se děti v líšeňské domoškole nenudily. Zúčastnily se vzdělávacích programů v brněnské filharmonii, projely se na koních, glazovaly keramické domečky a srdíčka, věnovaly se plstění a navštívily divadelní představení a solnou jeskyni. Celým měsícem je pak provázela dvě ústřední témata – lidské tělo a příchod jara. Děti tak už bezpečně vědí, jak poskytnout základní první pomoc a co všechno sdělit do telefonu, pokud přivolávají někomu sanitku. Stejně jako ostatní děti si i naši domoškořáci mohli vychutnat jarní prázdniny. A v dubnu už se těší, že si zase daleko víc užijí les a okolní přírodu.⁷⁶

Obrázek 42: Březen v Domošcole Líšeň.

⁷⁵ ZŠ Horníkova: Historická středa. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 10 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>

⁷⁶ BLATNÁ, Alžběta. Domoškola Líšeň. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 12 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>

Na pátek 3. března členové Žákovské rady ZŠ Holzova připravili sportovní akci pro prvňáčky. Děti v tělocvičně čekalo deset stanovišť, na kterých porovnaly své síly v biatlonu, v hodu sněhovou koulí, ve skládání zimního puzzle či v záchraně malých tučňáků. V jednotlivých disciplínách tak ukázaly nejen svou tělesnou zdatnost, rychlost, ale také znalosti matematiky, představivost a dobrou paměť. Prvňáčci a jejich starší spolužáci ze Žákovské rady tak symbolicky ukončili zimní sezonu a vydali se vstříc jarním dnům.⁷⁷

Obrázek 43: Zimní desetiboj na ZŠ Holzova.

Pro zpestření a obohacení učiva o energetických zdrojích se žáci 5. A a 5. C ZŠ Masarova vydali na exkurzi do jaderné elektrárny v Dukovanech. Čekal je zajímavý program, během kterého se seznámili s provozem celého zařízení, se způsobem ukládání nebezpečného odpadu a bezpečnostními principy. Součástí návštěvy byl i film, který žáky provedl celým areálem a vše propojil. Interaktivní herna jim umožnila nahlédnout do modelu reaktoru a vyzkoušet si na modelech využívání elektrické energie v běžném životě. Veškeré informace jim lektorka provázala i s oblastí využití obnovitelných zdrojů a ochrany životního prostředí.⁷⁸

Dne 3. března se prostory tělocvičny zaplnily nejrůznějšími maskami a pohádkovými bytostmi. Přestrojené děti vytvořily krásnou karnevalovou atmosféru. Nejdříve nás čekala přehlídka masek, na které návštěvníci mohli vidět fotbalisty, postavy z Harryho Pottera, různá zvířátka, princezny, víly, jednorožce a další postavičky. Pak proběhla taneční soutěž s balónky a tzv. židličkovaná. Žáci se naučili dva společné tance, zatancovali si na známé písničky a občas jsme si i během tance zazpívali do mikrofону s oblíbenými zpěváky. Porota měla opět nelehký úkol vybrat nejpopovednější masky, a navíc zvolit nejšikovnější tanečnický karnevalu.⁷⁹

⁷⁷ ZŠ Holzova: Zimní desetiboj. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 10 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>

⁷⁸ MIKOVÁ, Renata a Kateřina KRBKOVÁ TRNKOVÁ. ZŠ Masarova: Pátáci v Dukovanech. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 11 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>

⁷⁹ KOPULETÁ, Kateřina. ZŠ Novolíšeňská: Maškarní karneval ve školní družině. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 11 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>

Členové kroužku LegoRobotiky, který již třetím rokem působí na ZŠ Novolíšeňská, měli možnost změřit své dovednosti se svými stejně zaměřenými vrstevníky v rámci mezinárodní soutěže Robotiáda. Akce proběhla 24. února 2023 ve VIDA! Science centru v Brně. Zapojilo se do ní téměř 600 soutěžících, kromě České republiky přijeli zástupci Slovenska, Polska, Ukrajiny a Řecka. Pod vedením pana učitele Zouhara sestavili žáci dva soutěžní týmy. Jejich výsledky v náročné konkurenci byly nad očekávání dobré. Nejvíce se jim dařilo v disciplíně Freestyle, kde Oliver Starycha sestavil robota na třídění kostek podle barev a obsadil 10. místo. V disciplíně Dálkový medvěd, kde Jakubem Bábíčkem řízený robot našel, chytil a převezl plyšového medvěda, získal tento tým 14. místo.⁸⁰

V roce 2023 začala rekonstrukce MŠ Michalova. Cílem bylo i postavit nový pavilon v bezprostřední blízkosti, což mělo zajistit dostatek kapacity pro předškolní děti. Provizorně tak musela být školka přesunuta do Orlovny a na ZŠ Holzova.⁸¹

V sobotu 1. dubna se třídy ZŠ Holzova zaplnily nedočkavými dětmi, které se těšily na výrobu nejrůznějších velikonočních dekorací. Ve 20 dílnách pro ně bylo připraveno pletení pomlázek, zdobení perníčků a muffinů, výroba velikonočního závěsu, ozdobné členky, setí řeřichy do vaječných skořápek a mnoho dalšího. Nejmladším dětem pomáhali jejich rodiče, případně se pomoci ujali starší spolužáci. Kromě tvořivých dílen lákal k posezení voňavý bufet s bohatou nabídkou domácích sladkostí, nápojů a drobného občerstvení. A kdo si k vlastnoručně vyrobeným dekoracím chtěl přidat i již hotové kousky, mohl si udělat radost keramikou, dřevěnými miskami, domácími lahůdkami či pokojovou květinu.⁸²

Obrázek 44: Velikonoční jarmark na ZŠ Holzova.

⁸⁰ FABÍKOVÁ, Věra. ZŠ Novolíšeňská: Mezinárodní soutěž Robotiáda. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 11 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>

⁸¹ Rozšíření kapacity MŠ Michalova. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/rozsireni-kapacity-ms-michalova>

⁸² ZŠ Holzova: Velikonoční jarmark. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 10 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

Členové Žákovské rady ZŠ Holzova před Velikonocemi připravili akci s názvem *Laskavý zajíček*, během které měli být na sebe všichni milí, dělat si radost a vzájemně si pomáhat. Cílem bylo u dětí vzbudit empatii a zájem o okolí, i proto se naplánovala příprava dalších laskavých dnů.⁸³

Obrázek 45: Laskavý zajíček na ZŠ Holzova.

Na ZŠ Horníkova měli čest přivítat 40 osmáků a jejich čtyři učitele z partnerské školy na severu Itálie v rámci programu Erasmus+. Školní organizační tým naplánoval týden plný výletů do okolí a aktivity ve škole tak, aby se Italové měli možnost seznámit s co nejvíce přírodními a kulturními památkami Brna, Prahy a blízkých přírodních lokalit. Žáci připravili workshopy přímo ve škole, Italové se učili národním tancům, písním, zhotovili si různé symbolické dárčky s velikonoční tematikou nebo tematikou Brna. Vzájemně si žáci procvičili komunikaci v angličtině, a hlavně se poznali mezi sebou.⁸⁴

Obrázek 46: Návštěva italských studentů na ZŠ Horníkova.

Program *Jak na přijímačky v 9. třídách*, aktivita se školní psycholožkou vhodně doplnila systematickou práci s 9. ročníky, která po celý školní rok probíhá: pečlivá příprava po stránce vědomostní s pedagogy; nabídka testů profesní orientace s následnou možností konzultace a nyní program zaměřený na zvládání trémy a stresu spojených s přijímacím řízením. Třešničkou na dortu byla krátká beseda se

⁸³ ZŠ Holzova: Laskavý zajíček. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 10 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

⁸⁴ H.S. ZŠ Horníkova: Italové na ZŠ Horníkova – Erasmus+. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 10 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

zástupci bývalých deváťáků, kteří absolvovali přijímačky loni a přišli žákům předat své cenné praktické zkušenosti a dodat odvalu.⁸⁵

Ve čtvrtek 30. března 2023 se jako již tradičně konal *Den předškoláků* ZŠ Novolíšeňská. Program byl rozdělen do dvou částí. V jedné části se předškoláci seznámili s prostředím ve škole, se staršími dětmi z 1. stupně si vyrobili drobný předmět na památku, popovídali si o vybavení aktovky a pouzdra a o tom, jak to vlastně ve škole chodí. Také si zahráli hru či měli soutěž. Ve druhé části na ně čekalo 6 úkolů v tělocvičně, které prověřily jejich fyzickou zdatnost, ale i šikovnost. Na závěr nechyběla sladká odměna, kterou si všechny děti právem zasloužily. Tento den školu navštívilo rovných 10 líšeňských školek a zúčastnilo se celkem 200 dětí.⁸⁶

Obrázek 47: Den předškoláků na ZŠ Novolíšeňská.

Žáci 8. ročníku ZŠ Masarova se zúčastnili dlouhodobého vzdělávacího projektu organizace Post Bellum, který se nazývá *Příběhy našich sousedů*. Pracovní skupina měla za cíl nahrát rozhovor s vybraným pamětníkem, v našem případě panem Josefem Krulou. Žáci pracující na projektu se zúčastnili workshopů, ve kterých se naučili, jak správně rozhovor vést a jak připravit scénář k reportáži vycházející z rozhovoru. Po návštěvě pana Kruly, a nahrání samotného záznamu na diktafon, byl výsledný produkt zpracován podle žáky připraveného scénáře na reportáž.

Žáci dále navštívili budovu Českého rozhlasu a společně s redaktorkou Českého rozhlasu Klárou Antlovou si vyzkoušeli různá hlasová cvičení, po nichž nahráli své zvukové vstupy do reportáže. S již hotovou reportáží bylo v posledním kroku nezbytné připravit závěrečnou prezentaci a nacvičit finální vystoupení.

⁸⁵ J.J. ZŠ Horníkova: Program Jak na přijímačky v 9. třídách. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 10 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

⁸⁶ VÍTEK, Martin. ZŠ Novolíšeňská: Den předškoláků na ZŠ Novolíšeňská. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 11 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

Celý projekt byl uzavřen začátkem března v Křišťálovém sále Staré radnice v Brně. Po úvodních proslovech organizátorů předstoupily týmy sedmi brněnských základních škol, mezi nimi i naše ZŠ Masarova, se závěrečnými prezentacemi svého projektu. Následně žáci obdrželi hodnocení odborné poroty, ti ze ZŠ Masarova dostala hodnocení velmi pozitivní. Práce na projektu byla bezpochyby velmi obohacující a žáci získali mnohé dovednosti a zkušenosti spojené nejen s novinářskou prací.⁸⁷

Obrázek 48: Zakončení projektu *Příběhy našich sousedů*.

Koncem března 2023 proběhly v mateřské škole Radost tvořivé jarní dílničky v součinnosti se střední školou polytechnickou Jílová, Brno. Této spolupráce, která započala již v minulém školním roce, si mateřská škola velmi cenila. Při předchozích akcích si pracovníci střední školy naplánovali pro děti zajímavé výrobky, zajistili potřebný materiál a vybavení a asistovali dětem s vyhotovením. Dílničky měly u dětí i rodičů velký úspěch a ani tentokrát to nebylo jinak. Blížily se velikonoční svátky, a tak děti se svými rodiči měli příležitost nazdobit dřevěné velikonoční zajíčky. Za asistence zkušených učitelů odborného výcviku a jejich studentů si děti samy vyvrtaly dírký do dřevěného zajíčka, natřely ho barvami, sledovaly urychlené zasychání nátěru díky použití horkovzdušné pistole a na závěr si vytvořenými dírkami protáhly ozdobnou stužku. Celá akce probíhala v příjemné atmosféře. Děti si odnášely domů nejen originální výrobky, ale především zážitek a zkušenost, že i řemeslo může být zábava.⁸⁸

Obrázek 49: Jarní dílnička v MŠ Radost.

⁸⁷ SNÍDAL, Bronislav. ZŠ Masarova: Zakončení projektu Příběhy našich sousedů. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 11 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

⁸⁸ ZEMÁNKOVÁ, Iveta. Jarní dílničky v MŠ Radost. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 12 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

Probouzení jara si plnými doušky užila také Lesní škola Mariánka. Zapojila se např. do akce *Uklidme Česko*, kdy našli psí vodítka, hřeben či botu, která úplně obrostla mechem. To, co do přírody nepatří, z ní odnesli a věří, že čistý les vydrží dlouho nám i všem výletníkům.

Za sebou mají také *Den otevřených vrátek*, na který svatý Petr přichystal pořádnou sprchu. Rodiče ani děti se ale nedali odradit a v hojném počtu se přišli podívat, jak to ve školce chodí. Na památku si návštěvníci mohli odnést Domyšlovánky skřítky Mariánky a doma v suchu si dotvořit skřítkova draka. V květnu se pak konal zápis na školní zahradě.⁸⁹

Obrázek 50: *Uklidme Česko* s Lesní školou Mariánkou.

Domoškoláci Líšeň tráví hodně společného času venku po celý školní rok. Skoro každý den vyráží alespoň na chvíli ven. Výjimkou jsou dny, kdy je extrémně nepříznivé počasí nebo kdy jsou děti zabrány do nějaké činnosti, od které se nechtějí odtrhnout (typicky je to vaření, kreativní vyrábění či práce na projektech). Celý den venku nebo na exkurzi tráví pravidelně ve středu. To jsou tzv. expediční dny. Benefitem pravidelného pobytu venku je pak zajištění dostatku přirozeného pohybu, psychická pohoda, funkční imunita a normální tělesná hmotnost. Průvodkyně přesně vědí, kolik toho děti dokážou venku zvládnout bez toho, aby se extrémně vyčerpaly. Proto pobyty venku nejsou nekonečné turistické pochody ani kvanta naddimenzovaného striktně naplánovaného programu, ale příjemně a přirozeně probíhající záležitosti. Domoškola Líšeň pořádá pro děti od 5 do 10 let také pohodové příměstské tábory.⁹⁰

Obrázek 51: Domoškoláci Líšeň na výletě.

⁸⁹ ŽIŽKOVÁ, Michaela. Jarní probouzení v LMŠ Mariánka. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 13 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

⁹⁰ BLATNÁ, Alžběta. Domoškoláci Líšeň jsou venku jako doma. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 13 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

Již tradicí se na škole ZŠ Masarova stala *Dětská vědecká konference*, kdy děti ukazují své zájmy nebo svá bádání. V roce 2023 se organizátoři rozhodli tuto tradici rozšířit i o vědecké workshopy. Všemu předcházela výběr témat, lektorů a přihlašování dětí. Více než 40 dětí tak ve středu 19. dubna prožilo odpoledne věnované vědě, výzkumu a inovacím. Aspoň na chvíli se staly malými biology, fyziky, režiséry filmů nebo archeology a antropology. Dozvěděly se spoustu zajímavostí, ale hlavně si vše mohly samy vyzkoušet. Smyslem akce byla podpora vědeckého a intelektového nadání dětí a povzbuzení jejich zájmu o vzdělání.⁹¹

Obrázek 52: Dětská vědecká konference na ZŠ Masarova.

Žáci 2. stupně ZŠ Holzova se zúčastnili projektového dne ke *Dni Země*, kde se vystřídali na třech stanovištích. Tam si postupně vyrobili například miničističku vody, zjistili, co se dá vyrobit recyklací různých druhů plastů, vytvořili peněženky z krabic od mléka, z PET lahví vznikla zvířátka, hračky a z objemnějších nádob masky, kterými pak ozdobili prostor v suterénu školy. Program doplnily šifry s ekologickou tematikou a desková hra v angličtině týkající se tropických deštných lesů.⁹²

Obrázek 53: Den Země na ZŠ Holzova.

⁹¹ MIKOVÁ, Renata. ZŠ Masarova: Vědecké workshopy na Masarce. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 6 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

⁹² ZŠ Holzova: Chraňme naši Zemi. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 5 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

Trochu netradičně na konci dubna se uskutečnil absolventský ples 9. ročníku ZŠ Horníkova. Celou organizaci plesu, včetně předtančení, občerstvení, tomboly atd. měli na starosti samotní žáci.⁹³

Obrázek 54: Absolventský ples ZŠ Horníkova.

Na jaře se žáci 8. a 9. ročníků ZŠ Novolíšeňská zúčastnili exkurze do hlavního města Rakouska – Vídně. Nejprve jsme navštívili letní rezidenci Habsburků – zámek Schönbrunn, kde si prohlédli rozlehlou zahradu s Neptunovou fontánou. V areálu zámku také navštívili zdejší muzeum císařských kočárů. V samotném centru města je čekala návštěva Hofburgu a poté prohlídka dalších památek jako např. Albertina, císařská hrobka či chrám sv. Štěpána. Prohlídku zakončili u impozantního pomníku Marie Terezie, odkud jejich kroky směřovaly do Přírodovědného muzea, kde obdivovali stovky zajímavých exponátů. Jejich poslední zastávka ve Vídni byla u Hundertwasserova domu.⁹⁴

Obrázek 55: Exkurze ZŠ Novolíšeňská do Vídně.

První týden v květnu se skupina žáků z 8. a 9. ročníků ZŠ Novolíšeňská vydala na poznávací cestu do Anglie. Cílem bylo navštívit některá anglická města, která návštěvníky lákají svými památkami nebo

⁹³ ZŠ Horníkova: Absolventský ples 9. ročníků. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 5 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

⁹⁴ KOČOVSKÁ, Monika. ZŠ Novolíšeňská: Exkurze do Vídně. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 6 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

svým historickým významem. Odměnou za dlouhou cestu autobusem jim byly nezapomenutelné zážitky z různých anglických měst nebo třeba návštěva prehistorického kamenného monumentu Stonehenge. Pomyslnou třešničkou na dortu byla návštěva vyzdobeného Londýna, který ještě dozníval oslavami korunovace krále Karla III.⁹⁵

Obrázek 56: Exkurze ZŠ Novolíšeňská do Anglie.

Taneční skupina *Divoké kočky* ze ZŠ Novolíšeňská si vytančila první místo na *Mezinárodním tanečním festivalu neprofesionálních dětských tanečních skupin ŠD a ŠK* ve velkém sále na Kounicově ulici. I tento rok zde byla hojná účast různých tanečních souborů jak z tuzemska, tak i ze Slovenska. Hodnotila se samotná choreografie, provedení, kostýmy, rekvizity, hudba i celkový dojem. Skupina *Divoké kočky* působí v rámci družinového kroužku Street Dance pod vedením paní vychovatelky Dity Hrazdírové. Letos společně vytvořili choreografii *Ostrov pokladů*, která se snaží ukázat přechod ze stresu všedních městských dní za dobrodružstvím na *Ostrově pokladů*. V taneční sestavě se střídá více tanečních stylů, proto se přihlásili do disciplíny *Free style*.⁹⁶

⁹⁵ MAXOVÁ, Michaela. ZŠ Novolíšeňská: Zájezd za klenoty Anglie (květen 2023). *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 6 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

⁹⁶ ZŠ Novolíšeňská: Úspěch na Mezinárodním tanečním festivalu. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 6 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

Mobility na Slovensku ve dnech 13.–14. dubna s zúčastnily děti z mateřské školy Neklež 1a, p.o., a byli první mateřskou školou v Lišni, která měla tuto možnost. Mobilita měla prioritu ve spolupráci s MŠ MDŽ v Šuranech, kdy předcházela této návštěvě videohovor s dětmi této školy. Děti navštívily Zoo v Bratislavě a druhý den je v mateřské škole přivítal společně s paní ředitelkou a všemi sedmi třídami i pan primátor. Byly připraveny vzdělávací činnosti v jednotlivých třídách, děti se seznamovaly s odlišným jazykem, se zvyky této země. České děti také nezapomněly a předvedly jim krátký program složený z písniček, básniček, pohybu a hraní na flétnu. Společně se domluvili na spolupráci v oblasti vzdělávání, předávání zkušeností v předškolním vzdělávání, a konzultovali způsob financování školství v České republice i na Slovensku.⁹⁷

Obrázek 57: Mateřská škola Neklež v Bratislavě.

Pro MŠ Trnkova byla jmenována nová ředitelka. Stala se jí Ivona Hájková, která ve školce už působila delší dobu. Uvedla, že se chce v prvních krocích zaměřit na zlepšení komunikace s rodiči, což by zahrnovalo aktualizaci webových stránek i prodloužení otevírací doby školky na 10 hodin denně. Chtěla by školku rozšířit také o polytechnické vzdělávání dětí a posílit logopedickou prevenci.⁹⁸

Dne 18. května se uskutečnilo zahájení výstavy obrazů dětí a žáků z Mateřské školy speciální, základní školy speciální a praktické školy Elpis Brno, příspěvkové organizace, pod názvem *Obrázky pro radost*. V programu vystoupily děti z hudebního kroužku ze Salesiánského střediska mládeže v Lišni a pan učitel

⁹⁷ KUBECOVÁ, Jitka. Erasmus zavítal i do líšeňských mateřských škol. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 6 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

⁹⁸ STEJSKALOVÁ, Alena. Mateřskou školu Trnkova povede nová paní ředitelka. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 2 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

z MŠ a ZŠ Kociánka Lukáš Oleják. Celá akce byla veselá, tancovalo se, hodovalo a prohlížely se krásné výtvary dětí. Výstava obrazů byla k vidění až do konce srpna 2023 v otevírací době KC Kotlanka.⁹⁹

Obrázek 58: Zahájení výstavy *Obrázky pro radost*.

Může vzniknout závislost na omamné látce i při příležitostném užívání? Patří mezi drogy i energy drinky a káva? Co všechno může člověk způsobit pod vlivem návykových látek? Nejen na tyto otázky získali žáci 7. tříd odpovědi v rámci projektového dopoledne. Pro žáky byla připravena řada úkolů, v jejichž rámci zjistili mnoho nových, často překvapujících informací. Získali je prostřednictvím kvízů, soutěží a pokusů. V chemické laboratoři provedli rozbor alkoholu a cigaret včetně dopadu těchto látek na živý organismus. Projekt zahrnoval i setkání se záchranáři, s nimiž děti nacvičovaly masáž srdce či poskytnutí první pomoci při předávkování. S našimi vyučujícími si zkusily sehrát scénku, jak účinně odmítnout drogu, ať už ji bude nabízet kamarád nebo cizí člověk na ulici.¹⁰⁰

Obrázek 59: Řekni drogám NE.

⁹⁹ POHLOVÁ, Pavlína. Vernisáž obrazů žáků ze speciální školy. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(7-8), 8 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

¹⁰⁰ ZŠ Holzova: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(7-8), 14 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

Když mohou děti vzájemně sdílet své zkušenosti a vědomosti, je to ta nejlepší výuka. Sedmák Matyáš Střelec seznámil spolužáky z několika tříd se svými znalostmi středověkého způsobu života, bitev a odívání. Zároveň se sám pasoval do role středověkého rytíře a s jistotou dokázal zodpovědět otázky spolužáků. Zájemci se nakonec mohli vyfotit s helmou, mečem i drátěným brněním. Hodiny se všem velmi líbily a Matyáš si vedl jako profesionál.

Obrázek 60: Středověk očima sedmáka.

Žáci 9. ročníku si společně s žáky 8. V ZŠ Horníkova a učiteli připravili 16 stanovišť rozmístěných po sídlišti Líšeň, na kterých žáci plnili různé úkoly od měření teploty přes vyrábění filtru, evakuaci a recyklaci, až po provádění první pomoci. Takto oslavili *Den Země*. Fotky z akce můžete zhlédnout na jejich YouTube kanálu.¹⁰¹

V květnu na ZŠ Masarova uspořádali oblíbenou akci nazvanou *Horké křeslo*, kam si vždy zvou zajímavé osobnosti. Tentokrát se mohli těšit na účast hejtmána Jihomoravského kraje – Jana Grolicha. Během setkání se ho žáci ptali na různé otázky týkající se jeho práce a koníčků. S velkou ochotou a vědomostmi na všechny dotazy odpověděl. Nejenže se bavili rozhovorem, ale také si zahráli nové hry, které ukázaly skvělý herecký talent Jana Grolicha. Všichni přítomní si tuhle akci velmi užili a lépe pochopili radosti i starosti spojené s funkcí hejtmána.¹⁰²

V květnu s žáky 7. tříd ZŠ Masarova navštívili výukový program v Přírodovědné stanici Kamenačky. Cílem bylo zopakování a upevnění znalostí o dvou skupinách živočišné říše – obojživelnících a plazech. Děti se dozvěděly mnoho zajímavostí o způsobu života, krmení i rozmnožování chovaných živočichů a měly i výjimečnou příležitost si některé z nich blíže prozkoumat. Do rukou pak dostali trnorepa afrického a suchozemskou želvu, velké nadšení vzbudil chameleon lovící cvrčky a nechyběla ani krajta,

¹⁰¹ NOVÁK, Filip. ZŠ Horníkova: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 14 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

¹⁰²

kteřá u mnohých budila značný respekt. Na závěr jsme se byli podívat na pestře zbarvené pralesničky a oblíbeného axolotla, v tropické části stanice nás nejvíce zaujali leguáni a kajmani.¹⁰³

Obrázek 61: Návštěva Přírodovědné stanice Kamenačky.

MŠ Hochmanova je zapojena do projektu Evropské unie Erasmus+. V rámci tohoto projektu navštívili 25.–26. 4. 2023 tři zástupci pedagogického sboru MŠ Hochmanova a 15 dětí školy jednu z našich partnerských zahraničních škol – MŠ Bancíkovej 2 v Bratislavě. Od paní ředitelky a jejího týmu se všem zúčastněným dostalo vřelého slavnostního přivítání. Děti zdejší mateřské školy je uvítaly místním tradičním způsobem – recitací a zpěvem slovenských básní a písní. Poté následovala prohlídka školy, návštěva tříd a účast při vzdělávání a herních aktivitách ve třídě dětí předškolního věku. Děti z obou mateřských škol během spontánních her a činností přirozeně navazovaly kontakt a při jejich vzájemné komunikaci nevznikla žádná jazyková bariéra. Celé dva dny probíhaly ve velmi příjemné atmosféře. Naše slovenské kolegyně precizně připravily skvělý program a o svou zahraniční návštěvu se postaraly s neskrývanou slovanskou vřelostí. V průběhu dvou dnů jsme s dětmi uskutečnili i terénní výuku v ZOO Bratislava a prohlídku zdejších historických památek jako je např. Bratislavský hrad.¹⁰⁴

Obrázek 62: MŠ Hochmanova v projektu Erasmus+.

¹⁰³ PUKOVÁ, Alena. ZŠ Masarova: Přírodovědná stanice Kamenačky. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 15 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

¹⁰⁴ FOJTOVÁ, Blanka. MŠ Hochmanova v projektu Erasmus+: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 16 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

V červnu absolvovali všichni domoškoláci povinné přezkoušení ve svých kmenových školách. V Domošcole Líšeň pak současné i budoucí domoškolácké rodiny čekal příjemný odpolední program v podobě dvou zahradních slavností, na nichž nechybělo tradiční opékání špekáčků a dětmi oblíbené přetahování se lanem. Tentokrát mohly poměřit síly i s některými tatínky. Ke konci roku se pak pro děti podařilo zajistit množství aktivit (tenis, lekce angličtiny, exkurze v papírnách, muzikoterapie), jejichž lektorování měli na starosti muži. Děti byly ze všech těchto akcí nadšené a nové prvky z jednotlivých lekcí pak spontánně zařadily do svých vlastních společných her. Obří úspěch pak měla především dynamická hodina angličtiny s Markem. Ani v červenci a srpnu nezaháleli a připravili pro děti příměstské tábory.

Obrázek 63: Domoškola Líšeň v létě.

Žáci 9. ročníků ZŠ Horníkova, kteří organizovali svůj *Absolventský ples*, vydělali peníze, které se rozhodli rozdělit na 3 části. Náklady na organizaci, nákup pingpongových stolů, které zůstanou ve škole, jako jejich stopa. Třetí část se rozhodli věnovat na charitu a vybrali si Dům pro Julii.¹⁰⁵

Projekt *Tradiční venkovní hry* v rámci Erasmu+ určený zejména dětem ve věku 10 až 13 let propojil ZŠ Holzova s partnerskými školami v turecké Aksaray a italské Battipaglie. Děti rozvíjely své jazykové znalosti i digitální kompetence, neboť spolu komunikovaly v angličtině a výsledky svých aktivit sdílely na TwinSpace.

Každý měsíc žáci všech škol hráli vybranou hru, jejíž průběh zdokumentovali fotografiemi či videonahrávkami. Mnoho her měli společných (např. vybíjení, šibenice, skákání přes švihadlo, skákání panáka či gummy). Každá z partnerských škol vybrala tři hry a ty popsala v brožurce *Outdoor Activity Book*, která je součástí herního koutku umístěného ve školním klubu. V rámci projektu se uskutečnilo několik online setkání a děti se podílely na řadě společných online úkolů. Největší radost samozřejmě přinesla závěrečná setkání účastníků.

¹⁰⁵ ZŠ Horníkova: Dům pro Julii. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 10. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

V dubnu 2022 přivítali turecké a italské kamarády v Brně, v červnu 2022 pak líšeňští žáci navštívili tureckou školu Helvadere Atatürk Secondary School v Aksaray a v říjnu 2022 IC Fiorentino School Battipaglia v Itálii.¹⁰⁶

Obrázek 64: Zakončení projektu Tradiční venkovní hry.

V minulém školním roce zaznamenali žáci ZŠ Novolíšeňská několik fotbalových úspěchů. 19. května se zúčastnili fotbalového turnaje v TCM v Brněnských Ivanovicích určeného pro 7. ročníky. Po velmi urputných bojích jsme i s troškou štěstí turnaj ovládli a přivezli do školy zlatý pohár. 7. června se zúčastnili turnaje v minifotbale v kategorii 6.–7. ročníků. Po velmi kvalitních výkonech všech reprezentantů turnaj vyhráli. 14. června se v Táboře konal fotbalový turnaj čtyř regionů. Někteří žáci reprezentovali Jihomoravský kraj.¹⁰⁷

Obrázek 65: Úspěšní fotbalisti ZŠ Novolíšeňská.

Mezinárodní den vědy je sice v listopadu, ale naši žáci ZŠ Masarova si vědecký den prožili na konci školního roku. Děti z II. stupně si připravily pokusy, které předváděly a vysvětlily všem od první do páté třídy. Žáci si vybrali jednoduché pokusy, které se (až na výjimky) dají zkoušet i doma. Návštěvníci mohli

¹⁰⁶ ZŠ Holzova: Dům pro Julii: Ukončení projektu Tradiční venkovní hry. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 9. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

¹⁰⁷ ZŠ Novolíšeňská: Fotbalové úspěchy. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 10. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

třeba vidět ohňostroj z pomerančové kůry, lampion štěstí, lávovou lampu, odbarvení kečupu, elektrického ducha a další. Žáci svým mladším spolužákům srozumitelně vysvětlili, jak daný fyzikální nebo chemický děj funguje.¹⁰⁸

Obrázek 66: Pokusy pro I. stupeň na ZŠ Masarova.

Letošní prázdniny zkusili v Salesku tábor trochu jiného stylu – malířský tábor. Nechali se inspirovat životy a obrazy dvou malířů: Vincenta van Gogha a Johanese Vermeera. První den se seznamovali s akrylovými barvami. Namalovali si starý dub na louce u lesa. S nabytými vědomostmi potom strávili dva dny v plenéru – u Kostelíčku nad Líšní. Odnášeli si druhý obraz. Poslední dva dny ve Vermeerově duchu malovali v táborovém ateliéru kompozici podle představ dětí.¹⁰⁹

Obrázek 67: V Salesku malovali s Vermeerem a van Goghem.

¹⁰⁸ ZŠ Masarova: Pokusy pro I. stupeň. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 10. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

¹⁰⁹ Salesko: Malujeme s Vermeerem a van Goghem. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 11. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

Začátek prázdnin přinesl start nové etapy v existenci mateřské školy Radost. Aby mohly začít stavební práce na rozsáhlé a dlouho očekávané rekonstrukci současné budovy a na výstavbě budovy nové, bylo potřeba celou školku vyklidit a přestěhovat ji do náhradních prostor. A tak zatímco na mnoha místech zavládla prázdninová nálada, v Radosti se pracovalo o sto šest. Cílem bylo přestěhovat tři třídy do náhradních prostor, zajistit uskladnění části vybavení, které se do náhradních prostor nevešlo, odvést nepotřebné a vyřazené věci do sběrného dvora.¹¹⁰

První letní den zavítali do školky MŠ Hochmannova profesionální hasiči z HZS Líšeň, aby nám pověřili, jak to u nich chodí. Nejprve jsme byli seznámeni s různými situacemi, ve kterých zasahují. Hasiči nám přinesli ukázat oblečení, které používají u požárů, přilby a dýchací masku. Dozvěděli se, jak na sobě uhasit oblečení, zkusili správně složit obrázky záchranných složek (lékařka, policista, hasič), skládali velkoformátové puzzle hasičského auta a hasičů zasahujících u požáru. Co je ale nadchlo nejvíce? Hledání člověka v zakouřeném prostoru s pomocí termokamery!¹¹¹

Ani o prázdninách nezůstaly dveře Domoškoly Líšeň trvale zavřené. Po dobu tří týdnů zde probíhaly příměstské tábory určené pro všechny děti od pěti do deseti let. Děti se tak na týden staly indiány, kteří stopovali divokou zvěř a jezdili na koních. Na druhém táboře se zase účastníci vypravili proti proudu času zpět do pravěku. Na posledním srpnovém táboře pak během jediného týdne zvládly děti podniknout dobrodružnou cestu kolem světa. Domů si tak odnesly množství zážitků i výrobků.¹¹²

Obrázek 68: Prázdniny v Domoškole Líšeň.

¹¹⁰ SKOTAL, Jan. Největší sběrný dvůr odpadů na Moravě. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 2. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

¹¹¹ MŠ HOCHMANOVA: Co všechno dělají hasiči? Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 11. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

¹¹² BLATNÁ, Alžběta. Domoškola Líšeň – ohlédnutí za prázdninami. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 12. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

Dne 4. září se opět otevřely dveře všech čtyř líšeňských škol a v prvních třídách v Líšni přivítali 323 dětí.

Počet dětí v ZŠ ve školní roce 2023/2024.

ZŠ Holzova	ZŠ Horníkova	ZŠ Masarova	ZŠ Novolíšeňská	Celkem
76	67	86	94	323
640	673	737	752	2802

Obrázek 69: Statistiky počtu dětí na líšeňských školách.

Do prvních ročníků čtyřletých oborů nastoupilo 253 dětí, které uspěly u přijímacího řízení. Žáci z Líšně si dobře vedli také v přijímačkách na střední školy. V obou předmětech, jak v českém jazyce, tak i v matematice, dosáhli na nadprůměrný výsledek.

Jednotná přijímací zkouška 2023 na čtyřleté obory (Cermat).

	Počet žáků	Český jazyk/průměr	Matematika/průměr
Celá ČR	88.456	55,6	39,9
Líšeňské školy	253	65,9	49,8

Obrázek 70: Statistiky líšeňských žáků u přijímaček.

Natěšené prvňáčky ZŠ Holzova a jejich rodiny v pondělí 4. září ráno nejprve přivítali školní hymnou *Horníkova prima je deváťáci* a žáci 5. A. Následně prvňáčky čekal jejich první školní úkol. Otevřít symbolickou bránu do školy, kterou vytvořili žáci devátých ročníků. Postupně ji každá třída otevřela sborovým mohutným zvoláním a společně paní učitelkou i s rodiči se konečně dostali do školy. Pro štěstí si ještě pohladili symbol školy – sovičku.¹¹³

Obrázek 71: Prvňáčky ZŠ Holzova.

Ve dnech 8. až 10. září měli návštěvníci Festivalu vědy na Výstavišti v Brně, jehož pořadatelem byla Hvězdárna a planetárium Brno, opětovně možnost navštívit expozici ZŠ Novolíšeňská. Připraveny byly ukázky práce školního kroužku Lego Robotiky jako ovládání robota pohybem ruky, automatická

¹¹³ JOBÁNKOVÁ, Pavlína. ZŠ Horníkova: Základka vás vítá, roztáhněte křídla!. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 10. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].

převodovka, interaktivní lov plyšové hračky nebo jízda s robotem na čas. Druhá část našeho stanoviště nabízela možnost si zahrát rozmanité deskové hry pro malé, velké i náročné hráče. Společně také řešili logické úkoly a hlavolamy z dílny matematického kroužku. V neděli jejich síly doplnila ještě interaktivní výstava Fyzikální bonboniéra, kde si návštěvníci mohli vyzkoušet pokusy z různých fyzikálních oborů a funkční fyzikální hračky z odpadového materiálu.¹¹⁴

Obrázek 72: ZŠ Novolíšeňská na Festivalu vědy.

Překonat rozbouřenou řeku, ulovit, nebo jinak získat zásoby jídla, rozdělat oheň. Účastníci letošního červencového příměstského tábora na základní škole Masarova museli zvládnout vše potřebné pro setrvání na pustém ostrově. Program obou pětidenních turnusů byl totiž inspirovaný populární televizní reality show *Survivor*. Šestého ročníku se zúčastnilo zatím nejvíc dětí – přes 80.¹¹⁵

Obrázek 73: Hra o přežití ZŠ Masarova.

Loňská třída 8. C ZŠ Novolíšeňská se ve spolupráci se školním parlamentem rozhodla, že zorganizuje sbírku na pomoc zvířatům. Vybrali psí hospic „Dejte nám šanci“, který se stará o staré, nemocné,

¹¹⁴ VÁLKOVÁ, Daniela a FÁBÍKOVÁ, Věra. ZŠ Novolíšeňská: Vystoupení našich žáků na Festivalu vědy. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 11. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].

¹¹⁵ ŠIMEČEK, Ondřej. ZŠ Masarova: Masarova v létě ožila hrou o přežití. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 11. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].

handicapované nebo týrané pejsky (nyní i kočky a slepičky). Nešlo o obyčejnou sbírku, ale pomocí akce „Pečeme perníčky pro pejsky“ se do této akce zapojili děti, rodiče, prarodiče i učitelé. Každý se zapojil tak, jak uměl, někdo perníčky pekl, někdo zdobil, někdo balil, někdo za ně vybíral peníze do sbírky. Úspěch akce předčil očekávání, za perníčky se pro zvířátka vybrala částka neuvěřitelných 25 682 Kč.¹¹⁶

Obrázek 74: Pomoc pro psí hospic od ZŠ Novolíšeňská.

Budova školy na Pohankově byla postavena roku 1896 jako pětiletá obecná škola chlapecká. V roce 1932 získala budova druhé patro. Od té doby prošla škola sice několika dílčími úpravami, ale kompletní rekonstrukcí zatím ne. Radnice zadala Studii rekonstrukce a modernizace ZŠ Holzova, budova Pohankova projekční kanceláři Archika – architektonická projekční kancelář s.r.o. Studie vznikala v úzké spolupráci s pedagogickým sborem ZŠ Holzova a refletovala jeho požadavky na provoz školy. Problematické bylo hlavně to, že byla celá budova bariérová, velmi komplikovaný byl provoz kolem šaten, a zásadně nevyhovující kapacita jídelny a kvalita sociálních zařízení. Následně byla studie představena školnímu sboru i líšeňským občanům a řešeno vícezdrojové financování celého projektu.¹¹⁷

Obrázek 75: Vizualizace – pohled ze zahrady.

¹¹⁶ VÁLKOVÁ, Daniela. ZŠ Novolíšeňská: Pomoc pro psí hospic. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 11. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].

¹¹⁷ STEJSKALOVÁ, Alena. Budoucnost budovy školy na Pohankově. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 1-2. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

V září se studenti ze tříd 8. A, 8. B, 8. C a 9. B ZŠ Novolíšeňská vypravili na zájezd do Itálie. Navštívili Benátky i dva přilehlé ostrovy Murano a Burano, San Marino, Veronu, park evropských a italských miniatur v Rimini nebo také Ravenu a v ní zábavní park Mirabilandia v doprovodu průvodkyně. Společně se naučili nové poznatky o historii či památkách jednotlivých míst a po náročných dnech jsme se vždy ubytovali do mobilních domků v kempu Mare e Pineta.¹¹⁸

Obrázek 76: Zeměpisná exkurze ZŠ Novolíšeňská.

První sportovní soutěží nového školního roku byl futsalový turnaj SBOŠ. V úterý 26. září vyrazil tým 1. stupně ZŠ Masarova ve složení Daniel Kula, Štěpán Czudek, Sebastián Almášy, Theodor Busta, Arnes Rexhaj a Dominik Turek na hřiště ZŠ Svážná. Porazil všechny soupeře ve skupině a ve svém vítězném tažení pokračoval až do finále, které následně také ovládl.

Obrázek 77: Úspěšní fotbalisté ZŠ Masarova.

¹¹⁸ ŠLAPANSKÁ, Radka. Zeměpisná exkurze do Itálie. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 12. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

Jednalo se tak o hrozenou rukavici pro stupeň 2., který čekal turnaj o den později. Chlapci se výzvy nezalekli a po úvodním zaváhání postoupili ze skupiny. Následoval tuhý boj ve čtvrtfinále, kde hráči porazili silného soupeře v napínavém zápase. Semifinále nebylo výjimkou. Byli to právě oni, kdo se ve finále ujal vedení a udržel si ho až do posledního hvizdu.¹¹⁹

Obrázek 78: Úspěšní fotbalisté ZŠ Masarova 2. stupně.

V pondělí 9. října se žáci 4. B ZŠ Novolíšeňská zúčastnili vzdělávacího programu na téma *Věda a technika je všude kolem nás*, který pořádala firma Honeywell. V programu žáci nahlédli do světa průmyslového výzkumu a vývoje prostřednictvím zábavných aktivit. Dozvěděli se, k čemu slouží černé skříňky a proč nejsou černé. Jak to chodí na letišti a opravdový pilot je seznámil s kokpitem letadla – museli pomoci hry zjistit, co vše pilot musí před startem zjistit, vyzkoušeli si řízení letadla (některým bylo i nevolno), k čemu je dobré takový simulátor mít. Dále navrhovali trasu pro robota a učili se, co vše se musí dodržet, aby jim umělá inteligence rozuměla. Potom dostali žáci svačinku a šli pokračovat v dalším bádání. Zkoušeli si, kolik decibelů dokáží vykřičet či vypískat pomocí píšťalky. A jak cestují balíky po světě. V čem všem nám stroje ulehčují práci pomocí QR kódů a správného nastavení.¹²⁰

Dne 18. října v dopoledních hodinách navštívila skupina studentů z partnerského města Stuttgart mateřskou školu Neklež 1a. Tato spolupráce probíhala tou dobou již několik let a líšeňská mateřská škola je vždy nápomocna v ukázkovém vzdělávání a podávání informací o českém školství, v tomto případě i alternativním vzdělávání – Dalton. Prohlídka začala na školní zahradě. Po podrobném výkladu, jak se zahrada udržuje, jaké zde mají děti možnosti, a jak se čerpaly finance z EU se plynule přešlo do další části školy, a to školní kuchyně. Prošli společně všechny třídy, líbil se jim velký prostor, také vybavenost a barevnost prostředí pro děti, byli uchvázeni lehátky pro odpolední odpočinek a počtem dětských toalet + umyvadel. Při společné diskuzi a prezentaci českého školství – RVP, ŠVP, TVP, Roční plán, nadstandardy školy, portfolia třídní, dětská, Erasmus+, financování... paní kuchařky připravily

¹¹⁹ MIKOVÁ, Renata a JELÍNEK, Vojtěch. Úspěšný start fotbalistů do nového školního roku. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 12. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

¹²⁰ CHRZOVÁ, Kateřina. Vzdělávací program firmy Honeywell. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 12. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

malé sladké občerstvení a při vůni kávy se to dotazy jen hemžilo. Odbor zahraničních vztahů MMB mezinárodní návštěvy umožnil a Evangelická akademie Brno zajistila tlumočnici.¹²¹

Obrázek 79: Návštěva studentů Střední evangelické školy.

Škola AKADEMIA, zahrnující osmileté gymnázium, první stupeň základní školy a jedno oddělení mateřské školy, si dala za cíl být prospěšnou součástí líšeňské komunity. Od roku 1992 je smyslem její existence poskytovat obyvatelům Líšně a okolí kvalitní všeobecné vzdělávání, na něž se žáci budou moci spolehnout při dalším studiu a na zcela nepředvídatelném budoucím trhu práce. Menší studijní kolektivy – 17 dětí v MŠ, třídy ZŠ po deseti žácích, třídy gymnázia po 20 studentech – umožňují individualizovat výuku téměř „na míru“ pro každého žáka. Dětem se specifickými vzdělávacími potřebami nabízí služby Školního poradenského pracoviště a veřejnosti mají k dispozici Speciálně pedagogické centrum. Další informace, mj. o přijímacím řízení, naleznete na školním webu

www.akademy.cz.¹²²

Obrázek 80: Pedagogové AKADEMIE se neustále vzdělávají.

¹²¹ KUBECOVÁ, Jitka. Návštěva studentů Střední evangelické školy pro sociální pedagogiku ze Stuttgartu. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 14. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

¹²² HÝSEK, Ondřej. O studiu na líšeňském Gymnáziu, ZŠ a MŠ AKADEMIA. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 13. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

Základní umělecká škola Antonína Doležala v Líšni si na adventní období připravila bohatý kulturní program. Ve čtvrtek 7. prosince koncert pedagogů ZUŠ, vystoupení folklorního souboru Trnky pod vedením Kateřiny Štruncové na líšeňských vánočních trzích, adventní koncert žáků v kostele sv. Jiljí 14. prosince a během celého prosince rovněž nabídli zájemcům možnost navštívit otevřené hodiny tanečního oboru v budově školy na Trnkové.¹²³

I když venkovní teploty poklesly, Domoškoláci Líšeň trávili stále spoustu času venku. Nejvíce je to pravidelně ve středy, kdy byli obvykle celý den mimo zázemí. V listopadu se v tyto dny věnovali tradičně oblíbeným aktivitám – tenisu, keramice, jízdě na koních i pobytu na „kouzelné“ zahradě. A vyšel čas i na podzimní slavnost, které se účastnili taktéž rodiče dětí. Při pobytu v zázemí pak děti pracovaly na projektu „Moje vlast“ a představovaly svoje oblíbené místo v ČR. Ostatní kamarádi tak poznali např. Znojmo, Janáčkovo divadlo nebo Novomlýnské nádrže.¹²⁴

Obrázek 81: Domoškola Líšeň v listopadu.

Lesní mateřská škola Divočina byla k roku 2023 v Líšni již 4. rokem. Stejně tak pořádala akce i pro veřejnost. Na podzim roku 2023 uspořádala již 3. dobročinný bazárek/swap, kam mohli návštěvníci přinést přebytky a zároveň si na oplátku odnést něco domů. Výtěžek z dobrovolného vstupného byl předán Nadaci Veronica. Spolu s Tenisem u lomu a Pastelkou připravila školka jako již tradičně svatomartinský lampionový průvod pro děti a jejich rodiče plný magických světýlek, úkolů a překvapení na konci cesty. „První prosincovou sobotu se v Divočině budou vyrábět adventní věnce a na jaře se pak můžete těšit na kurz korálkování a výroby kožených pásků a náramků,“ uvedla ředitelka školky Eva Kotyzová program na adventní čas.¹²⁵

Obrázek 82: Výroba adventních věnců v LMŠ Divočina.

¹²³ Základní umělecká škola Antonína Doležala V LÍŠNI. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 13. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

¹²⁴ BLATNÁ, Alžběta. Domoškola Líšeň v listopadu. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 15. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

¹²⁵ MIKSOVÁ, Veronika. Přijďte si uvít věnec do LMŠ Divočina. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 15. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

4. Sport

Salesko provozuje veřejné kluziště již sedm let, a to ve spolupráci s MČ Brno-Líšeň, která každoročně zajišťuje montáž a demontáž mrazicího zařízení, servis rolby a uskladnění mrazicích hadic. Salesko zajišťuje celý provoz kluziště. Každý rok pracuje na tom, abychom zlepšovali naše služby veřejnosti. V sedmé sezoně 2022/2023 měli kluziště v provozu 85 dní a využilo jej celkem 16 374 osob. Provoz probíhal od 25. 11. 2022 (s prvními mrazíky) do 20. 2. 2023 (se začátkem vyšších teplot). Zavřeno bylo pouze o vánočních svátcích 24.–25. 12. a 1. 1. Rodinné vstupné využilo celkem 693 rodin. Ve všední dny přišlo na dopolední bruslení celkem 24 škol. V sobotu a v neděli dopoledne a každý večer v týdnu po veřejném bruslení byl prostor pro pronájmy kluziště, které byly plně vytíženy amatérským hokejem nebo bruslením rodin s dětmi. Na svátek zakladatele salesiánů Dona Boska 31. 1. dostaly děti dárek za vysvědčení v podobě soutěží na ledě a vstupem na odpolední bruslení zdarma. Zjednodušili odbavení při vstupu. Každý návštěvník si tak mohl plně vychutnat délku celého 1,5hodinového bruslicího bloku. Nově nabídli alternativu kauce při půjčení bruslí nebo tučňáka v podobě skenování dokladu.

Do bojů o body se fotbalisté Líšně vrhli až první víkend v březnu. Předtím si fotbaloví fanoušci mohli v lednových Líšeňských novinách přečíst rozhovor s trenérem Milanem Valachovičem. Přípravy zahájily 10. ledna, kdy se chystali až na osm zápasů.¹²⁶

¹²⁶ VLAŠIČ, Miloslav. Valachovič věnoval část volna rodině. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(1), 16 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/leden-2023/f20771>

Čtyři dorostenecké týmy SK Líšeň startovaly v moravských soutěžích. Rozhodně se v nich neztratily. V poločasu si nejlépe stojí celek osmnáctiletých v moravskoslezské divizi, v níž drží svěřenci trenéra Vladimíra Michala druhou příčku se sedmibodovým odstupem za Kroměříž. Celek mladších dorostenců A týmu Líšně přezimoval v MSDL na čtvrté příčce. Zajímavé je, že svěřenci Michala Odehnala ze soupeřů, kteří byli v tabulce před ním, dva porazili. Podlehli vedoucímu Baníku Ostrava B, Zbrojovce B a Jihlavě. V 15 utkáních nastříleli hráči 48 gólů, což je průměr přes tři branky za zápas. Nejlepším kanonýrem byl Tauš se 13 brankami. Velmi dobře si vedl i tým Líšně B v divizi mladšího dorostu. Svěřenci Miroslava Štěpánka nastříleli nejvíce branek ze všech účastníků. Na 76 gólech se podíleli Špaček 21, Hála 15 a Suchomel 13 brankami. Líšeň se držela na třetím místě. Prohrála s prvními dvěma celky Vyškovem a Spartou Brno, třetí prohru připojila v brněnském derby se Svatkou.¹²⁷

Obrázek 83: Celek osmnáctiletých dorostenců SK Líšeň. Trenér Michal nahoře první zleva, Foto: Martina Šperková

Na tradiční společné schůzce všech líšeňských trenérů s vedením klubu byly oznámeny některé změny. Do nové sezony vstoupil celek nejstaršího dorostu (U19), kde nepokračuje Bohumil Smrček, pod vedením trenéra U18 Vladimíra Michala. Toho nahradil u dosavadního týmu bývalý hráč Zbrojovky Martin Sus. Nepokračoval ani trenér vedoucího celku divize starších žáků Miroslav Žabka. Patnáctileté chlapce začal vést další zbrojovák Marek Střeštík. Změna proběhla i na místě asistenta B mužstva v krajském přeboru. Odcházejícího Ladislava Gögha nahradil Petr Šíp, který odehrál většinu své kariéry v Blansku. Na podzim působil jako hráč v krajských soutěžích v Tišnově.¹²⁸

¹²⁷ VLAŠIČ, Miloslav. Líšeňský dorost se na Moravě neztratil. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(1), 15 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/leden-2023/f20771>

¹²⁸ ŠIČ. Trenérské změny. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 15 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>

Bylo to první zahraniční soustředění fotbalové Líšně v historii klubu. A hned v prosluněném Turecku, konkrétně milionovém městě Antalyi, které aktuálně třetímu celku FORTUNA:NÁRODNÍ LIGY učarovalo. „Všichni kluci si to pochvalovali. Pokud se klub i příští rok rozhodne pro nějaké soustředění, tak to bude jedna z velkých možností,“ hodnotí líšeňský kouč Milan Valachovič.¹²⁹

Obrázek 84: Líšeňští fotbalisté odstartovali jarní část domácím zápasem s Vlašimí. Zdroj: SK Líšeň

¹²⁹ TRUČKA, Jakub. Líšeň si zamilovala Turecko. Pochvalovala si drony i počasí, na exotice ušetřila. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/lisen-soustredeni-turecko-priprava-fotbal.html>

Jak zimní přípravu začali, tak ji i zakončili. Prohrou 0:2. Líšeňští fotbalisté po nepovedené generálce s Opavou zamířili do jarní části FORTUNA:NÁRODNÍ LIGY s bilancí jediné zimní výhry, rozhodně však nepanikařili. „*Jak jsme připravení, vždy ukáže až soutěž. V létě jsme kromě pražské Slavie taky moc týmů neporazili, a nakonec jsme měli dobrý podzim,*“ srovnává líšeňský kouč Milan Valachovič.¹³⁰

Obrázek 85: Generálku na jarní část líšeňští fotbalisté (v bílém) nezvládli, s Opavou prohráli 0:2. Zdroj: pro Deník/Jaroslav Kicl

Před startem jarní části Národní fotbalové ligy 2022/2023 proběhla tisková konference fotbalového klubu SK Líšeň, v níž se zájemci mohli dozvědět více podrobností o nadcházející části fotbalové sezóny.¹³¹

V neděli 5. března zahájili fotbalisté SK Líšeň domácím utkáním s Vlašimí jarní část druhé ligy, kterou porazila 2:0. Čekalo je během ní 14 zápasů, v nichž chtěli udržet stávající třetí příčku, a podívat se tak poprvé v historii klubu do baráže o nejvyšší soutěž.¹³²

Úvodní jarní kolo krajského přeboru nahrálo favorizovanému béčku Líšně. Na domácí půdě rozdrtilo třetí tým tabulky Kunštát 6:1, druhé Boskovice ztratily dva body bezbrankovou remízou v Bystřici. Náskok Líšně v čele tabulky se oproti Boskovicím zvýšil na pět bodů, třetí Kunštát je zpět už o 10 bodů.¹³³

¹³⁰ TRUČKA, Jakub. FOTO: Útok mlčel a Líšeň padla s Opavou. V neděli hodlá přepnout na vyšší úroveň. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/lisen-fotbal-priprava-generalka-opava.html>

¹³¹ Tisková konference SK Líšeň před zahájením jarní části fotbalové sezóny. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/sport/tiskova-konference-sk-lisen-pred-zahajenim-jarni-casti-fotbalove-sezony>

¹³² HLOŽÁNEK, Tomáš. Umění je naučit se vyhrávat, říká před fotbalovým jarem kouč SK Líšeň. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 19 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

¹³³ Béčko Líšně bodově uniká pronásledovatelům. Bystřec obrala boskovického favorita. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-kraj/lisen-b-kunstat-boskovice-bystrc-fotbal-krajsky-prebor-prvni-jarni-kolo.html>

Velmi dobře si vedou v divizi starší žáci fotbalové Líšně. Oba celky, U15 a U14, vedou divizní soutěž. Starší chlapci získali titul půlmistra pod vedením Miroslava Žabky, který však po dokončení podzimní části předal žezlo někdejšímu hráči Sparty a Zbrojovky Markovi Střeštíkovi. Chlapci mají v polovině soutěže náskok pěti bodů před Havlíčkovým Brodem. Další bod zpět je Znojmo. Z deseti utkání jen jednou prohráli. Na domácí půdě nestačili na Kroměříž, která je v tabulce sedmá. Z toho plyne, že u soupeře přemohitele nenašli. Nejčastěji byli na hřišti Jan Derka a Dominik Novák. Na podzim si zahrálo 23 hráčů. Nejlepším střelcem je podle pravidel českého pravopisu Timur Zadorožnij, který má v registračním průkazu zanesen nečeský překlad Tymur Zadorozhnyi. Nastřílel devět branek, Štěpán Špaček přidal 7. Jméno nejlepšího střelce evokuje pro kolektiv název titulu knihy Arkadije Gajdara Timur a jeho parta. Novému kouči zůstává k ruce asistent Šimon Šumbera.

Hoši do 14 let hrají pod taktovkou Josefa Nováka. Ten se svými chlapci si vybudoval první pozici s náskokem tří bodů před Žďárem nad Sázavou. O další bod zpět je Kroměříž. Hoši prohráli dva zápasy. Ve Žďáru 2:5 a ve Vyškově 1:2. Střelcem družstva je Jan Ulrich, který se trefil dvanáctkrát. O jeden gól méně zaznamenal Filip Zelníček. V podzimních utkáních nastoupilo k zápasům 18 hráčů. Novákovým asistentem je Jiří Sotolář.¹³⁴

V Líšni funguje sportovní komise, jejíž činnost zahrnuje například přípravu líšeňského sportovního dne nebo dotace sportovním klubům. Na únorovém zasedání měla zajímavého hosta, a to žáka 5. třídy, který napsal starostovi Břetislavu Štefanovi o ping-pongový venkovní stůl. Radnice se tak rozhodla jej pořídit do Rokle.¹³⁵

Od poslední Sokolské Akademie všichni pilně cvičili, trénovali a připravovali nová taneční čísla. Slavnostní okamžik nastal v úterý 18. dubna 2023. Zvaní byli všichni, kdo mají rádi pohyb, tanec a společnost příjemných lidí. Akademie 2023 se odehrála ve velkém sálu líšeňské sokolovny na Belcrediho 27. Viděli jste nejen taneční skupiny Mystery, Roxanne, Esperanza a Střevíčky, ale také malé sokolky a sokolíky z rodičů a dětí, předškolní děti, mladší žactvo a samozřejmě hosty. Novinkou bude ukázka pole dance. Akademie se konala s dotační podporou Městské části Brno-Líšeň.¹³⁶

Rodinné centrum Pastelka oslavila v roce 2023 již 20 let své existence. Z malého komunitního klubu, který se v počátcích scházel jen dva dny v týdnu na Kotlance, vyrostlo celotýdenní centrum se sídlem v rodinném domě na nám. Karla IV., mající pod křídly také soukromou školkou a jesle v sídlišti. RC Pastelka za svoji dlouholetou existenci děkuje zejména těm, kteří do něj pravidelně i nepravidelně chodili. Nemohou opominout ani podporu a příspěvky, které každoročně získává z MPSV, JMK, MMB, MČ. V roce 2023 jej nově podpořilo i SAKO a.s. A nešlo by to ani bez úspěšných projektů z EU, které mimo jiné umožnily profesionalizovat organizaci a věnovat se i primární prevenci v rodinách s malými dětmi pod názvem *Rodičům naproti*. Klienty nejsou jen rodiče a jejich děti, ale i samotní dospělí a senioři. Oslava proběhla 13. května na Dělnáku s dobrou muzikou, divadlem pro děti, výborným jídlem a pitím.¹³⁷

¹³⁴ ŠIC. Líšeňští žáci vedou divizi. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 20 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

¹³⁵ FABÍKOVÁ, Věra. Podporujeme mladé sportovce: Mezinárodní soutěž Robotiáda. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 6 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>

¹³⁶ CHMELOVÁ, Hana. Sokolská Akademie 2023. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 15 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>

¹³⁷ NOVÁKOVÁ, Lenka. Rodinné centrum Pastelka slaví. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 15 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>

Líšeňští fotbalisté v přípravě na jarní část sezony zažili těžké chvíle. Výsledky přípravných zápasů jim moc radost nedělaly. Jedinou výhru zaznamenali na soustředění v Turecku, kde zdolali ukrajinský celek Metalist z Charkova. Proto, před startem jarních odvet druhé nejvyšší fotbalové soutěže, byli předseda klubu Karel Hladiš i trenér Milan Valachovič při schůzce s novináři opatrní. Dokonce i jindy otevřený kouč vážil svá slova na miskách vah. „Zimní příprava byla kvalitní, ale co se týká výsledků utkání, tak jsem z nich plný obav. Kádr jsme moc nezměnili, i když jsme měli vytipované hráče na místa, která nás pálí. Ale přivést klíčového fotbalistu je nesnadné. Jsem před startem plný očekávání. Zvláště pak, když nastupujeme proti těžkému soupeři, s nímž žádné střetnutí není lehké. Kádr Vlašimi byl doplněný o řadu kvalitních fotbalistů, navíc v přípravě Vlašim neprohrála,“ míní.

Obrázek 86: Líšeňští fotbalisté v souboji s vlašimskými. Foto: Martina Šperková.

Dva hráči druholigového kádru ve funkcích asistentů se u líšeňské mládeže rozhodli pro trenérskou práci. Pojďme si je představit:

1. Šimon Šumbera pracuje u patnáctiletých žáků, kteří vedou tabulku moravské divize. Na podzim byl k ruce Miroslavu Žabkovi, na jaře pomáhá novému trenérovi Marku Střeštíkoví.
2. David Pašek vytvořil s Martinem Susem novou trenérskou dvojici u osmnáctiletých dorostenců, které na podzim přivedli v dorostenecké divizi na druhou příčku Vladimír Michal a Zdeněk Julínek. Oba přešli v zimní přestávce k prvnímu dorosteneckému družstvu.¹³⁸

Druholigoví fotbalisté Líšně se rozhodli podpořit návštěvnost domácích zápasů v nejdůležitější fázi sezóny. Proto na zápas proti Spartě B přichystali zvýhodněné vstupné i tombolu s hodnotnými cenami. Vedoucí mužstva Dagmar Wallová toto rozhodnutí okomentovala následovně: „Chceme přilákat diváky, kteří se po koronaviru nevrátili v takových počtech, na jaké jsme byli zvyklí. Nabízíme rodinné vstupné, při němž dva dospělí a dvě děti zaplatí za vstup stokrát. Nabízíme taky vstup zdarma pro mládežnické týmy Jihomoravského krajského fotbalového svazu.“ Novinkou se stalo také občerstvení v podobě škvarků a Velatického chleba se sádlem, pažitkou a cibulkou.

¹³⁸ ŠIC. Hráči trenéry. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 16 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>

Nejvyšší návštěva jarní části sezony 1157 diváků dorazila na stadion v Kučerově ulici 18. března při derby mezi Líšní a Vyškovem, ve zbylých jarních duelech ale počet fanoušků kolísal kolem pětistovky.¹³⁹

V první polovině roku 2023 kapitán Michal Jeřábek s klubem z východu Brna SK Líšeň bojoval o umístění v první trojce do předposledního druholigového kola, po dvou závěrečných prohrách nakonec svěřenci kouče Milana Valachoviče obsadili pátou příčku. Líšeňský kapitán Michal Jeřábek zakončil sezonu gólem proti pražské Dukle, prohru 1:3 ale neodvrátil. „Každý by si chtěl zkusit baráž, hrajeme o body, o prémie, ale někdy šířka kádru není tak velká a kvalitní,“ řekl devětadvacetiletý stoper.¹⁴⁰

Obrázek 87: Líšeňský kapitán Michal Jeřábek (v bílém) zakončil sezonu gólem proti pražské Dukle, prohru 1:3 ale neodvrátil. Zdroj: SK Líšeň

Bílé tílko, červené trenýrky, v kapsičce lístek s údaji narození (maminka: „kdybys to zapomněl“). Tak přišel v září 1945 na sokolovnu v Líšni. Netušil, že to bude setkání na celý život. „Jsem Sokol,“ ohlásil hrdě po návratu domů, „cvičení máme vždy v úterý a ve čtvrtek od pěti do šesti hodin...“

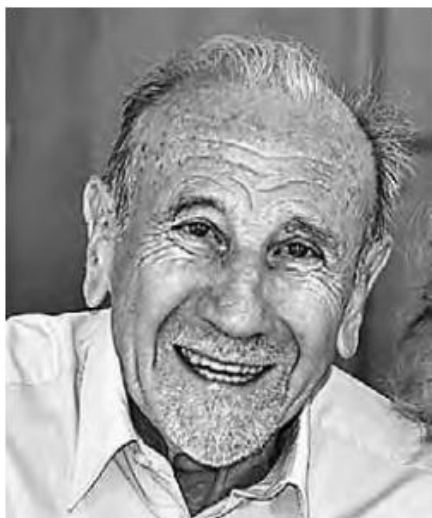
Takto si Rošťá Brzobohatý pamatoval začátek svého působení v Sokole. Při příležitosti životního jubilea bylo třeba si připomenout tuto osobnost, která svým poctivým a odpovědným přístupem nejen ke sportu v Sokole je vzorem pro nás všechny ostatní, kteří jej takto vnímáme, když se s ním setkáváme na hřišti, při sportu, v životě nebo při správě sokolských věcí.

V jeho portfoliu zájmů jsou ale i další aktivity spojené s Líšní a Sokolem. Už jako sokolský žáček v prvních letech po válce nemohl vynechávat nedělní loutkové divadlo a později jako starší školák vstoupil do Loutkového odboru Sokola. Loutkové divadlo na sokolovně ho chytilo nejen svým kouzlem, ale i svou možností prožít volný čas podle vlastního přání a ve zvolené partě kamarádů a kamarádek, a tak hrál s loutkami až do uzavření divadla (1958). Rošťá vždy působil nejen jako výborný basketbalista, ale

¹³⁹ PETRŮ, Václav. Líšeň chce víc fanoušků na tribunách. Nabízí akce pro rodiny nebo škvarky. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/fotbal-sk-lisen-skvarcky-vyhodne-vstupne.html>

¹⁴⁰ TRUČKA, Jakub. Líšeňský kapitán Jeřábek: Došla nám šťáva, za jaro jsme si baráž nezasloužili. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/michal-jerabek-sk-lisen-kapitan-fotbal-fnl-baraz-pate-misto-konec-sezony.html>

i ligový atlet, aktivní spoluorganizátor společenských akcí spojených s basketbalem a sokolovnou, loutkář, místopředseda, místostarosta a historik jednoty od r. 1980 a hlavně spolehlivý, čestný, poctivý kamarád a sokolský bratr, který nám je stále velkým vzorem.¹⁴¹

Obrázek 88: Rostislav Brzobohatý, dlouholetý člen Sokola Líšeň.

Odchovanec drnovického fotbalu Milan Lutonský, pocházející z Rybníčku na Vyškovsku, je jedním z pilířů sestavy líšeňských fotbalistů. Do klubu přestoupil z Jablonce během podzimní části v roce 2020. Od té doby chyběl v mistrovských zápasech v základní sestavě pouze jednou. Na levé straně obrany uplatňuje své zkušenosti, které získal v prvoligových bojích za Zbrojovku ve 140 zápasech. Poprvé si zahrál nejvyšší soutěž v 19 letech. Před tím byl od 16 let mládežnickým reprezentantem. Rozhovor s ním najdete v květnových Líšeňských novinách 2023.¹⁴²

Obrázek 89: Milan Lutonský nosí na svém dresu číslo 23.

¹⁴¹ HONEK, Milan. Rostislav Brzobohatý – 85 let, dlouholetý člen Sokola Líšeň. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 15 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

¹⁴² VLAŠIC, Miloslav. Lutonský se na prahu třicátky cítí výtečně. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 16 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

V licenčním systému neprofesionálních klubů vlastní SK Líšeň jedno z nejlepších hodnocení. Všechna sledovaná kritéria (účast v soutěžích, počet hráčů, zajištění trenérských kádřů, infrastruktura, akce a aktivity, spolupracující subjekty) byla vyhodnocena vysokými známkami. Celkem Líšeň nasbírala 2 340 bodů, a tak jí byla udělena v rámci *Grassroots programme* zlatá licence. O licenční řízení požádalo 1 656 klubů z celé republiky. Líšeň byla nejlepším hodnoceným subjektem v rámci Jihomoravského kraje. Se svým počtem bodů se v celé republice umístila na šesté pozici. Nejlépe dopadla SK Hanácká Slavia Kroměříž 2 615 bodů. Za ní se umístily celky FK Jablonec 2 471, FC Háj Nové Město 2 380, FC Vysočina Jihlava 2 366 a FC Tempo Praha 2 351. Zlatou licenci obdrželo celkem 111 klubů.¹⁴³

Dne 23. června se v líšeňské Sokolovně konala *Noc sokoloven*. Účastníci si celý areál prohlédli, dozvěděli se něco z historie i současnosti jednoty. Pro děti byly připraveny pohybové hry a kvízy. Nachystána byla také ukázka kostýmů tanečních skupin vč. jejich zkoušení a mnoho dalšího. Po společné páteční noci byly v sobotu ráno vyhodnoceny soutěže a předány odměny. O průběh se staral tým cvičitelek, TS Mystery a dobrovolníci.¹⁴⁴

V červnových *Líšeňských novinách* jste si mohli přečíst rozhovor s nejstarším hráčem líšeňských fotbalistů, pravým obráncem Davidem Paškem, který je pilířem sestavy Milana Valachoviče. Narodil se jako jediný z mužstva v říjnu 1989 jako občan Československa. Jeho spoluhráči přišli na svět až v době samostatné České republiky. Zajímavé je, že je rovněž odchovancem líšeňského fotbalu.¹⁴⁵

Obrázek 90: Pravý obránce David Pašek.

¹⁴³ ŠIC, Šestí v republice. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 16 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

¹⁴⁴ CHMELOVÁ, Hana. Noc sokoloven také v Líšni. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 15 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

¹⁴⁵ VLAŠIC, Miloslav. David Pašek: Budoucnost vidím v trenérství. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 16 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

Líšeňské béčko zvítězilo 2:1 v Mutěnicích, a definitivně si tak zajistilo postup do divize. Po čtyřech sezonách v krajském přeboru tak rezerva druholigového celku míří opět o patro výš. S fanoušky se pak rozloučili výhrou 2:1 s Boskovicemi.^{146 147}

Obrázek 91: Fotbalisté Líšně B slaví postup do divize. Foto: SK Líšeň

Netradiční léto probíhalo ve fotbalové Líšni. Tým, který pravidelně v přestupových obdobích opouštěla četná řada hráčů, totiž potvrdil jediný odchod, naopak do přípravy s brněnským celkem se zapojilo pět zajímavých posil. Měli za sebou také povedený start do zápasové části letní přípravy. V souboji dvou druholigových celků se v Kravařích utkali s Opavou a dařilo se jim herně i výsledkově. Převahu dokázali v pátek využít hned ke třem vstřeleným gólům a vyhráli 3:1, dařilo se i nováčkům v dresu brněnského celku.^{148 149}

Obrázek 92: Líšeňští fotbalisté (v bílém) na úvod letní přípravy zdolali Opavu 3:1. Zdroj: Deník/Petr Widenka

¹⁴⁶ PETRŮ, Václav a Jakub TRUČKA. Radost suveréna. Líšeňské béčko slaví historický postup, poprvé míří do divize. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-kraj/fotbal-lisen-b-postup-divize.html>

¹⁴⁷ TRUČKA, Jakub. FOTO, VIDEO: Líšeň slaví! Na závěr zdolala Boskovice a přebrala pohár pro mistry. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-kraj/sk-lisen-b-boskovice-krajsky-prebor-postup-oslavy-pohar-mistr.html>

¹⁴⁸ TRUČKA, Jakub. Líšeň uvítala hned pět posil, s novici v sestavě zvládla vítězně úvodní dvojboj. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-fotbal-posily-vyhry-ochoz-opava-raab-vlasak-aldin-mezera-ikechukwu.html>

¹⁴⁹ TRUČKA, Jakub. OBRAZEM: Úvod přípravy Líšni vyšel, Opavě dala tři góly. Dařilo se nováčkům. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/fotbal_region/sk-lisen-fotbal-priprava-opava-posily-aldin-raab-vlasak-mezera.html

Do dětského dne se letos poprvé zapojily sportovní oddíly působící v Líšni. A jejich reakce na akci jsou výhradně pozitivní. „Hrozně se nám to líbilo, příští rok se zúčastníme znovu. Místo bylo úžasné, Rokle je pro tento účel perfektní. Lidí přišlo dost, děti se zapojily a my jsme oslovili spoustu rodičů. Účel to tedy splnilo po všech stránkách,“ řekl Jan Stehlík z parkourového oddílu InBalance. Zapojení devíti sportovních klubů výrazně rozšířilo nabídku aktivit pro děti. Ty si mohly vyzkoušet nejen parkour, ale i fotbal, florbal, tenis, volejbal, gymnastiku, judo a sokolské sportovní aktivity. Všechny tyto sporty máme v Líšni na dosah ruky a děti tak mohou rozvíjet svoje sportovní dovednosti přímo v místě svého bydliště. Kluby měly svoje stanoviště v Rokli, kde na hlavním pódiu probíhala také vystoupení. Další oddíly byly na hřišti u Saleska a judo předvádělo chvaty v prostorách Kotlanky. Produkci celého dne mělo na starosti Kulturní centrum Líšeň, především Martina Rychtářová.¹⁵⁰

Obrázek 93: Sportovní den v Líšni.

Pro nadcházející sezónu došlo v kádru SK Líšeň k drobným obměnám na postu dvou útočníků, záložníka a obránce, kam přišli čtyři noví hráči na přestup. Fotbalová Líšeň v červenci oznámila odchod opory Jakuba Černína do Zlína, náhradu za téměř dvoumetrového stopera ohlásila jen o pár hodin později. Jihomoravský celek posílil střední obránce Dušan Jokovič, který má zkušenosti i s evropskými poháry, naposledy oblékal dres srbského prvoligového týmu FK Vozdovac.^{151 152}

Obrázek 94: Dušan Jokovič do Líšně přichází z prvoligového srbského celku FK Vozdovac. Zdroj: SK Líšeň

¹⁵⁰ HLOŽÁNEK, Tomáš. Sportovní den neměl chybu, shodují se kluby. Příští rok znovu!. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 7 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

¹⁵¹ Rychlá náhrada za Černína: Líšeň přivádí Srba se zkušenostmi z evropských pohárů. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-posila-stoper-srbsko-dusan-jovovic-fk-vozdvac.html>

Přes léto tak celek z východu Brna lovil především mladé hráče z nižších soutěží. Z rezervy Slovácka přišel ofenzivně laděný záložník Ibrahim Aldin, z Táborska defenzivní univerzál Jiří Mezera, z Vítkovic útočník Lukáš Raab a z třetiligové Hostouně forward Lukáš Vlasák.¹⁵³

Na postu brankáře zůstává nadále Tomáš Vajner, nejlepší brankář Fortuna národní ligy. Dne 29. července proběhl první domácí utkání s Jihlavou, které Líšeň prohrála 2:1 a po dvou kolech měla jediný bod. „Jsem zklamáný, protože jsem z kluků cítil, že utkání zvládneme. Byli jsme nebezpečnějším mužstvem, jenže se rozhoduje v šestnáctce,“ tušil líšeňský kouč Milan Valachovič.

Dobrou zprávou bylo alespoň to, že po delším zranění se na fotbalové trávníky vrátil křídelník Tom Ulbrich a první větší porci druholigových minut dostal sedmnáctiletý talent Martin Tauš.^{154 155}

Obrázek 95: Jihlavští fotbalisté (v modrém) vyhráli v Líšni 2:1 a uspěli tak i ve druhém utkání sezony. Zdroj: Deník/Sabir Agalarov

Nejen sportovní stránku řeší na prahu nové sezony FORTUNA:NÁRODNÍ LIGY ve fotbalové Líšni. Důležitým tématem byla v létě také výstavba nezbytného umělého osvětlení, bez něhož by musel klub z východu Brna od sezony 2024/2025 opustit svůj stánek v Kučerově ulici. V Líšni si rovněž začali lámat hlavu, jak podpořit návštěvnost na domácích zápasech. Klub by se rád alespoň přiblížil číslům z úvodního ročníku po postupu do druhé ligy 2019/2020, kdy duely na východě Brna pravidelně sledovala i patnáctistovka fanoušků.¹⁵⁶

¹⁵³ PETRŮ, Václav. Velký comeback se v Líšni (zatím) nekoná, klub lovil mladé, u Zikla ukápla slza. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-druha-liga-fotbal-zikl.html>

¹⁵⁴ Nová sezóna SK Líšeň ve Fortuna národní lize. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/sport/nova-sezona-sk-lisen-ve-fortuna-narodni-lize>

¹⁵⁵ TRUČKA, Jakub. Problémy v Líšni, neproměněné šance jí stojí body. Po dvou kolech je na spodku. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-vysocina-jihlava-druhe-kolo-fnl.html>

¹⁵⁶ PETRŮ, Václav. Starosti Líšně před startem sezony: musí vyřešit osvětlení a chce zpět fanoušky. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-osvetleni-fortuna-narodni-liga.html>

Už 5. sezonu nakousla fotbalová SK Líšeň pod vedením trenéra Milana Valachoviče. Po devátém, druhém, čtvrtém a vloni pátém místě má latku nasazenou pořádně vysoko. A to navzdory nevydařenému závěru minulé sezony, kdy Líšeň nakonec vypadla z příček zajišťujících baráž o první ligu. „*Loni jsme měli výborný začátek, dobrý prostředek a špatný závěr. Soutěž byla velmi zajímavá a náročná, protože se zachraňovaly silné týmy jako Opava či Vlašim, sestoupit nechtěla ani Běčka Sparty a Slavie,*“ zhodnotil uplynulý ročník Valachovič. Rozhovor s ním najdete v prázdninových *Líšeňských novinách*.¹⁵⁷

V líšeňské sokolovně trénuje také taneční skupina Roxanne. Michaela Alexová a její sestra Pavla Černá se snaží, aby tanec byl pro dívky v jejich skupině nejen příjemnou zábavou, ale i výrazovým prostředkem, jak přenést pocity do tanečních kroků. Být vedoucí taneční skupiny Roxanne znamená především pečlivou přípravu každé hodiny, výběr hudby, kostýmů, choreografií a nekonečnou trpělivost při nácviku. Na Akademii, kterou pořádá odbor všestrannosti koncem dubna, předvádějí nové tance, se kterými pak vystupují na různých akcích a plesech, nejen v rámci Líšně a Brna.¹⁵⁸

Líšeňští fotbalisté doklopýtali na jaře k pátému místu tabulky. Spousta soupeřů by s tímto místem byla spokojena. Na páté místo SK Líšeň jsou názory rozdílné. Veřejnost zřejmě čekala více. Marné bylo upozorňování na to, že v létě z mužstva odešli stoper Ševčík a duše týmu a nejlepší střelec FNL Málek. Proto i na tiskové konferenci před zahájením ročníku se hovořilo o tom, že ani sedmé místo by nebylo po předchozích druhém a čtvrtém pořadí zklamáním.¹⁵⁹

Obrázek 96: Čermák se raduje po proměněném pokutovém kopu ve Vlašimi.

¹⁵⁷ HLOŽÁNEK, Tomáš. Cílem je vyhrávat doma, říká před novou sezonou trenér SK Líšeň: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 19 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

¹⁵⁸ CHMELOVÁ, Hana. TS Roxanne v Sokole Brno-Líšeň: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 19 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

¹⁵⁹ VLAŠIČ, Miloslav. Hořkosladké páté místo: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 20 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

V 16 letech odcházel Antonín Svoboda jako velký fotbalový talent z brněnské Zbrojovky do věhlasné akademie Red Bullu Salcburk, snil o své šanci v kádru nejslavnějšího rakouského celku. Připsal si však jediný start, výrazněji se neprosadil a po pěti sezonách se jedenadvacetiletý fotbalista do Brna opět vrátil. Nezamířil však do klubu, který ho vychoval, místo toho oblékl líšeňský dres. Rakousko Svobodovi neseslo, za A tým Salcburku nastoupil pouze jednou, když dostal příležitost v Evropské lize proti Villarealu. V druholigovém Lieferingu si připsal 22 startů, ve kterých vstřelil jedinou branku. Před dvěma lety se proto vrátil do Česka, když kývl na nabídku Karviné, kde stihl 25 prvoligových duelů.¹⁶⁰

Obrázek 97: Posila Líšeň Adam Svoboda. Zdroj: NovinyVM

Minulý fotbalový ročník se oba celky pohybovaly v popředí druhé ligy, v nové sezoně ale před šestým kolem Líšeň i Varnsdorf okupovaly spodní pozice. O to byl jejich srpnový vzájemný souboj důležitější, jeden z týmů se totiž mohl dostat z nejhoršího. Po poločase k tomu měli blíže Severočeši, domácí hráči však obměnili rozestavení i sestavu a po otočce brali důležitou výhru 2:1, která je povznesla na 10. místo.¹⁶¹

Obrázek 98: Líšeňští fotbalisté (v bílém) doma zdolali Varnsdorf 2:1. Zdroj: Deník/Sabir Agalarov

¹⁶⁰ TRUČKA, Jakub. Kamarádi s Hložkem, pálil i s Haalandem. V Líšni ale Svoboda začal v běčku. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-posila-antonin-svoboda-salcburk-karvina-haaland.html>

¹⁶¹ TRUČKA, Jakub. FOTO: Obrat bez rozkopaných košů. Výhra nad Varnsdorfem dostala Líšeň ze spodku. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-fotbal-varnsdorf-fnl-druha-liga-6-kolo.html>

Páteční odpoledne 23. června bylo před sokolovnou velmi rušno. Sjížděli a scházeli se malí i velcí, kteří se přišli podívat do prostor líšeňské sokolovny, a hlavně si přinesli spacáky a karimatky na přespání. Nejprve bylo nutné zvládnout sportovní opičí dráhu. Nechyběla prohlídka skoro celé budovy a dobrá svačina. Soutěže družstev byly hlavní náplní podvečera. Po výborné večeři a lehkém odpočinku účastníci procvičili mozkové závity v sokolském kvízu. Před spaním se ještě znovu soutěžilo. Velký dík patřil Městské části Líšeň, která finančně zabezpečila celou akci. Děti si v sobotu ráno po vydané snídani převzaly odměny – sokolské batůžky, placky, klíčenky, pastelky, propisky, míčky hakisak, pamětní listy, bonbony, lízátka a čokoládové medaile.¹⁶²

Obrázek 99: Noc sokoloven 2023.

Tradiční prvoligový florbalový klub Sokol Brno I EMKOCASE Gullivers začal od září pořádat i v nové sezoně pravidelné tréninky v Líšni. Tréninky byly určeny pro děti od 5 do 10 let. Více informací o klubu na webu: www.gulls.cz.¹⁶³

Fotbalisté SK Líšeň vstoupili do své páté druholigové sezony. V předchozích nijak nepropadli. Ve druhé dokonce obsadili druhé místo, ale baráž jim vzalo rozhodnutí představitelů svazů, reagující na nedohraní skupiny prvoligistů o záchranu kvůli covidu. V dalších dvou sezonách přišli o barážové místo až v posledních kolech.¹⁶⁴

¹⁶² CHMELOVÁ, Hana. Červnová Noc sokoloven 2023 v Líšni. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 15. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

¹⁶³ Tréninky florbalu v Líšni. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 15. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

¹⁶⁴ ŠIC. Začala pátá druholigová sezóna. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 16. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

Do nového soutěžního ročníku vstoupil také záložní celek mužů SK Líšeň, který hraje divizní soutěž. Trenérem je nadále Michal Kugler, jenž vedl tým v minulém období. V zářijových *Líšeňských novinách* s ním najdete mini rozhovor.¹⁶⁵

Obrázek 100: Michal Kugler.

V neděli 3. září uspořádal Tenisový klub Líšeň ve spolupráci s 2 Trenéři s.r.o. v areálu tenisových kurtů Tenis u lomu tenisový turnaj neregistrovaných dětí a mládeže. Za ideálního tenisového počasí mohl letošní již 8. ročník bez problémů proběhnout. Turnaje se zúčastnilo 9 chlapců a 6 dívek, kteří předváděli, jak ovládají tenisovou raketu. Podle svých schopností byli rozděleni do dvou kategorií. Ti šikovnější hráli podle tenisových pravidel nejprve ve skupinách a dále o konečné umístění. Za vydatného přispění hráčů a hráček z TK Líšeň, kteří zajišťovali organizaci a dohlíželi na pravidla, strávili všichni účastníci i jejich početní příznivci z řad přihlížejících příbuzných, příjemnou neděli. Hráči a hráčky, kteří hráli na celém kurtu, bojovali ve dvou skupinách systémem každý s každým a následně o konečné umístění.

Po odehrání všech zápasů bylo toto pořadí:

1. Barbora Trojčáková, Gym. Cyrilometodějské
2. Laura Nezvalová, Gym. Elgartova
3. Aneta Cikrlová, Gym. Křenová¹⁶⁶

¹⁶⁵ ŠIC. Tři otázky. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 16. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

¹⁶⁶ BREICETL, Ladislav. Tenisový turnaj dětí a mládeže 2023. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 15. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].

Rozloučení s prázdninami, kterou organizoval Orel-Líšeň poslední prázdninovou neděli 3. září na zahradě Dělnáku. Obnovená akce po třech letech přilákala více než 300 účastníků, což všechny organizátory mile překvapilo. Rozloučení s prázdninami nabídlo dětem mnoho zábavy a vzdělávacích her zaměřených na zdraví, sport a ekologii. Děti se také dozvěděly o práci záchranářů, kteří jim nejen ukázali zásahové vozidlo, ale učili malé i velké návštěvníky správné resuscitaci. Dominantou akce byl skákací hrad a skluzavka. Děti měly možnost vyrobit svým maminkám dárek v podobě koupelové soli, jako poděkování za vše, co pro ně dělají.¹⁶⁷

Obrázek 101: Rozloučení s prázdninami od Orla Líšeň.

Smolný průběh úvodních kol Fotbalové národní ligy přispěl společně s odchodem Černína do Zlína k přivedení nových posil pro druholigový celek. Místo Černína přišel na pozici stopera srbský fotbalista Dušan Joković z FK Voždovac. Stoper má zkušenosti i ze zahraničního působení, neboť hrál v rakouském Linci. Na Balkáně působil v prvoligových klubech Lokomotiva Záhřeb, Proleter Noví Sad, či AP Brera. Do zálohy se podařilo vedení klubu získat Chorvata Antonia Mioniče z AC Milán. Minulou sezonu hostoval v Alessandrii. Třetí posilou je Brňák Antonín Svoboda, který odešel v 16 letech ze Zbrojovky do Salcburku. Z Rakouska se vrátil v létě 2021 a zamířil do Karviné. Minulou sezonu odehrál na hostování ve Vlašimi.¹⁶⁸

¹⁶⁷ CHALOUPKOVÁ, Hana a KOPEC, Christian. Rozloučení s prázdninami plné radosti. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 15. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].

¹⁶⁸ VLAŠIČ, Miloslav. Posily ze zahraničí. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 16. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].

Zavedené pořádky se nemění, Brnu dál vládne Zbrojovka. Páteční druholigové derby proti Líšni bylo soubojem dvou tabulkových sousedů, výsledek však jasně vyzněl pro domácí hráče. Opět se blýskl Jakub Řezníček, který hosty sestřelil dvěma góly, naopak svěřenci kouče Milana Valachoviče své velké šance pálili, a proto z utkání s městským rivalem odešli s porážkou 0:3.¹⁶⁹

Obrázek 102: Fotbalisté Zbrojovky (v červeném) ovládli brněnské derby, Líšeň zdolali 3:0.

Po úspěšných druholigových sezonách byla očekávání poměrně vysoká. Líšeňští fotbalisté zažili po delší době poklidné léto, kádr udrželi téměř pohromadě, a navíc jej doplnili o nadějně fotbalisty z Česka i zahraničí. Přesto má celek z východu Brna za sebou dost rozpolcený podzim. Po šestnácti kolech se nachází až na desáté pozici, na barážovou příčku však ztrácel jen pět bodů.¹⁷⁰

Obrázek 103: Jiří Mezera (napravo) je jednou z letních posil líšeňského celku. Zdroj: Deník/Petr Widenka

¹⁶⁹ TRUČKA, Jakub. FOTO: Líšeň páčila šance, Řezníček trestal. Zbrojovku v derby rozjásal kapitán. Online. In: Brněnský deník.cz. 2023. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/zbrojovka-brno-lisen-derby-fnl-reznicek-kronus.html>. [cit. 2023-11-16].

¹⁷⁰ TRUČKA, Jakub. Podzim Líšně: Brňané přivedli balkánské duo a potrápili Spartu. Splnili cíl? Online. In: Brněnský deník.cz. 2023. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-podzimni-cast-druha-liga-desate-misto-sparta-mionic-jokovic.html?cast=1>. [cit. 2023-12-30].

Líšeňský středopolař Pavel Sokol (27 let) přišel do brněnského druholigového celku před minulou sezonou z Pardubic, když předchozí dvě sezony hostoval ve své rodné Chrudimi. Nebyl to jeho první příchod do největšího moravského města. Už ve svých 16 letech putoval z Chrudimi do Brna. Tehdy, v roce 2012, do Zbrojovky. Rozhovor s ním najdete v listopadových *Líšeňských novinách*.¹⁷¹

Obrázek 104: Líšeňský středopolař Pavel Sokol.

¹⁷¹ VLAŠIC, Miloslav. Sokol se vyučil truhlářem, ale raděj i pracoval na zahradě. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 16. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

Sokolské jednoty jsou sdruženy do žup. Líšeň patří do župy Jindry Vaníčka a ta slavila 110. výročí od svého založení. K této příležitosti se konala Župní akademie v neděli 5. listopadu v Dělnickém domě. Slavnostním nástupem s praporem, v sokolských krojích a za přítomnosti hostů z České obce sokolské byla zahájena přehlídka činnosti některých jednot. Diváci viděli nejen taneční vystoupení, ale také gymnastická cvičení, pódiové skladby team gymu a akrobatický rokenrol. Velkou měrou se na programu podílela jednota Sokol Brno-Líšeň. Všechny čtyři taneční oddíly pod vedení svých vedoucích – Hany Závodské, Evy a Michaely Vrbových, Michaely Alexové a Pavly Černé – převedly svoje čísla a moderátorkou celé akce byla náčelnice všestrannosti Hana Chmelová.¹⁷²

Obrázek 105: 110. výročí založení sokolské Župy Dr. J. Vaníčka

Fotbalová národní liga na konci roku 2023 hodnotila podzimní část. Mužstva odehrála 16 zápasů, když předebrála první jarní kolo. Fotbalisté Líšně v nich nasbírali 21 bodů, což je přece jen méně než v letech minulých. Od propadla je dělilo pouhých šest bodů. Na druhé straně od baráže jen pět. Což jasně napovídá, jak byl ročník 2023 vyrovnaný.¹⁷³

¹⁷² CHMELOVÁ, Hana. 110. výročí založení sokolské Župy Dr. J. Vaníčka. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 20. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

¹⁷³ ŠIC. Líšeň přezimuje na desátém místě. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 19. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

Na Instagram zavěsil video s důvody, proč by lidi neměli trénovat. Že prý nebudou mít peníze, ani čas na rodinu a budou pořád unavení. On sám ale maká ze všech sil. V triatlonu patří ve věkové kategorii 25–29 let k nejlepším v Česku a postupně nahlíží také do celosvětové špičky. Líšeňský rodák a patriot Michael Pozdenkov hrál kdysi fotbal za SK Líšeň, ale seknul s ním a začal běhat. To mu bylo málo, a tak se pustil do triatlonu. Denně dýchal do vody ve vaně, aby překonal svůj blok a naučil se pořádně plavat. „Jsem ale sportovní antitalent, i ve fotbale jsem vše uhrával srdíčkem a vytrvalostí,“ říká skromně. Celý rozhovor s ním najdete v prosincových *Líšeňských novinách*.¹⁷⁴

Obrázek 106: Líšeňský triatlonista Michael Pozdenkov.

¹⁷⁴ HLOŽÁNEK, Tomáš. Vrchol mám před sebou, to mě žene kupředu, říká líšeňský triatlonista Michael Pozdenkov. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 18. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

5. Obchod a služby

Nově vzniklo ekocentrum *Jezerka* spolku Kavyl, které se nachází na okraji Moravského krasu v areálu Axmanovy hájenky na Jezerách v Pozořicích u Brna. Ten v Líšni již touto dobou 10 let pořádá příměstské tábory a kroužky pro děti. V centru začaly nabízet pestré výukové programy v průběhu celého roku pro mateřské školy i 1. stupeň ZŠ. Nedílnou součástí jsou enviromentální témata, kdy děti sledují proměny přírody a vývoj živočichů i rostlin během celého roku, zažijí si také působení počasí a proniknou do tajemství tradičních řemesel. Výukové programy vycházejí z obsahů stanovených RVP. Více zde: <https://www.lesnikavyl.cz/enviroprogramy>.¹⁷⁵

Obrázek 107: Ukázka aktivit ekocentra Jezerka.

¹⁷⁵ Ekocentrum Jezerka. *Ekocentra.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.ekocentra.cz/centrum/ekocentrum-jezerka/>

Po několika letech bez možnosti občerstvení v líšeňské Rokli se konečně našlo řešení. Kavárna, která vyrostla i díky podpoře občanů v anketě projektů participativního rozpočtu města Brna, zahájila provoz na jaře 2023. Její celková cena se vyšplhala až na 6,5 milionu korun, přičemž podpora z města činila 3 miliony korun.¹⁷⁶ Slavnostní otevření proběhlo 30. dubna 2023.

Obrázek 108: Kavárna v Rokli.

Dne 18. března 2023 se v Líšni konaly první *Farmářské trhy* tohoto roku, a to již podvanácté. V tomto roce je mohli zájemci navštívit celkem desetkrát. Tržnice je umístěna v pomyslném centru Líšně na ulici Jírova nad podzemní částí tramvaje. A je plná voňavých, čerstvých a chuťově výrazných lahůdek a lokálních specialit. Jejich cílem je nabídnout poctivé potraviny, jako jsou bio produkty, kvalitní maso, čerstvé ryby, farmářské sýry, vejce z podestýlek apod. Součástí jsou také kulturní představení.¹⁷⁷

Obrázek 109: Farmářské trhy v Líšni.

¹⁷⁶ ŠTEFAN, Břetislav. Kavárna v Rokli. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 3 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>

¹⁷⁷ Farmářské trhy v Líšni 2023. In: *Brno-lisen.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/farmarske-trhy-v-lisni-2023/t9912?date=2018-04-27>

Obrázek 110: Termíny Farmářských trhů v Líšni na rok 2023.

Iva Drápelová z Líšně se spolu se třemi dalšími milovníky včel, která se zaměřuje na výrobu medu, svíček, svícňů, na masáže a reflexní terapii se v dubnu zúčastnila soutěže *Zlatá včela* ve Znojmě, kterou pro včelařské kroužky pořádá Český svaz včelařů. Sjelo se na ni z Jihomoravského kraje přes 120 mladších a starších žáků. Soutěž sestávala z pěti etap – znalostní test, poznávání včelařských pomůcek, určování rostlin, včelařská praxe a včela pod mikroskopem. Jeden účastník líšeňské výpravy Florian H. získal 3. místo v kategorii mladší žáci. Zázemí pro včelařský kroužek v Líšni poskytlo Rodinné centrum Pastelka, díky za přispění k výhře putovalo i Základní organizaci ČSV Brno-Líšeň za podporu a manželům Jelínkovým za prostor, kde mohou být včely umístěny.¹⁷⁸

Obrázek 111: Vítězové soutěže *Zlatá včela*.

V Líšni funguje organizace Práh jižní Morava, z.ú., která pomáhá lidem se zotavit z psychických problémů. Asi desetina lidí v České republice žije s duševními potížemi. Při prvním kontaktu s organizací bývá domluvena schůzka. Na schůzce bývá společně vymyšlen postup, jak nejlépe pomoci zotavení z psychických potíží. Je možné využít také podporu při studiu, ztrátě bydlení či jeho udržení nebo navazování vztahů s dalšími lidmi. Centrum také pomáhá s hledáním a udržením zaměstnání nebo s doprovody k lékaři či na úřad. Všechny tyto služby jsou zcela bezplatné, a poskytovány je dětem a dospělým od 11 do 80 let, kteří se potýkají s vážnými psychickými potížemi. Více na www.prahjm.cz.¹⁷⁹

¹⁷⁸ DRÁPELOVÁ, Iva. Včely bzučí i na Náměstí Karla IV. v Líšni. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 12 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

¹⁷⁹ KRATOCHVÍL, Vít. Práh – podpora duševního zdraví v Líšni. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 13. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

6. Bydlení a život v okolí

Začátkem nového roku Líšňí nejvíce rezonovala diskuze a budoucnost projektu *Jedlého parku Houbalova*. Veřejné představení architektonického návrhu proběhlo 25. ledna na líšeňské radnici. Na YouTube kanálu městské části najdete záznam z veřejné debaty: <https://youtu.be/Or1t68Ur7Fo>.

Starosta Břetislav Štefan k projektu na svém facebookovém profilu říká: „Celá koncepce se opírá o hospodaření s dešťovou vodou ze střech okolních domů. Voda má podle nás vyšší cenu, než aby nenávratně zmizela v kanalizaci. Po Parku Trnkova, Rokli se jedná již o třetí projekt, kdy zachraňuje vodu.“ Na YouTube profilu Portálu v Líšni najdete také reportáž, co se doposud podařilo zařídit: https://youtu.be/Yu_alFiovyU.¹⁸⁰

Obrázek 112: Veřejná debata nad projektem *Jedlého parku Houbalova*.

V prvních *Líšeňských novinách* roku 2023 se mohli čtenáři dočíst o tipu na výlet – Horákovském hradu. Hrad Horákov je zaniklý hrad, jehož pozůstatky se nacházejí na ostrožně nad Mariánským údolím.

Na Horákovský hrad se nejlépe dostanete z konečné autobusu č. 55. Budete sledovat modrou turistickou značku vpravo od toku Říčky, po 2,5 km minete rozcestník Pod Hrádkem (Pod hrází) a po dalších 600 m už modrá šipka bude ukazovat nahoru do svahu a přivede vás až k informačnímu panelu v západní části zříceniny „hradu“. Místo má vynikající polohu, neboť je ze tří stran omezeno strmými svahy do údolí Říčky s převýšením kolem 40–45 m, pouze od východu je příchod po úzké šíji, která byla ovšem přepažena třemi příčnými příkopy.

Hradisko má tvar trojúhelníka protáhlého v délce 350 m a s maximální šířkou 110 m, jeho nadmořská výška kolísá mezi 300–314 m. Na plošině ostrožny se promítají doklady lidských aktivit různého stáří. Z povrchových sběrů vyplývá, že nejstarší keramické zlomky plastiky a nádob pocházejí již z mladší doby kamenné, z doby kultury s moravskou malovanou keramikou (zhruba 4 700 let před n. l.). V pozdní době kamenné se zde objevili lidé s jevišovickou kulturou (2 400 let před n. l.). Pak následovalo osídlení koncem doby bronzové podolskou fází kultury popelnicových polí (1 000–800 před n. l.). Opevnění ostrožny valy (jejich zbytky jsou místy stále patrné) se datuje do 9. až 5. století před n. l., pokračovalo

¹⁸⁰ Břetislav Štefan. *Facebook.com* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/starostalisen>

tedy až do starší doby železné. Předpokládá se, že hradisko v těchto neklidných dobách poskytovalo úkryt lidem horákovské kultury. Jeho výhodná obranná poloha byla zřejmě s přestávkami využívána až do doby Velké Moravy.

Po zániku hradiska na počátku 10. století je zde doložena určitá lidská činnost až do vrcholného středověku (13. století). Stará lidová pověst tvrdí, že někdy v této době byly Horákovský hrad a Staré Zámky spojeny koženým mostem klenoucím se nad údolím Říčky.

Po polovině 14. století tu byl postaven z kamene hospodářský dvůr s obytnou stavbou na jižní straně nádvoří, dále v nejnižším místě ostrožny je částečně ve skále vytesána okrouhlá prohlubeň o průměru 17 m, buď pozůstatek velké jímky na vodu nebo jámy po těžbě kamene na stavbu. Zřejmě z té doby také pochází impozantní příčný příkop o šířce 8 m a hloubce 3,7 m, vytesaný do slepencové skály.¹⁸¹

Obrázek 113: Letecký pohled na Horákovský hrad v zimě. Foto M. Bálek, archiv ÚAPP v Brně.

Na veřejné debatě byl představen nový *Jedlý park*. Součástí se stal i zajímavý projekt hospodaření s dešťovou vodou zahrnující i vodní hřiště, který není dosud ve veřejných prostranstvích příliš obvyklý. Ve velké míře měly být zachovány stávající vzrostlé stromy a vzniknout také pikniková louka a dětská hřiště.¹⁸²

¹⁸¹ PŘICHYSTAL, Antonín. Tip na výlet: Horákovský hrad. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(1), 6 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/leden-2023/f20771>

¹⁸² Nový Jedlý park ulici Houbalova. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/novy-jedly-park-ulici-houbalova>

Péče o životní prostředí a veřejný prostor představuje jednu z priorit městské části Brno-Líšeň. Důležitým poradním orgánem rady je *Komise životního prostředí a veřejného prostoru*. Dává radě podněty, připomínky, tlumočí případné stížnosti vás občanů a dbá na jejich řešení. Komise je iniciátorem nových ekologických projektů. Velký podíl na stavu našeho životního prostředí má i samotný občan. Například svým ekologickým přístupem k třídění komunálního odpadu. K tradičním kontejnerům přidáváme tzv. zelené na bioodpad, což ocení především majitelé zahrad. K čistotě Líšně přispívají občané například i každoroční jarní akcí *Uklidme Česko*.

V posledních letech se setkáváme s novým druhem zamoření našeho životního prostředí – vizuálním smogem. Vizuální smog představují především velkoplošné billboardy, které často svým nevhodným umístěním ničí specifický ráz krajiny, brání výhledům do přírody, představují nebezpečí pro motoristy. K vizuálnímu smogu musíme přičíst i mnoho reklam na budovách, malých, velice různorodých, často esteticky nevhodných reklamních štítů a tabulí, které ruší architektonickou podobu a styl především historických budov.¹⁸³

V jarních dnech začal v Líšni probíhat velký jarní úklid zahrnující nejen sečení trávy, ale rovněž blokové čištění. Více na YouTube kanálu Portálu v Líšni: <https://youtu.be/JkcjeqDWE4>.¹⁸⁴

V zimním období obvykle dochází k prořezu a ošetření stromů. V průběhu měsíce března se na webových stránkách naší MČ objevily dva odborné posudky, které doporučovaly pokácení některých stromů, mimo jiné i několika těch nejvyšších ve staré Líšni, jejichž hodnota byla 869 996 korun. Stromy byly odstraněny v zákonném termínu a byla také navržena náhradní výsadba, nebylo však určeno přesné umístění pro nové stromy; v mnoha případech budou vysokokmenné tradiční kultivary nahrazeny méně vzrůstnými odrůdami anebo keři.¹⁸⁵

Třetí dubnovou sobotu proběhla tradiční akce *Uklidme Líšeň*. I přes téměř zimní počasí se do úklidu zapojila třicítka dobrovolníků a členové líšeňských spolků Orel Líšeň, Kamzíci, Skauti a Líšeň za vodou. Úklidu se dočkaly tři lokality a sesbíralo se 90 pytlů odpadu.¹⁸⁶

Obrázek 114: Akce *Uklidme Líšeň*.

¹⁸³ SVOBODOVÁ, Eva. Komise životního prostředí a veřejného prostoru v Líšni. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 5 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/duben-2023/f21169>

¹⁸⁴ Jarní úklid v Líšni. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/jarni-uklid-lisni>

¹⁸⁵ ONDRŮJOVÁ, Andrea. Péče o zeleň není jen kosení a kácení. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 4 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

¹⁸⁶ CHALOUPKA, Michal. Líšeňská příroda ožila. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 4 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

V sobotu 1. dubna proběhl již 21. ročník akce *Jarní čištění Říčky v Mariánském údolí*, kterou pravidelně pořádá Tábornický klub Sokoli z České tábornické unie ve spolupráci s městskou částí Brno-Líšeň a Povodím Moravy. V roce 2023 se sešlo dobrovolníků podstatně méně, ale současně velmi odhodlaných pracantů. Za tři hodiny práce se jim podařilo vyčistit oba břehy, koryto řeky i přilehlou cestu od konečné zastávky autobusů až po hráz prvního rybníka. Vyčistili rovněž parkoviště na konečné zastávce autobusů. Nákladní auto odvezlo odpad ihned v sobotu. Naplnili zhruba 15 pytlů a vytahali z řeky i jejího okolí harampádí, které se ani do pytlů nevlezlo.¹⁸⁷

MČ Brno-Líšeň má ve správě 33 dětských hřišť, k tomu přibýlo 19 víceúčelových, fitness a workoutových hřišť, na kterých se mohou vyřádit všechny generace. Každé z hřišť a každý herní prvek a je jich několik stovek, musí být nejméně 1× ročně zkontrolován a případně zjištěné závady odstraněny. Kontroly hřišť se provádí podle ČSN EN 1176:2018, ČSN EN 1177:2018, zákona č. 258/2000 Sb. a vyhlášky č. 135/2004 Sb. Tyto kontroly a následný servis herních prvků je zvykem provádět vždy na jaře, před tím, než na hřiště vběhnou po zimě nedočkavé děti. Tak i v Líšni letos proběhly všechny „Hlavní roční kontroly dětských hřišť“ a na první jarní den byla hřiště v kondici připravena přijmout hravé děti.

Po letech zmizela z přírody skládka na ulici Podbělová i ohořelá chata, ve které se před požárem zdržovali lidé bez domova. Líšeňská příroda malým, ale důležitým krůčkem opět ožila. Skládka a ohořelá konstrukce chaty se nacházela na pozemku soukromé společnosti, což situaci velice komplikovalo. Město Brno skládky na cizím pozemku nemůže odstranit, neboť by plýtvalo veřejnými penězi. Počátkem března 2023 proto zastupitel Michal Chaloupka firmu kontaktoval s žádostí o odstranění skládky a ohořelé konstrukce. Po několika dopisech se díky dobré komunikaci a spolupráci s firmou podařilo najít řešení a počátkem června skládku i zbytky chaty odstranit.¹⁸⁸

Obrázek 115: Před a po: odstranění skládky v Líšni.

¹⁸⁷ VAŇKOVÁ, Marie. Jarní čištění říčky v Mariánském údolí. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 14 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

¹⁸⁸ CHALOUPKA, Michal. Z přírody zmizela dlouholetá skládka. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 5 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

Iniciativa *Líšeň za vodou* se více než dva roky intenzivně věnuje sbírání informací o líšeňských veřejných studních a pumpách. Z archivních i současných pramenů se jí podařilo doložit existenci osmi desítek studní. Většina z nich již zanikla, avšak 31 z nich je stále osazena ruční pumpou. Soudobě je polovina z těchto dochovaných pump funkčních a s užitkovou vodou z nich mohou obyvatelé volně nakládat. Začali se také zasazovat o jejich udržování a obnovu. Snad i díky jejich přičinění nechala městská část řadu pump v uplynulých dvou letech opravit a studní zrenovovat.

Pořádají také komentované prohlídky zaměřené na zdejší studně a vše související včetně vzpomínek pamětníků. Jiným druhem procházky byla loňská úspěšná stezka s úkoly s názvem *Děti, rozpumpujte Líšeň*, která rodiny s dětmi vedla přes pumpy Staré Líšně. Děti si u pump načerpaly vodu a následně ji použily pro splnění úkolu. Zjistili tak, že voda z pumpy může v letním období osvěžit nejen rostliny v zahrádkách, ale i kolemjdoucí.¹⁸⁹

V druhé polovině září byl spuštěn Ministerstvem životního prostředí, pod vedením Petra Hladíka, sběr žádostí o dotace *Nová zelená úsporám Standard* a nové dotace *Oprav dům po babičce*. Informace k dotacím se mohli zájemci dozvědět na informačních přednáškách s možností konzultace s pracovníkem ministerstva. Ty se v Líšni uskutečnily v říjnu a listopadu ve foyer líšeňského Dělnáku.¹⁹⁰

V líšeňské pobočce Knihovny Jiřího Mahena přivítali po prázdninách nový pracovní tým knihovnic. Dlouholetá zdejší zaměstnankyně Eva Hepplerová odešla do důchodu. Hned v prvním týdnu měsíce září si mohli školáci v KJM obalit své knihy, sešity a učebnice zdarma v prvním patře studovny. Ve stejném týdnu si mohli vyzkoušet také virtuální realitu, pro velký zájem zůstala k dispozici i 3D tiskárna až do konce října. Pro nejmenší čtenáře zde otevřeli klub Bookstart – s knížkou do života. Tam se naučí, jak správně vybírat knihy pro malé čtenáře, bude se zde dětem číst, rozvíjet jejich představivost a prožívat společná dobrodružství.¹⁹¹

Spolek *Sejděme se* začal nabízet líšeňským seniorům kurzy angličtiny. Angličtina může být pro seniory důležitým nástrojem pro rozvoj komunikace a posílení mozkové činnosti. Kurzy jsou navrženy tak, aby poskytovaly bezpečné a přátelské prostředí pro seniory různých úrovní znalostí. Bez ohledu na to, zda jsou začátečníky nebo pokročilými mluvčími. Hlavním cílem kurzu je nejenom naučit se anglicky, ale také poskytnout zábavnou a interaktivní výuku. Lektorky se zaměří na různé aspekty jazyka, včetně konverzace, poslechu, gramatiky a čtení. Navíc budou připraveny speciální aktivity zaměřené na trénink paměti a stimulaci mozkové činnosti, což je pro seniory velmi důležité.¹⁹²

¹⁸⁹ TÝČOVÁ, Anna a Richard ČMELÍK. Druhým rokem je Líšeň za vodou. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/vase-tema/druhym-rokem-je-lisen-vodou>

¹⁹⁰ CHALOUPKA, Michal a Christian KOPEC. Oprav dům (nejen) po babičce. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(10), 3 [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>

¹⁹¹ TURKOVÁ, Vendula; SKOKANOVÁ, Eliška a ŽILINKOVÁ, Jitka. Knihovni okénko aneb co je nového. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 12. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

¹⁹² SOBOTKOVÁ, Jaroslava. Připravte se na důchod, zkuste kurzy angličtiny pro seniory v Kulturním centru Líšeň. Online. *Líšeňské noviny*. Roč. XXXIII, č. 9, s. 13. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-18].

V Líšni se ročně likviduje 10 až 20 černých skládek ročně. Za rok 2022 vynaložila městská část na odstranění černých skládek 380 000 Kč, které bylo možné využít mnohem smysluplněji. Líšeňští občané přitom mohli využívat například sběrného dvoru na ulici J. Faimonové.¹⁹³

Východní část z rozsáhlého komplexu lesů mezi údolím řeky Svitavy a údolím Říčky, kam zasahuje jižní část CHKO Moravský kras – oblasti plné skalních formací a krasových jeskyní, ale i řady lomů a lůmků, a nachází se třeba krásné Mariánské údolí, patří do katastrálního území MČ Brno-Líšeň. Toto zalesněné území na SV okraji Brna je celoročně intenzivně využíváné k rekreaci a relaxaci obyvatel a návštěvníků města a patří mezi nejatraktivnější a nejnavštěvovanější místa Brna a jeho okolí. Zdejší lesy tak plní nejen hospodářskou a ekologickou funkci, ale významnou měrou naplňují i funkci rekreační. Role dobrého hospodáře je pro jejich majitele a správce o to složitější. V listopadových *Líšeňských novinách* proto najdete rozhovor s Ivo Gottvaldem, lesním správcem významné části lesů na území Líšně a lesním odborníkem o tom, jak se daří skloubit základní funkce lesa.¹⁹⁴

Městská část v roce 2023 přihlásila projekt Parku Houbalova do soutěže *Chytrá města 2023* a získala zvláštní cenu odborné poroty za přínos v oblasti zeleně a ochrany biodiverzity v městském prostředí. Projektové práce a stavební povolení se nachýlilo ke konci a předpokládalo se, že v roce 2024 započne výstavba tohoto projektu.¹⁹⁵

V Líšni si dali za cíl postavit padesátimetrovou lávku, která měla nahradit stávající přechod přes čtyřproudovou frekventovanou silnici v Jedovnické ulici v Brně. Měla by posloužit chodcům i cyklistům. Brněnští radní vybrali firmu, která se má postarat o potřebnou projektovou dokumentaci.¹⁹⁶

Obrázek 116: Čtyřproudová silnice v líšeňské Jedovnické ulici.

¹⁹³ *Likvidace černých skládek stojí Líšeň nemalé peníze.* Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/likvidace-cernych-skladek-stoji-lisen-nemale-penize>. [cit. 2023-12-30].

¹⁹⁴ VLAŠIC, Miloslav. Líšeňské lesy své funkce plní. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 6-7. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

¹⁹⁵ *Projekt Parku Houbalova byl oceněn jako chytré řešení.* Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/projekt-parku-houbalova-by-l-ocen-en-chytre-reseni>. [cit. 2024-01-24].

¹⁹⁶ HEINZ, Terezie. *VIDEO: Posun u výstavby lávky v Jedovnické. Brno má firmu, která ji připraví.* Online. In: Brněnský deník.cz. 2023. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/lavka-jedovnicka-ulice-brno-vystavba-chodci-cykliste-doprava-brno-vankova-cena.html. [cit. 2024-01-24].

Na konci roku proběhla veřejné debatě na radnici, která se zaměřila na podobu prostoru mezi panelovými domy Horníkova – Kotlanova. Tato diskuse byla iniciována předsedkyní sportovní komise, paní Monikou Hrachovinovou, na základě podnětu jednoho z občanů.

Obecné závěry, které budou zahrnuty do návrhu studie, lze shrnout následovně:

- Zachování stávající zeleně a všech stromů.
- Obnovení fotbalových branek.
- Úprava trávníku v oblasti fotbalových branek a zvážení možnosti instalace závlah.
- Zlepšení stávající asfaltové cesty a umístění nových laviček a košů.
- Hledání vhodného místa pro ping-pongový stůl.
- Navržení minimalistického hřiště pro nejmenší a zároveň místa pro komunitní setkávání na místě bývalého dětského hřiště (např. pétanque).
- Vyjednání přístupu veřejnosti k víceúčelovému hřišti u ZŠ Horníkova.¹⁹⁷

Obrázek 117: Zeleň mezi Horníkovou a Kotlanovou.

¹⁹⁷ HRACHOVINOVÁ, Monika. Zeleň mezi Horníkovou a Kotlanovou. Jak dál? Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 3. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

7. Z radnice

Radnici začala vést nová koalice. Jako starosta navázal na svoji předchozí práci Břetislav Štefan z vítězného uskupení Váš starosta a občané pro Líšeň. Na radnici zasedli také I. místostarosta Jan Skotal z hnutí ANO 2011 a II. místostarostka Alena Stejskalová za stejného uskupení jako Štefan.

A co zastupitelé popřáli líšeňským občanům do nového roku? Starosta Líšně Břetislav Štefan vyzval k tomu, aby každý z nás pracoval na sobě a snažil se být o něco lepší, abychom tak společně dosáhli lepšího života. Jan Skotal z ANO 2011 doufal, že rok 2023 bude lepší než ten předchozí, vyzdvihl význam zeleně, kvalitního školství a služeb. Tomáš Bláha (SPD, Trikolóra, Moravané a nezávislí) zatoužil po zklidnění a bezpečí. Lídr SPOLEČNĚ Martin Příborský apeloval na svobodnou společnost, pravdu a lásku. Jozef Sedláček (Sousedé Líšně) si přál hlavně to, aby se v Líšni dobře žilo. Zastupitelka KDU-ČSL Eliška Vondráčková zdůraznila bezpečí, mír a vzájemnou úctu a zastupitelka Iva Kremitovská vyzdvihla důležitost úsměvu, dobré nálady a zdraví.

V lednu 2023 proběhlo 2. kolo prezidentských voleb. Volební účast byla velmi vysoká 71,64 %. 2. kolo probíhalo mezi dvěma kandidáty – generálem Petrem Pavlem a poslancem Andrejem Babišem. Petr Pavel získal 39,33 % hlasů (5 453) a Andrej Babiš 30,06 % (4 167).¹⁹⁸

Zastupitelé na sklonku roku schválili rozpočet Líšně pro rok 2023. Městská část hospodařila s příjmy ve výši 252 milionů korun a počítala s výdaj ve výši cca 333 milionů. Rozdíl měl pokrýt přebytek z předchozích let. Radnice si dala za cíl investovat do modernizace škol a školek, oprav komunikací, nových parkovacích míst nebo třeba do fotovoltaických panelů pro zajištění větší energetické soběstačnosti.¹⁹⁹

MČ Brno-Líšeň začala pracovat na strategickém plánu 2024-2033. Proběhla diskuzní setkání o hlavních problémech a potřebách Líšně s vybranými spolky i s občany Líšně. Důležitou součástí bylo zapojení obyvatel formou dotazníkového šetření názorů obyvatel. Byl také zpracován popis Líšně včetně uvedení silných a slabých stránek naší městské části, a to ve všech tématech, která se městské části týkají.

Dotazníkové šetření názorů obyvatel proběhlo od července do srpna 2022. Celkově se zapojilo 1 023 obyvatel, tj. 4,7 % obyvatel starších 15 let. Rozložení odpovědí podle věku, pohlaví a místa bydliště. Šetření tak lze považovat za reprezentativní. Více než 80 % obyvatel uvedlo, že se jim v Líšni žije velmi dobře nebo spíše dobře. Pouze minimum obyvatel uvedlo, že se jim v Líšni žije velmi špatně nebo spíše špatně. O něco hůře se obyvatelům žije ve staré Líšni, rozdíly jsou však minimální. Z šetření vyplynulo, že obyvatelé jsou v Líšni nejvíce spokojeni s blízkostí přírody, veřejnou zelení a dopravní obslužností. Naopak nejméně spokojeni jsou s možnostmi pro parkování, vandalismem a veřejnou zelení.

¹⁹⁸ Prezidentské volby 2023: Výsledky prezidentských voleb 2023 - 1. kolo: Městská část Brno-Líšeň. In: *Novinky.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/p/vysledky-voleb/2023/prezidentske-volby/kolo/1/obvod/551287-brno-lisen>

¹⁹⁹ SPĚŠNÝ, Jan. Líšeň má nový rozpočet. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 2 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>

Téma zeleně se ukázalo jako kontroverzní téma – obyvatelé s ní jsou buďto spokojení nebo nespokojení. V jedné z otázek obyvatelé hodnotili prostředí a služby v Líšni (celkem 26 témat). Nejlépe hodnocena je úroveň předškolních (MŠ) a školních zařízení (ZŠ) a obslužnost MHD. Naopak nejhůře jsou hodnoceny možnosti pro parkování, podmínky pro cyklodopravu a dostupnost sociálních služeb. Z chybějících služeb v Líšni obyvatelé nejčastěji zmiňovali poštu, restaurace, kavárny, větší obchod s potravinami (hlavně v severní části sídliště a ve staré Líšni) a různorodé specializované obchody (železářství, drogerie...). Velké části obyvatel chybí koupaliště nebo bazén. Na otázku „*Jak by se měla Líšeň územně rozvíjet?*“, odpověděla většina obyvatel, že by zástavba měla zůstat přibližně stejná.

Respondenti dostali dále možnost představit si, že mají k dispozici finanční prostředky Líšně. Měli uvést, do čeho by investovali. Obyvatelé Líšně by nejvíce chtěli investovat do rozšiřování / zkvalitňování veřejné zeleně a řešení parkování. Obyvatelé měli v dotazníku možnost vyjádřit svůj názor na plánované projekty. Nejhůře hodnocena je nová Kotlanka (rekonstrukce s nástavbou). Naopak nejlépe hodnocený projekt, opět s výraznějším odstupem, je přístavba domu pro seniory. Podle obyvatel by se v péči o seniory a v sociální oblasti měl postavit domov pro seniory, zkvalitnit terénní služby a více zapojit seniory do společnosti. Na závěr dotazníkového šetření měli obyvatelé uvést volný komentář. Nejvíce obyvatel zde lobovalo za více zeleně a nových stromů a za žádnou cenu další zahušťování výstavby.

V rámci dotazníkového šetření měli obyvatelé možnost označit své oblíbené a neoblíbené místo do tzv. slepé mapy a uvést k místu svůj komentář. Mezi nejméně oblíbená místa v Líšni patří prostranství okolo zastávky Jírova. Obyvatelům zde vadí hluk a nepořádek. Dalším neoblíbeným místem je oblast okolo bývalého McDonaldu a Casina. Mezi nejoblíbenější místa obyvatel v Líšni patří odpočinkové a rekreační zóny (park Rokle, Mariánské údolí, lesy a lomy v okolí hotelu Velká Klajdovka).²⁰⁰

²⁰⁰ KOLEKTIV TÝMU GAREP, SPOL. S R. O. Práce na Strategickém plánu rozvoje městské části Brno-Líšeň pokračují. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 1-2 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bruno-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

V rámci celoměstského záměru zvyšování ochrany a bezpečnosti občanů Brna se i Líšeň zapojila do programu využití kamerového systému k prevenci kriminality a zabezpečení veřejných prostranství. Základní koncepce a projekt umístění kamer byl již zpracován. V něm bylo navržena instalace kamer na rohovém domě křižovatky ulic Mífkova a nám. Karla IV., v nákupních parterech při ulici Kotlanova a Molákova. V další etapě by měly kamery „dohlédnout“ na oblast ulice Kučerovy, kde je jednak parkoviště odstavených anonymních autovraků, ale také tu máme hřiště SK Líšeň, kde umí být v čase rizikových fotbalových utkání velmi bouřlivá atmosféra. Dále nás čeká dovést kamery i do Rokle, podobných míst je v Líšni více.²⁰¹

Obrázek 118: Kamerový systém v Líšni.

Dne 13. února proběhla na Orlovně schůzka s líšeňskými spolky. Spolky zástupci radnice provedli po budově i po zahradě. Budova je již zkolaudovaná, předána do správy KCL a připravena k využití. Ale zahrada na svoji rekonstrukci stále čeká, v roce 2023 probíhala další diskuze, v níž se hledala odpověď, zda zachovat ráz zahrady, jaké použít hrací prvky či jak využít rozbitý skleník.²⁰²

²⁰¹ PŘÍBORSKÝ, Martin. Kamerový systém v Líšni byl spuštěn. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 7 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

²⁰² STEJSKALOVÁ, Alena. Jak dál se zahradou Orlovny. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 5 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

Brněnští radní schválili dvě nové lávky pro pěší v investičních záměrech za dohromady víc než 60 milionů. Jednou z nich je bezpečná spojnice Líšně. Jedná se o bezbariérovou lávku, o délce 50 metrů a šířce čtyři metry, přes čtyřproudovou Jedovnickou ulici, která má za cíl spojit Líšeň s rozrůstající se čtvrtí Nové Vinohrady. Sloužit má chodcům i cyklistům.²⁰³

Obrázek 119: Frekventovanou Jedovnickou ulici v Brně v budoucnu přemostí padesátimetrová lávka. Zdroj: MMB

Vláda rozhodla, že Brno přijde o 12 poboček České pošty. Mezi nimi byla i jedna pobočka pošty v Líšni, a to na ulici Ondráčkova. Líšeňský starosta Břetislav Štefan se proti tomuto kroku postavil. Upozornil současně na nedostatky v komunikaci s ministerstvem vnitra, které se k tomuto kroku uchýlilo.

„V naší Líšni se chystá zrušení pošty a my jsme se o tom dozvěděli z médií, aniž by o tom s námi bylo debatováno nebo byl vysvětlen důvod. Tohle prostě takhle nejde! Proto jsem se rozhodl aktivně zapojit a předložit tento problém na radě a zastupitelstvu Líšně. Taky připravím dopis pro ministra vnitra, ve kterém ho požádám o přehodnocení této situace. Sami to ale nezvládneme. Potřebujeme se spojit a bojovat společně! Musíme oslovit poslance a požadovat, aby poštu zachovali,“ napsal Štefan ve vyjádření na sociálních sítích.²⁰⁴

²⁰³ VALAŠKOVČÁK, Tomáš. Dvě nové lávky pro chodce v Brně: přes Ponávku a rušnou Jedovnickou ulici.

In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z:

https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/brno-nova-lavka-most-ponavka-kralovo-pole-nadrazi-jedovnicka-lisen-vinohrady.html

²⁰⁴ SEKÁČOVÁ, Terezie. Reakce na rušení pošt v Brně: Musíme se spojit a bojovat, burcuje starosta. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/ruseni-pobocek-ceske-posty-brno-stiznosti-brnane-situace-neunosna-seznam-mist.html

V Líšni se snažíme co nejvíc využít obnovitelné zdroje a zároveň jít naproti úspoře energií. Z těchto důvodů se na čtyřech střeších líšeňských budov v loňském roce nainstalovaly fotovoltaické panely. Jedná se o ZŠ Horníkova (82 ks panelu 405 Wp -> 33 210 Wp), ZŠ Novolíšeňská (120 ks panelu 405 Wp -> 48 600 Wp), ŠJ Masarova (100 ks panelu 405 Wp -> 40 500 Wp) a budovu Polikliniky Horníkova (142 ks panelu 405 Wp -> 57 510 Wp). Projekt realizovala MČ z vlastních zdrojů, ale přihlásili jsme se do výzvy OPŽP a můžeme tak získat až 70 procent pořizovacích nákladů na tři z těchto budov.²⁰⁵

Líšeň disponuje obřadní síní, která je součástí Zámku Belcredi a městská část ji již dlouhou dobu využívala k důležitým obřadům a důstojným akcím, jako jsou svatby, vítání občánků, koncerty vážné hudby nebo oceňování nejlepších žáků a učitelů. Aby prostor obřadní síně byl i nadále reprezentativní, byl vyměněn v roce 2022 po celé ploše koberec a v roce 2023 i květinová výzdoba.²⁰⁶

Starosta Líšně Břetislav Štefan v prázdninových *Líšeňských novinách* informoval o nově navázané spolupráci mezi naší městskou částí a Vysokým učením technickým, přesněji řečeno s jeho stavební fakultou. Dne 2. června s děkanem fakulty Rostislavem Drochytou podepsali Memorandum o spolupráci projektů v oblasti urbanismu, architektury a rozvoje městské infrastruktury v lokalitě MČ Brno-Líšeň. Jedním z cílů této formální dohody je vzájemná spolupráce studentů i učitelů na vybraných projektech FAST VUT zejména v naší městské části. Vedle odborné spolupráce vztahující se především k infrastruktuře městské části budou strany spolupracovat i v oblasti vědecké a pedagogické.²⁰⁷

Obrázek 120: Podpis memoranda o spolupráci mezi Líšní a VUT.

Více kaváren, specializovaných obchodů nebo třeba bazén a uklidnění situace okolo tramvajové zastávky Jírova nebo v okolí bývalé restaurace McDonald v Sedláčkově ulici. To je jen několik bodů.,

²⁰⁵ STEJSKALOVÁ, Alena. Fotovoltaika v Líšni. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 2-3 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>

²⁰⁶ STEJSKALOVÁ, Alena. Líšeňská obřadní síň. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 2 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

²⁰⁷ ŠTEFAN, Břetislav. Líšeň bude úzce spolupracovat se stavební fakultou VUT. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 3 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

kteře se objevovaly jako námět od občanů Líšně ve *Strategickém plánu rozvoje na období 2024–2033*, který pro vedení městské části zpracovávalo konzultační společnost GaREP. Ta v minulých měsících provedla dotazníkové šetření mezi více než tisícovkou obyvatel Líšně. Vyplynulo z něj například, že lidé jsou nejvíce spokojeni s blízkostí přírody, veřejnou zelení a dopravní obslužností. Naopak nejméně spokojeni jsou s možnostmi pro parkování, vandalismem a veřejnou zelení.

Mezi nejméně oblíbená místa v Líšni patří prostranství okolo zastávky Jírova. Obyvatelům tam vadí hluk a nepořádek. Dalším neoblíbeným místem, jak již bylo uvedeno výše, je oblast kolem bývalého McDonaldu a Casina. Mezi nejoblíbenější místa obyvatel v Líšni patří odpočinkové a rekreační zóny (park Rokle, Mariánské údolí, lesy a lomy v okolí hotelu Velká Klajdovka).²⁰⁸

Akce *Kam kráčíš, Brno? 2023* nás zavedla do světa plného nových vizí a projektů, které formují budoucnost našeho milovaného města. Jedním z aktivních účastníků této inspirativní události byla i městská část Líšeň, představující nápad propojení generací skrze inovativní bydlení pro seniory. Tato výstavba se zaměřuje na širokou skupinu obyvatel, nikoliv jen na nejbohatší vrstvy společnosti. Zlepšení dopravní situace a proměny opomíjených lokalit byly definovány jako další cíle tohoto ambiciózního projektu.²⁰⁹

Obrázek 121: Návrh bydlení pro seniory v Líšni.

Děti ze základních škol v Líšni si mohly na chvíli vyzkoušet, jaké to je být zastupitelem obce. Probíraly se různé nápady, které děti vybraly. Mezi nimi byla tato čtyři témata, která se dětem nejvíce líbila, a to: podchody v Líšni, zlepšení líšeňské Rokle, skate park a posilovací stroje a vytvoření olympijského dne. Děti dostaly za úkol tyto nápady dále rozpracovat.²¹⁰

Oprava náměstí Karla IV., nový park Houbalova i nové cyklostezky. Vedení městské části Brno-Líšeň nechalo vytvořit strategický plán rozvoje na příštích deset let. Plánované projekty dalo k připomínkám

²⁰⁸ KOPEC, Christian a JSP. Jak bude vypadat Líšeň za 10 let? Zapijte se!. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 1. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].

²⁰⁹ *Domov pro seniory v Líšni*. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/domov-seniory-lisni>. [cit. 2023-11-16].

²¹⁰ *V Líšni zasedalo studentské zastupitelstvo*. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/lisni-zasedalo-studentske-zastupitelstvo>. [cit. 2023-11-16].

obyvatelům městské části. Ti na střešní debatě chválili především zelené střechy, vadí jim ale, že se nepočítá s nabíječkami pro elektromobily.²¹¹

Po letních vedrech přišlo nebyvale teplé a dlouhé babí léto. Připomíná nám globální oteplování a nutí nás najít řešení pro novou realitu. V Líšni se už nějakou dobu investuje do projektů, které pomáhají přírodě ve městě a usnadňují běžný život občanům. Starosta Líšně našel odpovědi na to, jak zvládnout horká léta a vlny veder. Patří k nim výsadba stromů, účinné chytání dešťové vody, více zeleně a vody, recyklace a zachycení šedé vody, udržitelný rozvoj Líšně či projekt vodního hřiště na náměstí Karla IV.²¹²

10 let po dokončení úprav centrální parku rokle v srdci líšeňského sídliště se začal plánovat jeho další rozvoj. Zavzpomínejme společně na jeho historii. První základní rozvahu nad úpravou území předložil v roce 2008 Jiří Dávec, na jeho koncepci navázala projektovou dokumentací v roce 2013 Eva Damcová, v roce 2014 již započala realizace parku. Do úprav parku a návrhu dalších prvků se projekčně zapojil také Michal Kovář a kol. (Design for landscape). Projekt opravy stávajících cest zpracovala Radka Matulová. Plánovaný návrh dostaly za úkol zpracovat krajinářské architektky Jana Drochytková a Klára Sedláčková (Ateliér LOUKA s.r.o.). Komunitní plánování proběhlo pod patronátem Nadace Partnerství. V roce 2014 bylo vybudováno dětské hřiště a na něj navazovala obnova cestní sítě. V roce 2018 byl park doplněn do stávající podoby – s kavárnou, amfiteátre, vodním prvkem, grilovištěm, pumptrackem, vyhlídkou, víceúčelovým hřištěm a venkovní posilovnou. Děti se poté mohly těšit pohledem na živá zvířata, občané s oblibou využívat komunitní ohniště. Základní pro fungování parku je cestní síť, pohodlný a bezpečný průchod parkem je byl prioritou. Kvůli potřebě zlepšit stav cest a schodišť, zejména ve svazích, byl zpracován projekt oprav, jeho realizace měla započít na jaře 2024. S uživateli parku také proběhla dvě setkání, aby se mohli k podobě parku vyjádřit.²¹³

²¹¹ BLAŽKOVÁ, Magdaléna. *Debaty o plánu rozvoje brněnské Líšně: návrh zrušení obchodu vyvolal pobouření*. Online. In: Brněnský deník.cz. 2023. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/oprava-namesti-nove-cyklostezky-brno-lisen-predstavila-plan-pristich-deset-let.html. [cit. 2023-11-16].

²¹² ŠTEFAN, Břetislav. Jak zvládnout horká léta a vlny veder? Líšeň hledá odpovědi v zeleni a vodě. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 2. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

²¹³ DROCHYTKOVÁ, Jana. Rozvoj centrálního parku Rokle. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 2. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

Opoziční Lidovci navrhli do rozpočtu pro rok 2024 několik novinek. Patří mezi 25 květináčů s kvetoucími rostlinami na sloupech veřejného osvětlení na nám. Karla IV., Jírové či zastávce Mifkova. Dále umístění plachet proti slunci do Rokle a další vhodná místa, na různých hřištích také houpací sítě. V návrzích také zazněla projektová dokumentace pro opravu opěrné zdi na Šimáčkově a sochy sv. Jana.²¹⁴

Obrázek 122: Socha sv. Jana v Líšni.

²¹⁴ VONDRÁČKOVÁ, Eliška a CHALOUPKA, Michal. Malé zázraky pro Líšeň. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 3. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

Na listopadových *Farmářských trzích* v Líšni mohli místní vyjádřit své potřeby na Líšeňskou zeď přání. Několik jich uvedlo bazén, ten by měl být postaven v nedalekých Židenicích. Mnozí uvedli více zeleně, a to zejména v ulicích staré Líšně, a lepší informovanost veřejnosti o kácení. Dále se objevil požadavek na snížení rychlosti v ulici Šimáčkova, což však není v kompetenci MČ Líšeň. Několikrát bylo zmíněno také veřejné W na ulici Jírova, nám. Karla IV. a na Kotlance. Kotlanka i náměstí byly naplánovány jako prostory pro rekonstrukci, mohlo by tedy zde vzniknout také WC. Dále zazněla zhoršená bezpečnost kolem supermarketu Albert na Jírové, která by měla být řešena terénními pracovníky, nebo bankomat a pošta ve staré Líšni.²¹⁵

Obrázek 123: Líšeňská zeď přání.

Dne 7. listopadu v sále radnice uspořádali zástupci radnice 1. líšeňské žákovské zastupitelstvo. Setkání to bylo více než úspěšné. Zúčastnilo se 20 mladých vizionářů ze 4 základních škol. Každá škola byla reprezentovaná školním parlamentem, který si připravil tři nápady, co by v Líšni chtěl zlepšit. Navzájem si žáci představili těchto 12 nápadů: více knihovniček, letní kino, olympijský den, lampionový průvod, workoutové hřiště, více stromů v Rokli, hezčí podchody, vajglovníky, nový chodník na ulici Zaoralova, osvěta kouření, nové povrchy na dětských hřištích a nové prvky do Rokle. 5 skupin po 4 žácích z každé školy vybralo 5 nejzajímavějších nápadů a z nich si pak každá škola vybrala jeden, který měla za úkol do příště rozpracovat. ZŠ Horníkova se rozhodla věnovat nápadům na vylepšení Rokle, ZŠ Masarova olympijskému dni, ZŠ Novolíšeňská měla za cíl připravit plán na vylepšení podchodů a ZŠ Holzova si dala za úkol zamyslet se nad workoutovým hřištěm.²¹⁶

²¹⁵ ZEDULKA, Ondřej. Co si přejí Líšňáci? Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 6. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

²¹⁶ STEJSKALOVÁ, Alena. Děti ukazují cestu a my bychom jim měli naslouchat. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 4. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

8. Další

Na začátku tohoto roku, konkrétně d 1. do 15. ledna, jste v ulicích Líšně či u dveří svých domovů mohli potkat Tři krále – Kašpara, Melichara a Baltazara. Konala se celostátní charitní *Tříkrálová sbírka*, která navazuje na tradiční lidovou koledu a je největší dobročinnou sbírkovou akcí v České republice. Koledníci přichází s přáním štěstí, zdraví a požehnání do nového roku a s možností přispět do kasiček na pomoc lidem v nouzi, nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším potřebným skupinám lidí. Přestože nemálo lidí znepokojují obavy ze všeobecného zdražování, při Tříkrálové sbírce překvapivě nešetřili. V Líšni se v rámci koledy skupinek dobrovolníků, klientů a zaměstnanců stacionáře Effeta i na sbírkách během bohoslužeb v kostele sv. Jiljí a v Salesku podařilo vybrat celkem 98 461 Kč.

Obrázek 124: Tříkrálová sbírka.

V lednu si vždy připomínáme výročí úmrtí statečného líšeňského rodáka Josefa Otiska. Josef Otisk byl velitelem paravýsadku Wolfram, který ještě dnes mnohé inspiruje. Spolu s dalšími dostal rozkaz zahájit na Moravě partyzánskou činnost. Připomenout si jej můžete také ve videu na YouTube kanálu *Portálu* v *Lišni*: <https://youtu.be/rMN8RPYL-hw>. Pietní akt na líšeňském hřbitově proběhl 7. ledna.²¹⁷²¹⁸

Obrázek 125: pplk. Josef Otisk – pietní akt na Líšeňském hřbitově.

V lednových *Líšeňských novinách* se čtenáři mohli dočíst o vyznamenání válečných veteránů Josefa a Bohuslava Fikra, a to přímo ode jejich vnuka a syna Bohuslava Fikra, který ocenění převzal. Dne 11. listopadu 2022, v Den válečných veteránů, byli vyznamenáni jako váleční veteráni ministryní obrany Janou Černochovou Záslužnými kříži III. stupně in memoriam.²¹⁹

Obrázek 126: Symbolický náhrobek Josefa Fikra, líšeňského rodáka, čl. legionáře, odbojáře.

²¹⁷ Vzpomínka na Josefa Otiska a skupinu Wolfram. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/historie/vzpominka-josefa-otiska-skupinu-wolfram>

²¹⁸ Břetislav Štefan. *Facebook.com* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/starostalisen>

²¹⁹ FIKR, Bohuslav. Vyznamenání Váleční veteráni: Josef Fikr a Bohuslav fikr. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(1), 7 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/leden-2023/f20771>

Od 1. února bylo opět možné podávat žádosti o dotace v programech na podporu zachytávání srážkové vody a na výstavbu zelených střech. Dotace na zachytávání srážkové vody je určena pro úspěšné žadatele v rámci dotačního programu Státního fondu životního prostředí (SFŽP) Nová zelená úsporám: Dešťovka – dešťová a odpadní voda. Město Brno přispívá 50 % dotace SFŽP, celkově je tedy možné na projekt získat příspěvek ve výši až 75 % celkových nákladů. Program *Zeleň střechám!* cílí na všechny, kteří chtějí zkvalitnit tepelnou stabilitu svého domu a žít v trvale udržitelném prostředí. Příspěvek činí 700 až 1 400 Kč za metr čtvereční. Více informací najdete na webových stránkách ekodotace.brno.cz.²²⁰

V únoru začíná období půstu, kdy se všichni líšeňští věřící scházejí v kostele sv. Jiljí. Na Popeleční středu, která v roce 2023 připadla na 22. února, zahajují dobu postní tak, že přijímají na čelo znamení popela, kterému se říká popelec. Každý se zamýšlí nad slovy kněze: „*Pamatuj, že jsi prach a v prach se navrátíš.*“ Anebo také nad slovy: „*Čiňte pokání a věřte evangeliu.*“²²¹

Popeleční středa připomíná den, kdy se kajícíci veřejně vyznali ze svých hříchů, posypali se popelem, oblékli kající roucho a byli vyobcováni z církve. Mezi tradice patří svěcení popelu z ratolestí posvěcených minulý rok na Květnou neděli a kněz pak v kostele věřícím udělal na čele tímto popelem křížek. Jako tradiční pokrm se jedla tzv. pučálka – opražený naklíčený hrách na slano i sladko.²²²

²²⁰ ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MMB. Zeleň střechám! a Nachej dešťovku!. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 3 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>

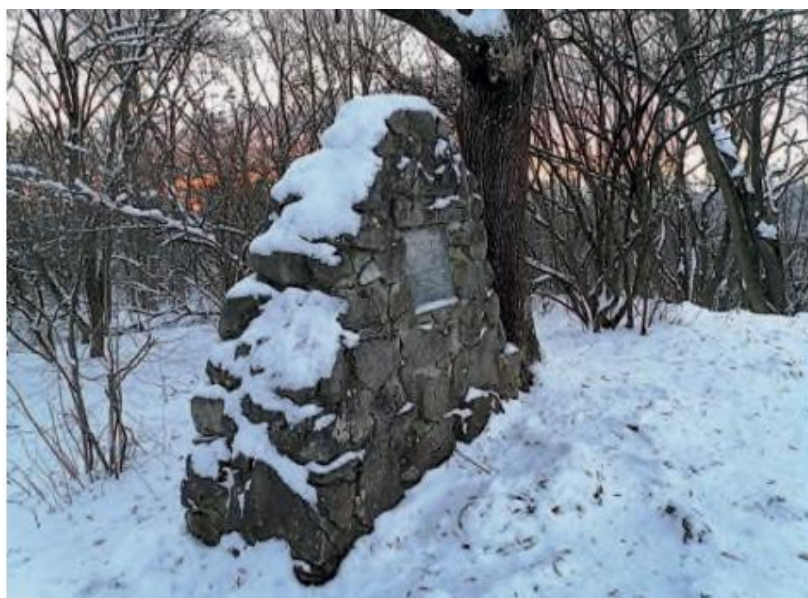
²²¹ Období půstu v roce 2023. *Kukátko* [online]. 2023, 2023(únor), 4 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: https://farnostlisen.cz/kukatko/2023_02.pdf

²²² Nejen pro děti: Začíná doba postní. *Kukátko* [online]. 2023, 2023(únor), 13 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: https://farnostlisen.cz/kukatko/2023_02.pdf

*„Na Skalkách dnes vítr poskakoval
po bělošedivých balvanech.
Jarního ryzáka březem koval
na Šumbeře nebo na Hádech...”*

Tento text z *Knihy lesů, vod a strání* od básníka S. K. Neumanna stojí na kamenném památníku vybudovaném na východním okraji Šumberovy skály. Je to přes 400 m dlouhá a 4 až 12 m vysoká skalní hradba na severním okraji plošiny Hádů, jež vznikla během doby ledové intenzivním mechanickým zvětráváním devonských vápenců. Takto utvořeným skalním hradbám na severních stranách kopců se odborně říká mrazové sruby a plošinám pod nimi kryoplanáčnické terasy (plošiny vzniklé působením mrazu). Na úpatí Šumberovy skály se díky tomu nahromadilo množství velkých ostrohranných kusů odpadlých vápenců.

Šumberova skála patří k oblíbeným destinacím nejen líšeňských občanů. Dostanete se k ní autobusem č. 55 a 78 ze zastávky Podbělova, když se vydáte směrem na Velkou Klajdovku po žluté nebo po zelené. Toto místo je rovněž opředené řadou strašidelných pověstí. Jednu z nich najdete např. [zde](#).²²³

Obrázek 127: Zimní nálada na Šumberově skále.

Sokolovna vyzdobená balónky, girlandami, koutek s občerstvením a taneční hudba. Deset stanovišť, kde se plnily úkoly nejen sportovní, ale i vědomostní. Takový byl dětský sokolský karneval 2. března 2023. Sešlo se víc než 30 dětí a k tomu ještě dospělí. Čokoládová vajíčka, lízátka, ovoce, křupky, to vše bylo připraveno pro princezny, hasiče, čertíky, ledové královny, lišky, piráty, zkrátka pro děti v maskách. Nechyběla ani volba třech nejkrásnějších. Pochvalu zaslouží i rodiče a prarodiče, kteří také měli krásné a nápadité masky a zapojili se do soutěží i tance. Za tím vším byla pečlivá příprava cvičitelek rodičů a dětí – Jany Šuhajové a Terezy Nevrtalové.²²⁴

²²³ PŘICHYSTAL, Antonín. Tip na výlet: Šumberova skála. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 12 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

²²⁴ CHMELOVÁ, Hana. Karnevalové veselí v Sokole Líšeň. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 15 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/duben-2023/f21169>

Situaci, která nastane po radiační havárii v Jaderné elektrárně Dukovany, nacvičovali v uplynulých dnech jihomoravští hasiči na Znojemsku. Nenahraditelným pomocníkem během akce se stal dron, který zajistil dokumentaci z ptačí perspektivy. Praktického prověření se zúčastnili příslušníci ze čtyř jednotek HZS Jihomoravského kraje a sboru dobrovolných hasičů a dále také výjezdová skupina chemické laboratoře a zástupci krajského ředitelství. Veškerá nutná technika pro výcvik se shromáždila na hasičské stanici Brno-Líšeň. Odtud kolona hasičských vozidel vyrazila v doprovodu policistů na místo.²²⁵

Obrázek 128: Jihomoravští hasiči ověřovali vhodnost zřízení dekontaminačního místa v Oleksovicích na Znojemsku. Zdroj: Hasiči JMK

²²⁵ PERGROVÁ, Ilona. Pohled z dronu. Hasiči na jihu Moravy nacvičili zásah v případě havárie Dukovan. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/z-regionu/pohled-dron-dukovany-hasici-jih-moravy-oleksovice-havarie-dekontaminace.html>

Oslavy Mezinárodního dne dětí (MDD) 2023 v Líšni se nesly nejen v tradičním duchu se zapojením organizací a spolků, které s dětmi pracují celý rok, ale zapojily e i sportovní oddíly. Děti si tak mohly vyzkoušet různé sporty, což dle Sportovní komise mohlo vést k většímu nadšení dětí pro sport a pravidelnému sportování. Ta připravila spolu s Kulturním centrem Líšeň na organizaci tento den a nazvala jej *Den proti nudě*.²²⁶

**Den proti nudě
v Líšni 3.6.2023**

Hlavní program

Dětské spolky
10.00 – 13.00
Táborské aktivity pro děti 7-12 let
ČTU-T.K. Kamzíci Brno (zahrada Orlovny, ulice Bratří Pelíšků) + opékání vlastních špekáčků

10.00 – 12.00
Cesta všemi smysly pro děti 1-5 let - RC Pastelka (park Trnkova) stanoviště, úkoly, zábava pro děti mladšího věku

14.30 – 17.30
Tematická stanoviště, úkoly a zábava pro malé i velké - Salesko (ulice Kotlanova)

Rukodělné a pohybové aktivity pro děti 2,5-10 let - RC Jasmínka (na travnatém prostoru před prodejnou Enapo)

Pohybové aktivity pro mládež 12-26 let
Ratolest Brno – Nizkoprahový klub Likusák (Dirtpark v Rokli)

Sportovní kluby
14.30 – 17.30
Sportovní program v Rokli a okolí

- Travnatá plocha v Rokli (u tramvajové zastávky Kotlanova)
 - fotbal – SK Líšeň
 - parkour – inBalance
 - gymnastika/mažoretky SK PROVO Brno
 - Sokol
 - Tělocvičná jednota Sokol Brno-Líšeň
- Oplocené hřiště v Rokli
 - judo – SK TORI Judo Brno
- Oplocené hřiště u Saleska
 - florbal – Sokol Brno I EMKOCASE Gullivers
 - volejbal – TJ JUNIOR BRNO, z.s.
 - tenis – Tenis u lomu
- Centrum Kotlanova (Kotlanova 7)
 - judo – Judo Kata Brno

Doprovodný program

10.30 představení pro děti (park Trnkova)

11.00 – 13.00 opékání vlastních špekáčků (zahrada Orlovny)

14.30 pohádka: Palačinková Pepinka (areál Saleska)

14.30 – 17.30 projížďky na koních (Rokle)

15.20 taneční vystoupení – Střevičky (podium v Rokli)

15.30 taneční vystoupení – Esperanza (podium v Rokli)

15.40 taneční vystoupení – Roxanne (podium v Rokli)

15.50 vystoupení SK PROVO (podium v Rokli)

16.00 muzikodrama, práce s hudebními nástroji pod vedením Růženy Koudelkové (stanoviště RC Jasmínka)

16.20 taneční vystoupení – dětský taneční soubor Do tance s radostí (podium v Rokli)

16.40 exhibice inBalance (na stanovišti Parkour)

17.00 exhibice Freestyle BMX (na stanovišti v Dirtparku v Rokli)

18.00 Mušketýři a šašek, Divadelní a kaskadérská společnost ŠTVANCI, představení na koních (prostor před podiem v Rokli)

19.00 Hudební vystoupení (podium v Rokli)

Brno-Líšeň KULTURNÍ CENTRUM LÍŠEŇ

V průběhu května vznikne na Facebooku událost Den proti nudě v Líšni, kde budeme sdílet aktuální informace. Sledujte!

Změna programu vyhrazena.

Obrázek 129: Program *Dne proti nudě*.

Jako každý rok i letos proběhne *Český den proti rakovině*. Již 27. ročník této akce zaměřené na prevenci rakoviny připadl na středu 10. května. Kytička měla v roce 2023 stužku barvy světle modré a tématem byla prevence rakoviny plic a průdušek. V Líšni se prodejní místa nacházela na nám. Karla IV. a před Albertem na ulici Jírova.²²⁷

²²⁶ ZEMANOVÁ, Šárka a Tomáš HLOŽÁNEK. Den proti nudě 3. 6. 2023. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 3 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

²²⁷ VONDRÁČKOVÁ, Eliška a Michal CHALOUPKA. Květinový den. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 4 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

Nejen v médiích, ale na řadě účtů za potraviny, bydlení či energie jsme zaznamenali výrazné zdražování, které naši zemi zasáhlo zejména v prvním pololetí roku 2023. Vysoká inflace tak ovlivnila většinu obyvatel České republiky a zvýšené náklady na živobytí zásadnějším způsobem dopadly i na skupiny obyvatel, které zdražování v minulosti třeba tolik ani neřešily. V systému nejrozličnějších forem pomoci státu občanům může být ale kolikrát obtížné se vyznat a řada lidí tak ani netuší, že by mohli požádat o příspěvek a ulehčit své ekonomické situaci.

Zde je shrnutí toho nejdůležitějšího:

FORMY POMOCI OBČANŮM

PŘÍSPĚVEK NA BYDLENÍ

Jsou vaše náklady na bydlení (nájem, energie apod.) vyšší než 30% vašich čistých příjmů?
Platí i pro lidi v nájmu i pro ty, co bydlí ve vlastním
K žádosti přikládáte například potvrzení o příjmech, energiích, nájemní smlouvu atd...
www.mpsv.cz/web/cz/prispevek-na-bydleni

SNIŽOVÁNÍ NÁKLADŮ NA ENERGIE

vlastníte rodinný dům nebo trvale obývaný rekreační objekt a chcete do budoucna snížit svoje náklady na energie?
Lze žádat o financování nákladů na investice do rodinných domů až do výše 150.000 Kč.
Žadatel musí v období mezi 12. 9. 2022 a podáním žádosti pobírat příspěvek na bydlení (není nutné celou dobu).
Využijte program Nová zelená úsporám light.

PŘÍSPĚVEK NA DÍTĚ

Narodilo se Vám dítě mezi 2. 8. 2004 a 31. 12. 2022 a zároveň roční hrubý příjem rodičů nepřesáhl milion korun?
Lze získat jednorázový příspěvek 5000 Kč.
Žádat lze do 1. 7. 2023

PŘÍSPĚVEK NA DOJÍŽDKU

Jste evidovaní na Úřadu práce (5 a více měsíců) a řešíte zrovna nástup do nové práce mimo svoji obec?
Hrubá mzda/plat nepřesáhl 1,5násobek průměrné mzdy?
Maximální měsíční výše příspěvku je 3500 Kč

A DALŠÍ ...

Kde hledat více aneb užitečné kontakty:
www.mpsv.cz/statni-socialni-podpora
www.uradprace.cz
www.destnikprotidrahote.cz
socialnipeco.brno.cz

Obrázek 130: Finanční pomoc občanům.

V Mariánském údolí se ve středu 22. března loučila zima a společně se Saleskem jsme vítali jaro. Den jako malovaný přilákal do údolí rodiny s dětmi a taky naše muzikanty spolu s Hedvikou. Společně si

zazpívali a pak se vrhli na stanoviště s úkoly, které byly celé o klíčích – houslový klíč, petrklíč, magnetické klíče, zvonkohra z klíčů, klíče a zámečky... Děti za splněný úkol dostaly květinu na svůj papírový klíč. Tradiční jarní salesková burza měla opět úspěch.

V sobotu 25. března se Salesko otřásalo v rytmu SALESBATTLE, tradiční taneční soutěže. Děti i dospělí si akci moc užili. Vypravili se také na ping-pongový turnaj v Prostějově, který patří k pravidelným celorepublikovým turnajům SHM klubů. Tentokrát 1. dubna Salesko reprezentovali pouze dva hráči, ale obstáli na výbornou. 1. dubna z pátku na sobotu proběhla přespávačka pro všechny nadšené florbalisty. Uspořádali noční florbalový zápas, který se konal, letošní rok poprvé, celý ve tmě. Byly osvětlené pouze branky, hráči, míček a mantinely. Hra byla sice těžší, ale o to zábavnější. Mezi dalšími akcemi nutno zmínit v neděli 2. dubna přednášku „DOKTOR OD VIKTORIINA JEZERA“. Poutavé vyprávění prof. MUDr. Zdeňka Ráčila o nadaci SSUUBO, jejímž posláním je zavést systematickou a komplexní zdravotní péči o nemocné se srpkovitou anémií ve venkovském regionu Buikwe v Ugandě.

Ze středy na Zelený čtvrtek probíhala velikonoční přespávačka SportNight. Celý večer se sportovalo, soutěžilo a hledalo ukrytá vajíčka po celém Salesku. Upekly se na snídani mazance a beránek, upletly pomlázky i jarní věnce na dveře. Zdobili se vajíčka krepákem, ale zkusilo se i tradiční barvení vajec v cibuli s přírodninami.

Děti z dramatického a hudebního kroužku si od začátku školního roku pilně připravovaly muzikál a jeho část pak předvedly na vánočním vystoupení. Celý muzikál *Karlík a továrna na čokoládu* se podařilo úspěšně nacvičit a v pondělí 3. dubna měl premiéru pro diváky. Muzikál byl zahájen rozdáním čokolády, aby se divákům při představení nesbíhaly sliny. Děti podaly opravdu skvělý výkon a na závěr dostaly čokoládu. Na Zelený čtvrtek předali 137 přání seniorům v Domově důchodců na Vinohradech.²²⁸

Ke dni 1. května z farnosti Nová Líšeň odešel R.D. Miloslav Kabrda. Strávil zde necelých 7 let a jeho novým působištěm se stala farnost Žďár nad Sázavou, kde se stal výpomocným duchovním a zároveň začal dojíždět do kláštera ve Vyšším Brodě jako spirituál komunity cisterciáků. S vděčností za jeho duchovní vedení a příklad zbožného života se s ním rozloučili 23. dubna při mši svaté v 7:00 a v 10:00 a do jeho další práce mu popřáli hodně sil a Boží požehnání.²²⁹

Duch svatý nás spojí – tak znělo ústřední motto setkání líšeňské farnosti v Kostelním Vydří. Právě na toto poutní místo v péči karmelitánů se sjelo o prodlouženém víkendu 6.–8. května 32 rodin převážně z farnosti Nová Líšeň, aby spolu tvořily společenství. Tento čas naplnili vzájemným setkáváním a společnými aktivitami – výlety, programy pro děti, dospělé i celé rodiny. Ducha svatého mezi sebe zvali při každodenních modlitbách chval. Svěřovali mu své společenství a radostně chválili Pána.

V neděli se společenství rodin rozšířilo o jejich spolufarníky. Prožili společně mši svatou. Důležitým bodem setkání byla prezentace výstupů Farní cesty. Tu tvořily jednotlivé skupinky, které se v posledních měsících ve farnosti scházely a věnovaly se těmto tématům: senioři, mládež 14+, komunikace se světem, mediální skupinka a společenství ve farnosti. Následná diskuse k těmto

²²⁸ LORENCOVÁ, Renata. Salesko: Jaro se probudilo a v Salesku se pořád něco děje.... *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 12 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>

²²⁹ VÁLKOVÁ, Hana. Informace z farnosti: Loučení s o. Miloslavem Kabrdou. *Kukátko* [online]. 2023, 2023(květen), 3 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: https://farnostlisen.cz/kukatko/2023_05.pdf

tématům přinesla mnoho dalších podnětů a možností, jak obohatit život farnosti. Celé setkání přineslo mnoho příležitostí k navázání a prohloubení vzájemných vztahů mezi rodinami z farnosti.²³⁰

Obrázek 131: Setkání Líšeňské farnosti.

V líšeňské Rokli se ve čtvrtek 11. května konal 1. ročník charitativního běhu na podporu dětského hospice Domu pro Julii. Běhu se zúčastnilo více než 200 běžců a podařilo se vybrat 67 000 Kč.²³¹

Obrázek 132: Charitativní běh v Líšni.

²³⁰ VÁLKOVÁ, Hana. Farnost Nová Líšeň: Pouť farnosti Nová Líšeň do Kostelního Vydří. *Kukátko* [online]. 2023, **2023**(květen), 5 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: https://farnostlisen.cz/kukatko/2023_05.pdf

²³¹ SEDLÁČEK, Jozef. Charitativní běh pro nový dětský hospic Dům pro Julii vynesl 67.000 Kč. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(6), 3 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>

Červnové zasedání *Komise životního prostředí a veřejného prostoru* proběhlo na líšeňské myslivně, kam přijala pozvání od Mysliveckého spolku. V obšírné prezentaci seznámili myslivci komisi se svou celoroční činností, která je velmi pestrá, časově náročná a vyžaduje spoustu odborných znalostí. Myslivci z líšeňského spolku se aktivně zapojují do záchrany mláďat před pokosem a úzce spolupracují se zemědělci z Podolí. Důležitá je environmentální činnost, kam patří ochrana dřevin proti okusu, úklid černých skládek v lese. Spolupracují s PČR a MP v případě sražené zvěře na silnicích. Významnou část práce spolku tvoří také kulturní činnost. V rámci udržování tradic pasují nové lovce, přijímají do svých řad myslivce. Pořádají Svatohubertskou mši a vánoční troubení koled. Oblíbené jsou dva myslivecké plesy, které se konají na ZŠ Holzova a Horníkova.²³²

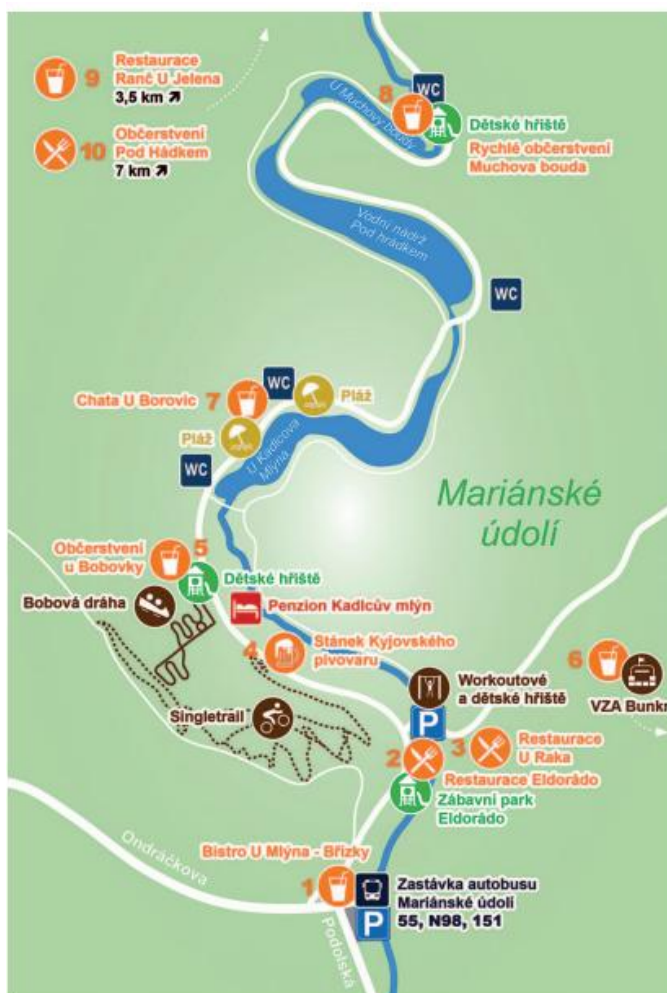
²³² SVOBODOVÁ, Eva. Komise životního prostředí navštívila Myslivecký spolek Staré Zámky. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 4 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

Jedním z nejčastějších cílů výletníků z Líšně, ale i z celého Brna, je Mariánské údolí okolo řeky Říčky. Pro milovníky cyklistiky nabízí třeba singletrails. Nacházejí se v úbočí kopce přímo u hlavní turistické cesty údolím nebo v kopcích nad ním. Dostupné jsou zdarma, nicméně pokud chcete přispět na jejich údržbu, je možné to udělat prostřednictvím automatu umístěného na startu stezek. Terénních tras je připraveno hned několik, některé z nich jsou určené i pro začátečníky nebo rodiny s dětmi. Více informací včetně podrobných map najdete na singlekras.cz.

Dalším z lákadel, která v okolí údolí vznikla, je Veřejně zábavný areál bunkr, který najdete, když se vydáte po asfaltce za dočasně uzavřenou restaurací U Raka, nebo po strmější, ale kratší trase zelené značky od konečné autobusu. Kromě občerstvení bunkr nabízí akce určené nejen milovníkům armádní techniky, je možné si objednat třeba jízdu v obrněném transportéru, let vrtulníkem nebo využít hřiště pro airsoftové zbraně. Kompletní nabídku najdete na vzabunkr.cz.

Asi největší atrakcí posledních let je zdejší bobová dráha. Je více než kilometr dlouhá a pyšní se nejvyšším převýšením na Moravě. Více informací najdete na www.bobovkabrno.cz.

V roce 2023 vznikla také jedna novinka. A to mobilní stánek s občerstvením Kyjovský pivovar. Krom toho údolí láká návštěvníky na procházky kolem rybníků a na výlety do přilehlého Moravského krasu.²³³

Obrázek 133: Přehled občerstvení v Mariánském údolí.

²³³ SPĚŠNÝ, Jan. Mariánské údolí láká na projížďky na kole i bobové dráze: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 12 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

V Kulturním centru Líšeň se začal scházet malý odbor Klubu českých turistů Lokomotiva. Členy jsou převážně turisté – senioři z Líšně. Jejich cílem je zůstat co nejdelší dobu zdraví, aktivní a nepřidávat zbytečné starosti svým dětem i svému okolí. Pravidelně pořádají vycházky v délce 10–12 km do okolí Brna a po celém území jižní Moravy. Každý rok také jezdí několikrát v roce na vícedenní výlety do vzdálenějších oblastí Česka a Slovenska. Využívají možností daných současnou dobou, přepravují se veřejnou hromadnou dopravou a spí v menších soukromých penzionech. V létě zavítali například do Jeseníků, konkrétně Koutů nad Desnou.²³⁴

Obrázek 134: Vřesová studánka, foto F. Šolc.

Na hranici líšeňského a židenického katastru, v prostorách firmy SAKO, byl zahájen od 1. srpna 2023 provoz nového sběrného střediska odpadů. Středisko se pyšní svojí kapacitou, ročně pojme až 15 tisíc tun odpadů. Pro představu toto množství by se dalo naložit na 750 velkých nákladních aut – kamionů. Tato udávaná sběrná kapacita odpadu řadí sběrný dvůr na první místo na Moravě. Líšeň tak získala mezi brněnskými městskými částmi tu výjimečnou pozici, že má k dispozici hned 2 sběrné dvory. Zrekonstruovaný, všem dobře známý dvůr na ulici Josefy Faimonové plus sběrný dvůr na ulici Jedovnická.²³⁵

Jen ti nejstarší občané Líšně si možná vzpomenou na muže, který 2. září 1943 tiše zemřel v líšeňském klášteře sester Boromejek (zdravotní škola na ulici Šimáčkově) a který pro Líšeň během svého padesátiletého působení vykonal mnoho dobrého. Pro Líšeň zachránil jedno kouzelné místo – Kostelíček. Tímto mužem byl Metoděj Hošek, který v Líšni od roku 1892 působil jako farář.

Jako kněz byl zbožný, laskavý a blízký všem lidem. Současně byl nesmírně aktivní ve veřejném dění – působil jako novinář, redigoval *Obecné noviny*, pak časopis *Dělník*. Byl činný v řadě spolků a byl zakladatel prvního tělocvičného odboru při Svatojosefské jednotě v Líšni, z něhož se později vyvinul mohutný spolek Orel. Patřil mezi hlavní zakladatele křesťansko-sociálního Odborového sdružení. Své

²³⁴ POVOLNÁ, Dagmar. Chodíme, obdivujeme přírodu i památky, radujeme se: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 18 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

²³⁵ SKOTAL, Jan. Největší sběrný dvůr odpadů na Moravě. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 2. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-18].

vzdělání a rozhled využíval při vzdělávací činnosti – populárně vědeckých přednáškách, které občané Líšně rádi navštěvovali.

V roce 1895 se pustil do přestavby kostela sv. Jiljí, který svou velikostí v té době už nestačil rostoucímu počtu obyvatel. Nechal opravit sochy sv. Jana na náměstí (nyní u kostela), sochu sv. Trojice (nyní v depozitáři) a další kříže na území Líšně. V roce 1914 obnovil a znovu vystavěl nad Líšní kapli – Kostelíček. Ten byl původně vybudován už v roce 1630 majitelkou líšeňského panství Eliškou z Bergu. O 150 let později byl na příkaz Josefa II. zrušen a zbourán. V srdcích Líšňáků však zůstal a díky úsilí, nadšení a vytrvalosti Metoděje Hoška byl těsně před 1. světovou válkou znovu vybudován.²³⁶

Obrázek 135: Farář Metoděj Hošek působící v Líšni.

Spolu s Charitou Brno připravila MČ Brno-Líšeň terénní dluhové poradenství přímo v Líšni. Zastupitel Michal Chaloupka spolu s kolegou ze sociální komise Tomášem Hájkem Charitu Brno požádali o realizaci přednášky a následných osobních konzultací. Přednáška se konala 18. října v Kulturním centru Líšeň. Plus bylo možno využít také osobní konzultace. Do 30. listopadu bylo v Brně vyhlášeno tzv. Milostivé léto III. Uhrazením penále na sociálním pojištění, daních nebo pohledávek na poplatku za komunální odpad.²³⁷

V Salesku obnovili program SaVIO (Salesiánské vzdělávací a inspirativní okruhy). Jedná se o vzdělávací program určený především rodičům, ale také všem zájemcům. Probíhá formou přednášky a diskuse. Přispívá k osobnímu růstu a zkvalitnění výchovy. První akce tohoto programu byla přednáška ve středu

²³⁶ VONDRÁČKOVÁ, Eliška. 80 let od úmrtí Metoděje Hoška. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 5. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-18].

²³⁷ CHALOUPKA, Michal a HÁJEK, Tomáš. Začněte nový život. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 3. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-18].

18. října v Salesku ve Sportovním sále s názvem: *Brněnský drogový kufřík aneb Na čem dnes ujíždí naše děti.*²³⁸

Děti dostaly za úkol rozpumpovat Líšeň. Jednalo se o účast na úkolové stezce přes ruční pumpy na vodu. Děti u pump vždy plnily s vodou spojený úkol. Děti průběžně startovaly z Městečka. Akci organizovala občanská iniciativa Líšeň za vodou.²³⁹

Obrázek 136: Děti, rozpumpujte Líšeň!

Úspěchu v soutěži *Firefighter Combat Challenge (FCC)* dosáhl ve slovenské Trnavě hasič Honza Pipiš ze stanice Brno-Líšeň. Zúčastnil se simulace zátěže v běžných podmínkách zásahu.²⁴⁰

Obrázek 137: V soutěži na Slovensku uspěl hasič z Brna. Simulovala zátěž při zásahu.

²³⁸ SALESKO - *Brněnský drogový kufřík aneb na čem dnes ujíždí naše děti.* Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/salesko-brnensky-drogovy-kufrik-aneb-cem-dnes-ujizdi-nase-deti>. [cit. 2023-11-18].

²³⁹ *Děti, rozpumpujte líšeň.* Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/deti-rozpumpujte-lisen>. [cit. 2023-11-18].

²⁴⁰ DOSTÁL, Jakub. *Soutěž hasičů: zvítězil borec z brněnské Líšně. Přečtěte si, co musel zvládnout.* Online. In: Brněnský deník.cz. 2023. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/firefighter-combat-challenge-slovensko-trnava-hasic-brno-lisen-uspech-zasah.html. [cit. 2023-11-18].

Víceúčelový detektor pro kontrolu kontaminace zářením alfa, beta i gama, si pořídili jihomoravští hasiči. Novinka zahrnuje také vyhodnocovací jednotku pro systém detektorů monitorovacího automobilu. Náklady podpořily peníze z Nadace ČEZ podobně jako minulý rok, kdy krajští hasiči získali vybavení na místo dekontaminace. „*Zlepšuje akceschopnost hasičské stanice Brno-Líšeň při detekci a dekontaminaci osob a techniky,*“ doplnil mluvčí hasičů na jižní Moravě Jan Dvořák.²⁴¹

Zástupci *Ředitelství silnic a dálnic* pokročili v přípravě stavby tunelu Vinohrady, který dostal za úkol zlepšit dopravu ve vytížených částech – Židenice, Vinohrady a Líšeň. mluvčí Ředitelství silnic a dálnic Lucie Trubelíková informovala, že je dokončený projekt podrobného geotechnického průzkumu, v tomto případě průzkumné štoly. Stavba zahrnuje tunelový úsek pod sídlištěm Vinohrady a mimoúrovňovou křižovatku Líšeňská, která na velkém městském okruhu napojuje sídliště Líšeň a Vinohrady. Součástí stavby je i rekonstrukce stávající silnice II/373 s možností převedení na silnici I/42.²⁴²

Co s dětmi dělají technologie? Jak děti díky obrazovkám objevují svět a co při tom objevují jejich rodiče? Spolek Kavyl zval na setkání s Janem Kršňákem, které se konalo 9. listopadu na líšeňském Dělnáku. Povíдали si hlavně o předškolních dětech, ale stranou nezůstanou ani děti školou povinné.²⁴³

²⁴¹ DOSTÁL, Jakub. *S novým detektorem zjistí hasiči na jihu Moravy únik nebezpečného záření*. Online. In: Brněnský deník.cz. 2023. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/novy-detektor-zjisti-hasici-na-jihu-moravy-nebezpecne-zareni-monitorovaci-auto.html. [cit. 2023-11-18].

²⁴² HRABAL, Michal. *Pokrok u tunelu VMO pod brněnskými Vinohrady. Projekt průzkumné štoly je hotový*. Online. In: Brněnský deník.cz. 2023. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/vmo-vinohrady-tunel-brno-mestsky-okruh-doprava-stavba-razba-verejna-soutez-rsd.html. [cit. 2023-12-30].

²⁴³ ŽIŽKOVÁ, Michaela. *Pozvánka na besedu Děti a technologie*. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 13. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

V říjnu se pravidelné aktivity Domoškoly Líšeň rozjely naplno. Děti tak navštívily tuřanské letiště, kde se jim dostalo fundovaného vyprávění o letadlech a leteckém provozu. Navíc si mohly samy vyzkoušet, jaké to je sedět na místě pilota. V dalším týdnu za dětmi přišla lektorka Hanka s Kočkohrátkami. To je program, kde se nenásilně učí, jak si aktivně a bezpečně hrát s ohledem na hranice kamarádů i ty vlastní. Děti k tomu stihly pobýt i v lese a natrhat krásné červené šípky. A pak už se dostalo na tradiční osvědčené aktivity – pobyt u koní a výuku tenisu. Celým měsícem se samozřejmě neslo i aktuální téma podzimu. Kdo z rodin chtěl, mohl využít tzv. tripartity (setkání pedagoga, rodiče a dítěte), které slouží k vzájemnému popovídání nad tématy, která se přirozeně vynořují během pobytu dítěte v kolektivu.²⁴⁴

Obrázek 138: Domoškola Líšeň.

V listopadu odstartoval celoměstský projekt *Rodičovský voucher*, jehož cílem je zpřístupnění volnočasových aktivit pro děti od 6 do 18 let. Jedná se o poukaz, který lze uplatnit při úhradě dětských kroužků. Celý projekt funguje elektronicky na platformě Brno ID: www.brnoid.cz/cs/rodicovske-vouchery. Zde se zákonný zástupce zaregistruje a může získat voucher nabitý kredity ve výši 4 000 Kč, kterými lze částečně hradit volnočasové aktivity svého dítěte. Registrace, návod a postup, jak kredity uplatníte tam, kde vaše dítě kroužek navštěvuje, je podrobně popsán na výše uvedeném webu Brno ID. Rodina pro získání voucheru musí splnit kritéria, a dítě musí být občanem ČR, mít trvalý pobyt na území města Brna a maximální příjem domácnosti nesmí překročit 750 000 Kč za rok.²⁴⁵

²⁴⁴ BLATNÁ, Alžběta. Domoškola Líšeň v říjnu. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 13. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

²⁴⁵ DRAŽANOVÁ, Silvie. Rodičovské vouchery pro vás!. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 7. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].

Použité zdroje

1. Běčko Líšeň bodově uniká pronásledovatelům. Bystrc obrala boskovického favorita. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-kraj/lisen-b-kunstat-boskovice-bystrc-fotbal-krajsky-prebor-prvni-jarni-kolo.html>
2. BERČÍK, Marek. *VIDEO: Nové místo pro kulturu, sport i školku. V brněnské Líšni opravili Orlovnu*. Online. In: *Brněnský deník.cz*. 2023. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/video-brno-lisen-orlovna-skolka-radost-20230902.html. [cit. 2023-11-16].
3. BLATNÁ, Alžběta. Domoškola Líšeň – ohlédnutí za prázdninami. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 12. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
4. BLATNÁ, Alžběta. Domoškola Líšeň v listopadu. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 15. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
5. BLATNÁ, Alžběta. Domoškola Líšeň v říjnu. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 13. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
6. BLATNÁ, Alžběta. Domoškola Líšeň. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 15 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>
7. BLATNÁ, Alžběta. Domoškola Líšeň. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 12 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>
8. BLATNÁ, Alžběta. Domoškoláci Líšeň jsou venku jako doma. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 13 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
9. BLAŽKOVÁ, Magdaléna. *Debata o plánu rozvoje brněnské Líšně: návrh zrušení obchodu vyvolal pobouření*. Online. In: *Brněnský deník.cz*. 2023. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/oprava-namesti-nove-cyklostezky-brno-lisen-predstavila-plan-pristich-deset-let.html. [cit. 2023-11-16].
10. BREICETL, Ladislav. Tenisový turnaj dětí a mládeže 2023. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 15. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].
11. Břetislav Štefan. *Facebook.com* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/starostalisen>
12. Břetislav Štefan. *Facebook.com* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/starostalisen>
13. *Cimbálová muzika Líšňáci slaví 40 let*. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/cimbalova-muzika-lisnaci-slavi-40-let>. [cit. 2023-11-16].
14. CIMROVÁ, Filipína. Líšeň sobě zve na čtrnáctý ročník Festivalu. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/spolky-sdruzeni/lisen-sobe-zve-ctrnacty-rocnik-festivalu>
15. *Děti, rozpumpujte líšeň*. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/deti-rozpumpujte-lisen>. [cit. 2023-11-18].
16. Divadlo Líšeň se zúčastnilo mimořádné světové přehlídky stínového divadla. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 4 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
17. *Divadlo Líšeň završilo projekt provokující divadlo*. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/spolky-sdruzeni/divadlo-lisen-zavrsilo-projekt-provokujici-divadlo>. [cit. 2023-11-16].
18. *Domov pro seniory v Líšni*. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/domov-seniory-lisni>. [cit. 2023-11-16].
19. DOSTÁL, Jakub. *S novým detektorem zjistí hasiči na jihu Moravy únik nebezpečného zařízení*. Online. In: *Brněnský deník.cz*. 2023. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/novy-detektor-zjisti-hasici-na-jihu-moravy-nebezpecne-zareni-monitorovaci-auto.html. [cit. 2023-11-18].
20. DOSTÁL, Jakub. *Soutěž hasičů: zvítězil borec z brněnské Líšně. Přčtěte si, co musel zvládnout*. Online. In: *Brněnský deník.cz*. 2023. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/firefighter-combat-challenge-slovensko-trnava-hasic-brno-lisen-uspech-zasah.html. [cit. 2023-11-18].
21. DRÁPELOVÁ, Iva. Včely bzučí i na Náměstí Karla IV. v Líšni. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 12 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
22. Drazí pozůstalí (komedie). In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/drazi-pozustali-komedie>

23. DRAŽANOVÁ, Silvie. Rodičovské vouchery pro vás!. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 7. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
24. DROCHYTKOVÁ, Jana. Rozvoj centrálního parku Rokle. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 2. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
25. Ekocentrum Jezerka. *Ekocentra.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.ekocentra.cz/centrum/ekocentrum-jezerka/>
26. FABIÁNOVÁ, Blanka. ZŠ Novolíšeňská: English week na ZŠ Novolíšeňská. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(1), 11 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/leden-2023/f20771>
27. FABÍKOVÁ, Věra. Podporujeme mladé sportovce: Mezinárodní soutěž Robotiáda. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 6 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/duben-2023/f21169>
28. FABÍKOVÁ, Věra. ZŠ Novolíšeňská: Mezinárodní soutěž Robotiáda. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 11 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/duben-2023/f21169>
29. Farmářské trhy v Líšni 2023. In: *Brno-lisen.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/farmarske-trhy-v-lisni-2023/t9912?date=2018-04-27>
30. FIKR, Bohuslav. Vyznamenání Váleční veteráni: Josef Fikr a Bohuslav fikr. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(1), 7 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/leden-2023/f20771>
31. FOJTOVÁ, Blanka. MŠ Hochmanova v projektu Erasmus+: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 16 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
32. H.S. ZŠ Horníkova: Italové na ZŠ Horníkova – Erasmus+. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 10 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
33. HAVLÍKOVÁ, K., V. HÁJKOVÁ, L. KRIŠPÍNOVÁ a K. POZDŇKOVÁ. ZŠ Masarova: Příběhy našich sousedů objevují žáci na ZŠ Masarova. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 11 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/unor-2023/f20888>
34. HEINZ, Terezie. VIDEO: Posun u výstavby lávky v Jedovnické. Brno má firmu, která ji připraví. Online. In: Brněnský deník.cz. 2023. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/lavka-jedovnicka-ulice-brno-vystavba-chodci-cykliste-doprava-brno-vankova-cena.html. [cit. 2024-01-24].
35. HEPPLEROVÁ, Eva. Pobočka Knihovny J. Mahena na Jírově ul. slaví 20 let svoji činnosti. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 9 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
36. Historie městské hromadné dopravy v Brně aneb od Koňky k IDS. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/historie-mestske-hromadne-dopravy-brne-aneb-od-konky-ids>
37. Hlesy, umělecká přírodní fotografie. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/hlesy-umelecka-prirodni-fotografie>
38. HLOŽÁNEK, Tomáš. Cílem je vyhrávat doma, říká před novou sezonou trenér SK Líšeň: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 19 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
39. HLOŽÁNEK, Tomáš. Dalibor Štrunc pokřtí novou knihu na jarním koncertě. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 11 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/brezen-2023/f21025>
40. HLOŽÁNEK, Tomáš. Hity od Madonny či Lady Gaga. GloWave rozpálí Dělnák. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 7. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
41. HLOŽÁNEK, Tomáš. Kulturní sezóna v Líšni přinese plesy, koncerty i program pro děti. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 7. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].
42. HLOŽÁNEK, Tomáš. Sportovní den neměl chybu, shodují se kluby. Příští rok znovu!. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 7 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
43. HLOŽÁNEK, Tomáš. Třetí rok v roli ředitele KCL. Těší nás pozitivní reakce lidí, říká Michal Kročil. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 8-9 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/brezen-2023/f21025>
44. HLOŽÁNEK, Tomáš. Umění je naučit se vyhrávat, říká před fotbalovým jarem kouč SK Líšeň. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 19 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/brezen-2023/f21025>

45. HLOŽÁNEK, Tomáš. Vrchol mám před sebou, to mě žene kupředu, říká líšeňský triatlonista Michael Pozdenkov. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 18. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
46. HONEK, Milan. Rostislav Brzobohatý – 85 let, dlouholetý člen Sokola Líšeň. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 15 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
47. HOTTKOVÁ, Lucie, Miloslav FIŠER a Petr KOZELKA. U Poličky zachytili tornádo. Letos už podruhé. In: *Novinky.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/pocasi-u-policky-zachytili-tornado-letos-uz-podruhe-40434334>
48. HRABAL, Michal. *Pokrok u tunelu VMO pod brněnskými Vinohrady. Projekt průzkumné štoly je hotový*. Online. In: *Brněnský deník.cz*. 2023. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/vmo-vinohrady-tunel-brno-mestskey-okruh-doprava-stavba-razba-verejna-soutez-rsd.html. [cit. 2023-12-30].
49. HRACHOVINOVÁ, Monika. Zeleň mezi Horníkovou a Kotlanovou. Jak dál? Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 3. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
50. Hubertská mše. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 6. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-18].
51. HV. Advent v líšeňské farnosti. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 10. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
52. HÝSEK, Ondřej. O studiu na líšeňském Gymnáziu, ZŠ a MŠ AKADEMIA. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 13. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
53. CHALOUPKA, Michal a HÁJEK, Tomáš. Začněte nový život. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 3. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-18].
54. CHALOUPKA, Michal a Christian KOPEC. Oprav dům (nejen) po babičce. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(10), 3 [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/rijen-2023/f21891>
55. CHALOUPKA, Michal. Líšeňská příroda ožila. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 4 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
56. CHALOUPKA, Michal. Z přírody zmizela dlouholetá skládka. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 5 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
57. CHALOUPKOVÁ, Hana a KOPEC, Christian. Rozloučení s prázdninami plné radosti. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 15. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].
58. CHMELOVÁ, Hana. 110. výročí založení sokolské Župy Dr. J. Vaníčka. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 20. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
59. CHMELOVÁ, Hana. Červnová Noc sokoloven 2023 v Líšni. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 15. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
60. CHMELOVÁ, Hana. Karnevalové veselí v Sokole Líšeň. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 15 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/duben-2023/f21169>
61. CHMELOVÁ, Hana. Noc sokoloven také v Líšni. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 15 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
62. CHMELOVÁ, Hana. Sokolská Akademie 2023. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 15 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/duben-2023/f21169>
63. CHMELOVÁ, Hana. TS Roxanne v Sokole Brno-Líšeň: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 19 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
64. CHRZOVÁ, Kateřina. Vzdělávací program firmy Honeywell. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 12. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
65. IBÉRICA. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/iberica>
66. Informace z farnosti. Online. *Kukátko*. 2023, č. prosinec, s. 6. Dostupné z: https://farnostlisen.cz/kukatko/2023_12.pdf. [cit. 2024-01-24].
67. J.J. ZŠ Horníkova: Program Jak na přijímačky v 9. třídách. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 10 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
68. Jarní úklid v Líšni. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/jarni-uklid-lisni>

69. JEŽOVÁ, Vendula. Tipy na víkend na Brněnsku: VIDA centrum ovládnou roboti, hrad Veveří zase uzene. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/tipy-na-vikend/tipy-na-vikend-na-brnensku-vida-centrum-ovladnou-roboti-hrad-veveri-zase-uzene-2.html>
70. JOBÁNKOVÁ, Pavlína. ZŠ Horníkova: Základka vás vítá, roztáhněte křídla!. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 10. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].
71. Klasická hudba na zámku – Janáčkovovo kvarteto. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/klasicka-hudba-zamku-janackovo-kvarteto>
72. *Klasická hudba na zámku, předvánoční koncert*. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/klasicka-hudba-zamku-predvanocni-koncert>. [cit. 2023-12-30].
73. Klasická hudba na zámku. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/klasicka-hudba-zamku-1>
74. KOČOVSKÁ, Monika. ZŠ Novolíšeňská: Exkurze do Vídně. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 6 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
75. KOLEKTIV TÝMU GAREP, SPOL. S R. O. Práce na Strategickém plánu rozvoje městské části Brno-Líšeň pokračují. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 1-2 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/brezen-2023/f21025>
76. KOPEC, Christian a JSP. Jak bude vypadat Líšeň za 10 let? Zapojte se!. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 1. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
77. KOPULETÁ, Kateřina. ZŠ Novolíšeňská: Maškarní karneval ve školní družině. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 11 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/duben-2023/f21169>
78. KRATOCHVÍL, Vít. Práh – podpora duševního zdraví v Líšni. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 13. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
79. *Krojovaná přehlídka*. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/krojovana-prehlicka>. [cit. 2023-12-30].
80. KUBECOVÁ, Jitka. Erasmus zavítal i do líšeňských mateřských škol. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 6 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
81. KUBECOVÁ, Jitka. Návštěva studentů Střední evangelické školy pro sociální pedagogiku ze Stuttgartu. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 14. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
82. Letní kino u Lomu Vol. II. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/letni-kino-u-lomu-vol-ii>
83. *Likvidace černých skládek stojí Líšeň nemalé peníze*. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/likvidace-cernych-skladek-stoji-lisen-nemale-penize>. [cit. 2023-12-30].
84. LÍPA: SEN O EGYPTU. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/lipa-sen-o-egyptu>
85. Líšeňská Pasáž - výstava ATELIÉR STUDÁNKA. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/lisenska-pasaz-vystava-atelier-studanka>
86. Líšeňské hody 2023. In: *Portál vlisni.cz* [online]. [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/lisenske-hody-2023>
87. *Líšeňské ostatky* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.lisenostatky.cz/wordpress/>
88. *LÍŠEŇSKÉ VÁNOCE 2023*. Online. In: Salesko. 2023. Dostupné z: <https://www.salesko.cz/lisenske-vanoce-2023/>. [cit. 2024-01-24].
89. Líšeňský Pivní Festival 2023 - zakončení léta. *Pivomol.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-09-21]. Dostupné z: <https://www.pivomol.cz/lisensky-pivni-festival-2023-zakoncen-leta>
90. Líšeňský ples 2023, Brno. In: *Smsticket.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.smsticket.cz/vstupenky/33730-lisensky-ples-2023>
91. LORENCOVÁ, Renata. Salesko: Jaro se probudilo a v Salesku se pořád něco děje.... *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 12 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
92. Loupežnice z Horneku. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/loupeznice-z-horneku>
93. MATULA, Petr. Líšňáci na SDM v Lisabonu 2023. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 6. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-18].
94. MAXOVÁ, Michaela. ZŠ Novolíšeňská: English week na ZŠ Novolíšeňská. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(1), 11 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz leden-2023/f20771>

95. MAXOVÁ, Michaela. ZŠ Novolíšeňská: Zájezd za klenoty Anglie (květen 2023). *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(6), 6 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
96. MIKOVÁ, Renata a JELÍNEK, Vojtěch. Úspěšný start fotbalistů do nového školního roku. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. **XXXIII**, č. **XI**, s. 12. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
97. MIKOVÁ, Renata a Kateřina KRBKOVÁ TRNKOVÁ. ZŠ Masarova: Páťáci v Dukovanech. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(4), 11 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>
98. MIKOVÁ, Renata. ZŠ Masarova: Vědecké workshopy na Masarce. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(6), 6 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
99. MIKSOVÁ, Veronika. Přijďte si uvít věnec do LMŠ Divočina. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. **XXXIII**, č. 12, s. 15. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
100. MŠ HOCHMANOVA: Co všechno dělají hasiči? Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. **XXXIII**, č. 9, s. 11. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
101. Nejen pro děti: Začíná doba postní. *Kukátko* [online]. 2023, **2023**(únor), 13 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: https://farnostlisen.cz/kukatko/2023_02.pdf
102. Nová sezóna SK Líšeň ve Fortuna národní lize. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/sport/nova-sezona-sk-lisen-ve-fortuna-narodni-lize>
103. NOVÁK, Filip. ZŠ Horníkova: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(7-8), 14 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
104. NOVÁK, Josef. ZŠ Novolíšeňská: Úspěšné tažení futsalovou ligou. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(3), 14 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/brezen-2023/f21025>
105. NOVÁKOVÁ, Lenka. Rodinné centrum Pastelka slaví. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(4), 15 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>
106. Nový Jedlý park ulici Houbalova. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/novy-jedly-park-ulici-houbalova>
107. Období pěstí v roce 2023. *Kukátko* [online]. 2023, **2023**(únor), 4 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: https://farnostlisen.cz/kukatko/2023_02.pdf
108. Obrázky pro radost. In: *Kulturní centrum Líšeň* [online]. 2023 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://kclisen.cz/obrazky-pro-radost/>
109. ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MMB. Zeleň střechám! a Nachytej dešťovku!. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(2), 3 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>
110. Odešla Eva Cacková. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(2), 4 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>
111. ONDRŮJOVÁ, Andrea. Komunitní (!) zahrada Orlovny. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(7-8), 5 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
112. ONDRŮJOVÁ, Andrea. Lipová slavnost v zahradě Orlovny. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(6), 12 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
113. ONDRŮJOVÁ, Andrea. Péče o zeleň není jen kosení a kácení. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(5), 4 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
114. Pálení čarodějnic a slavnostní otevření kavárny v líšeňské Rokli. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/paleni-carodejnic-slavnostni-otevreni-kavarny-lisenske-rokli>
115. Paneláky – zatracované i toužebně očekávané, přednáška PhDr. Lukáše Karneta. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/panelaky-zatracovane-i-touzebne-ocekavane-prednaska-phdr-lukase-karneta>
116. PAROULKOVÁ, Leona, Renata SPOTZOVÁ a Martin MOŠTĚK. Tipy na víkend 13. - 15. ledna: Plesová sezona na jižní Moravě láká na parkety. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/tipy-na-vikend/tipy-na-vikend-13-15-ledna-plesova-sezona-na-jizni-morave-laka-na-parkety-202301.html>
117. PERGROVÁ, Ilona. Pohled z dronu. Hasiči na jihu Moravy nacvičili zásah v případě havárie Dukovan. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/z-regionu/pohled-dron-dukovany-hasici-jih-moravy-oleksovice-havarie-dekontaminace.html>
118. PETRŮ, Václav a Jakub TRUČKA. Radost suveréna. Líšeňské běčko slaví historický postup, poprvé míří do divize. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-kraj/fotbal-lisen-b-postup-divze.html>

119. PETRŮ, Václav. Líšeň chce víc fanoušků na tribunách. Nabízí akci pro rodiny nebo škvarky. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/fotbal-sk-lisen-skvarky-vyhodne-vstupne.html>
120. PETRŮ, Václav. Starosti Líšně před startem sezony: musí vyřešit osvětlení a chce zpět fanoušky. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-osvetleni-fortuna-narodni-liga.html>
121. PETRŮ, Václav. Velký comeback se v Líšni (zatím) nekoná, klub lovil mladé, u Zikla ukápla slza. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-druha-liga-fotbal-zikl.html>
122. PÍSKOVÁ DVOŘÁKOVÁ, Irena. ZŠ Holzova: Ples deváťáků aneb Zimní filmový večer. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 13 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/brezen-2023/f21025>
123. Počasí v Brně. *Portál divoch.net* [online]. c2023 [cit. 2023-12-26]. Dostupné z: <http://pocasi.divoch.cz/brno.php>
124. POHLOVÁ, Pavlína. Vernisáž obrazů žáků ze speciální školy. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 8 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
125. Pouť do Sloupu. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 6. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-18].
126. POVOLNÁ, Dagmar. Chodíme, obdivujeme přírodu i památky, radujeme se: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 18 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
127. Pozvánka. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 15. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
128. Prezidentské volby 2023: Výsledky prezidentských voleb 2023 - 1. kolo: Městská část Brno-Líšeň. In: *Novinky.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/p/vysledky-voleb/2023/prezidentske-volby/kolo/1/obvod/551287-brno-lisen>
129. Proč si Líšňáci pijí krev aneb Pravda o Dráculovi. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/proc-si-lisnaci-piji-krev-aneb-pravda-o-draculovi-0>
130. *Projekt Parku Houbalova byl oceněn jako chytré řešení*. Online. In: *Portál vlisni.cz*. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/projekt-parku-houbalova-byl-ocenen-chytre-reseni>. [cit. 2024-01-24].
131. Proutkobraní III. In: *Facebook.com* [online]. 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/events/757175675778963?ref=newsfeed>
132. PRVNÍ SNÍH Líšeň, listopad 2023. Online. In: *Facebook.com*. 2023. Dostupné z: <https://www.facebook.com/neuveritelnebrno/posts/pfbid0gN6caJNqgRrb8r6c3ynteNgVSmzc3kmBra2w1u2oCdRw4RBQM1KRDqZyPyni1jngl>. [cit. 2024-01-30].
133. PŘÍBORSKÝ, Martin. Kamerový systém v Líšni byl spuštěn. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 7 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/brezen-2023/f21025>
134. PŘICHYSTAL, Antonín. Tip na výlet: Horákovský hrad. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(1), 6 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/leden-2023/f20771>
135. PŘICHYSTAL, Antonín. Tip na výlet: Šumberova skála. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 12 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/brezen-2023/f21025>
136. PUKOVÁ, Alena. ZŠ Masarova: Přírodovědná stanice Kamenačky. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 15 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
137. *Retro Dance Party - Vánoční edice*. Online. In: *Kultino*. 2023. Dostupné z: <https://www.kultino.cz/akce/15-12-2023-retro-dance-party-vanocni-edice>. [cit. 2024-01-24].
138. Retro rock party. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/retro-rock-party>
139. *Rozsvícení vánočního stromu*. Online. In: *Portál vlisni.cz*. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/rozsviceni-vanocniho-stromu>. [cit. 2023-12-30].
140. Rozšíření kapacity MŠ Michalova. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/rozsireni-kapacity-ms-michalova>
141. Rychlá náhrada za Černína: Líšeň přivádí Srba se zkušenostmi z evropských pohárů. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-posila-stoper-srbsko-dusan-jovovic-fk-vozdovac.html>

- 142.SALESKO - Brněnský drogový kufřík aneb na čem dnes ujíždí naše děti. Online. In: Portál vlisni.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/salesko-brnensky-drogovy-kufrik-aneb-cem-dnes-ujizdi-nase-deti>. [cit. 2023-11-18].
- 143.Salesko: Malujeme s Vermeerem a van Goghem. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 11. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
- 144.SALIK SLÁMA, Jiří a ŠVEHLOVÁ, Petra. Fotografie ukáží dna Brna. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 9. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
- 145.SEDLÁČEK, Jozef. Charitativní běh pro nový dětský hospic Dům pro Julii vynesl 67.000 Kč. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 3 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
- 146.SEKÁČOVÁ, Terezie. Reakce na rušení pošt v Brně: Musíme se spojit a bojovat, burcuje starosta. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/ruseni-pobocek-ceske-posty-brno-stiznosti-brnane-situace-neunosna-seznam-mist.html
- 147.SKOTAL, Jan. Největší sběrný dvůr odpadů na Moravě. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 2. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
- 148.SKOTAL, Jan. Největší sběrný dvůr odpadů na Moravě. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 2. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-18].
- 149.SLÁMOVÁ BARTOŠOVÁ, Kateřina. Divadlo Líšeň zve na premiéru hry Kriplštreka. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 9. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
- 150.Smolíček a Jezinky. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/smolicek-jezinky>
- 151.SNÁŠELOVÁ, Lenka a Eva ZEJDOVÁ. ZŠ Masarova: Projektový den Malý princ. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 14 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/brezen-2023/f21025>
- 152.SNÍDAL, Bronislav. ZŠ Masarova: Zakončení projektu Příběhy našich sousedů. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 11 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
- 153.SOBOTKOVÁ, Jaroslava. Připravte se na důchod, zkuste kurzy angličtiny pro seniory v Kulturním centru Líšeň. Online. *Líšeňské noviny*. Roč. XXXIII, č. 9, s. 13. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-18].
- 154.SPĚŠNÝ, Jan. Líšeň má nový rozpočet. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 2 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>
- 155.SPĚŠNÝ, Jan. Mariánské údolí láká na projížďky na kole i bobové dráze: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 12 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
- 156.STEJSKALOVÁ, Alena. Budoucnost budovy školy na Pohankově. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 1-2. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
- 157.STEJSKALOVÁ, Alena. Děti ukazují cestu a my bychom jim měli naslouchat. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 4. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
- 158.STEJSKALOVÁ, Alena. Fotovoltaika v Líšni. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 2-3 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>
- 159.STEJSKALOVÁ, Alena. Jak dál se zahradou Orlovny. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(3), 5 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/brezen-2023/f21025>
- 160.STEJSKALOVÁ, Alena. Líšeňská obřadní síň. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 2 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
- 161.STEJSKALOVÁ, Alena. Mateřskou školu Trnkova povede nová paní ředitelka. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 2 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
- 162.SVOBODOVÁ, Eva. Komise životního prostředí a veřejného prostoru v Líšni. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 5 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>
- 163.SVOBODOVÁ, Eva. Komise životního prostředí navštívila Myslivecký spolek Staré Zámky. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 4 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>

- 164.SVOBODOVÁ, Eva. Výtvarnice Zuzana Marešová bude vystavovat v Líšni. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(7-8), 11 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
- 165.ŠIC. Hráči trenéry. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(4), 16 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>
- 166.ŠIC. Líšeň přezimuje na desátém místě. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 19. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
- 167.ŠIC. Líšeňští žáci vedou divizi. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(3), 20 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/brezen-2023/f21025>
- 168.ŠIC. Šestí v republice. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(5), 16 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
- 169.ŠIC. Trenérské změny. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(2), 15 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>
- 170.ŠIC. Tři otázky. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 16. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
- 171.ŠIC. Začala pátá druholigová sezóna. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 16. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
- 172.ŠIMEČEK, Ondřej. ZŠ Masarova: Masarova v létě ožila hrou o přežití. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 11. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].
- 173.ŠLAPANSKÁ, Radka. Zeměpisná exkurze do Itálie. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 12. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
- 174.ŠTASTNÝ, Michal. ZŠ Novolíšeňská: Exkurze na FEKT VUT. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(3), 14 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/brezen-2023/f21025>
- 175.ŠTEFAN, Břetislav. Jak zvládnout horká léta a vlny veder? Líšeň hledá odpovědi v zeleni a vodě. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 2. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
- 176.ŠTEFAN, Břetislav. Kavárna v Rokli. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(2), 3 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>
- 177.ŠTEFAN, Břetislav. Líšeň bude úzce spolupracovat se stavební fakultou VUT. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(7-8), 3 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
- 178.TEENAGE SUMMER MUSIC PARTY a DJské duo MitVys. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/teenage-summer-music-party-djske-duo-mitvys>
- 179.Tisková konference SK Líšeň před zahájením jarní části fotbalové sezóny. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/sport/tiskova-konference-sk-lisen-pred-zahajenim-jarni-casti-fotbalove-sezony>
- 180.Tréninky florbalu v Líšni. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 15. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
- 181.TRUČKA, Jakub. FOTO, VIDEO: Líšeň slaví! Na závěr zdolala Boskovice a přebrala pohár pro mistry. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-kraj/sk-lisen-b-boskovice-krajsky-prebor-postup-oslavy-pohar-mistr.html>
- 182.TRUČKA, Jakub. FOTO: Obrat bez rozkopaných košů. Výhra nad Varnsdorfem dostala Líšeň ze spodku. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-fotbal-varnsdorf-fnl-druha-liga-6-kolo.html>
- 183.TRUČKA, Jakub. FOTO: Útok mlčel a Líšeň padla s Opavou. V neděli hodlá přepnout na vyšší úroveň. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/lisen-fotbal-priprava-generalka-opava.html>
- 184.TRUČKA, Jakub. Kamarádi s Hložkem, pálil i s Haalandem. V Líšni ale Svoboda začal v béčku. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-posila-antonin-svoboda-salcburk-karvina-haaland.html>
- 185.TRUČKA, Jakub. Líšeň si zamilovala Turecko. Pochvalovala si drony i počasí, na exotice ušetřila. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/lisen-soustredeni-turecko-priprava-fotbal.html>
- 186.TRUČKA, Jakub. Líšeň uvítala hned pět posil, s novici v sestavě zvládla vítězně úvodní dvojboj. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-fotbal-posily-vyhry-ochoz-opava-raab-vlasak-aldin-mezera-ikechukwu.html>

187. TRUČKA, Jakub. Líšeňský kapitán Jeřábek: Došla nám šťáva, za jaro jsme si baráž nezasloužili. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/michal-jerabek-sk-lisen-kapitan-fotbal-fnl-baraz-pate-misto-konec-sezony.html>
188. TRUČKA, Jakub. OBRAZEM: Úvod přípravy Líšni vyšel, Opavě dala tři góly. Dařilo se nováčkům. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/fotbal_region/sk-lisen-fotbal-priprava-opava-posily-aldin-raab-vlasak-mezera.html
189. TRUČKA, Jakub. Problémy v Líšni, neproměněné šance jí stojí body. Po dvou kolech je na spodku. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-vysocina-jihlava-druhe-kolo-fnl.html>
190. TRUČKA, Jakub. FOTO: Líšeň pálila šance, Řezníček trestal. Zbrojovku v derby rozjásal kapitán. Online. In: *Brněnský deník.cz*. 2023. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/zbrojovka-brno-lisen-derby-fnl-reznicek-kronus.html>. [cit. 2023-11-16].
191. TRUČKA, Jakub. Podzim Líšně: Brňané přivedli balkánské duo a potrápili Spartu. Splnili cíl? Online. In: *Brněnský deník.cz*. 2023. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/fotbal-druha-liga/sk-lisen-podzimni-cast-druha-liga-desate-misto-sparta-mionic-jokovic.html?cast=1>. [cit. 2023-12-30].
192. TURKOVÁ, Vendula; SKOKANOVÁ, Eliška a ŽILINKOVÁ, Jitka. Knihovni okénko aneb co je nového. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 12. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
193. TÝČOVÁ, Anna a Richard ČMELÍK. Druhým rokem je Líšeň za vodou. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-08-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/vase-tema/druhym-rokem-je-lisen-vodou>
194. V *Líšni zasedalo studentské zastupitelstvo*. Online. In: *Portál vlisni.cz*. 2023. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/obcan-obec/lisni-zasedalo-studentske-zastupitelstvo>. [cit. 2023-11-16].
195. VALAŠKOVČÁK, Tomáš. Dvě nové lávky pro chodce v Brně: přes Ponávku a rušnou Jedovnickou ulici. In: *Brněnský deník.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/brno-nova-lavka-most-ponavka-kralovo-pole-nadrazi-jedovnicka-lisen-vinohrady.html
196. VÁLKOVÁ, Daniela a FÁBÍKOVÁ, Věra. ZŠ Novolíšeňská: Vystoupení našich žáků na Festivalu vědy. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 11. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].
197. VÁLKOVÁ, Daniela. ZŠ Novolíšeňská: Pomoc pro psí hospic. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 11. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].
198. VÁLKOVÁ, Hana. Farnost Nová Líšeň: Pouť farnosti Nová Líšeň do Kostelního Vydří. *Kukátko* [online]. 2023, **2023**(květen), 5 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: https://farnostlisen.cz/kukatko/2023_05.pdf
199. VÁLKOVÁ, Hana. Informace z farnosti: Loučení s o. Miloslavem Kabrdou. *Kukátko* [online]. 2023, **2023**(květen), 3 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: https://farnostlisen.cz/kukatko/2023_05.pdf
200. VÁLKOVÁ, Hana. Výlet dětí z náboženství. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 6. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-18].
201. VAŇKOVÁ, Marie. Jarní čištění říčky v Mariánském údolí. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(5), 14 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
202. Večer u cimbálu. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/vecer-u-cimbalu-1>
203. Večer u cimbálu. *Kulturní centrum Líšeň* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://kclisen.cz/vecer-u-cimbalu/>
204. Veselá pouť - hosté pořadu Jů a Hele. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/vesela-pout-hoste-poradu-ju-hele>
205. VÍTEK, Martin. ZŠ Novolíšeňská: Den předškoláků na ZŠ Novolíšeňská. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(5), 11 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
206. VLAŠIC, Miloslav. David Pašek: Budoucnost vidím v trenérství. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(6), 16 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
207. VLAŠIC, Miloslav. Líšeňské lesy své funkce plní. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 6-7. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
208. VLAŠIC, Miloslav. Lutonský se na prahu třicátky cítí výtečně. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(5), 16 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.bрно-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
209. VLAŠIC, Miloslav. Sokol se vyučil truhlářem, ale raději i pracoval na zahradě. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 16. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

210. VLAŠIČ, Miloslav. Hořkosladké páte místo: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 20 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
211. VLAŠIČ, Miloslav. Líšeňský dorost se na Moravě neztratil. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(1), 15 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/leden-2023/f20771>
212. VLAŠIČ, Miloslav. Posily ze zahraničí. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 16. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].
213. VLAŠIČ, Miloslav. Valachovič věnoval část volna rodině. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(1), 16 [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/leden-2023/f20771>
214. VONDRÁČKOVÁ, Eliška a CHALOUPKA, Michal. Malé zázraky pro Líšeň. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 3. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
215. VONDRÁČKOVÁ, Eliška a Michal CHALOUPKA. Květinový den. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 4 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
216. VONDRÁČKOVÁ, Eliška. 80 let od úmrtí Metoděje Hoška. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 5. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-18].
217. VORÁLOVÁ, Jaroslava. Prosinec bude ve znamení folklóru. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 10. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].
218. Výmalba farního kostela. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 6. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-18].
219. Vzpomínka na Josefa Otiska a skupinu Wolfram. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-02-25]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/historie/vzpominka-josefa-otiska-skupinu-wolfram>
220. Vzpomínka na zemřelého. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 6. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-18].
221. Základní umělecká škola Antonína Doležala V LÍŠNI. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 13. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
222. Zdraví a nemoci našich prezidentů. In: *Portál vlisni.cz* [online]. 2023 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.vlisni.cz/akce/zdravi-nemoci-nasich-prezidentu>
223. ZEDULKA, Ondřej. Co si přejí Líšňáci? Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 12, s. 6. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/prosinec-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2024-01-24].
224. ZEMÁNKOVÁ, Iveta. Jarní dílničky v MŠ Radost. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 12 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
225. ZEMANOVÁ, Šárka a Tomáš HLOŽÁNEK. Den proti nudě 3. 6. 2023. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 3 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
226. ZENDULKOVÁ ZAHRADNÍKOVÁ, Lenka. Taneční soubor Do tance s radostí – co nás čeká? Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 10, s. 13. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/rijen-2023/f21891>. [cit. 2023-11-16].
227. ZŠ Holzova: Dům pro Julii: Ukončení projektu Tradiční venkovní hry. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 9. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
228. ZŠ Holzova: Chraňme naši Zemi. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 5 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
229. ZŠ Holzova: Laskavý zajíček. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 10 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
230. ZŠ Holzova: Řekni drogám NE. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(7-8), 14 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cervenec-srpen-2023/f21667>
231. ZŠ Holzova: Velikonoční jarmark. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(5), 10 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
232. ZŠ Holzova: Zimní desetiboj. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 10 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>
233. ZŠ Horníkova: Absolventský ples 9. ročníků. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(6), 5 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
234. ZŠ Horníkova: Dům pro Julii. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 10. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
235. ZŠ Horníkova: Exkurze 7. V v centru města a mezipředmětové vztahy. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(2), 10 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>
236. ZŠ Horníkova: Historická středa. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, XXXIII(4), 10 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/duben-2023/f21169>

237. ZŠ Horníkova: Retro den – vzpomínky na dětství rodičů a prarodičů. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(2), 10 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>
238. ZŠ Horníkova: ZŠ Horníkova otevře novou třídu s rozšířeným vzděláváním. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(2), 11 [cit. 2023-03-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/unor-2023/f20888>
239. ZŠ Masarova: Pokusy pro I. stupeň. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 10. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
240. ZŠ Novolíšeňská: Fotbalové úspěchy. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. 9, s. 10. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/zari-2023/f21807>. [cit. 2023-11-16].
241. ZŠ Novolíšeňská: Úspěch na Mezinárodním tanečním festivalu. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(6), 6 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/cerven-2023/f21470>
242. ŽIŽKOVÁ, Michaela. Jarní probouzení v LMŠ Mariánka. *Líšeňské noviny* [online]. 2023, **XXXIII**(5), 13 [cit. 2023-06-28]. Dostupné z: <https://www.brno-lisen.cz/kveten-2023/f21421>
243. ŽIŽKOVÁ, Michaela. Pozvánka na besedu Děti a technologie. Online. *Líšeňské noviny*. 2023, roč. XXXIII, č. XI, s. 13. Dostupné z: https://issuu.com/viaaurea/docs/listopad-2023?fr=xKAE9_zU1NQ. [cit. 2023-12-30].

Seznam obrázků

Obrázek 1: Snímek zachycující tornádo u Poličky.	4
Obrázek 2: První sníh v Líšni napadl už v listopadu.	5
Obrázek 3: Zahájení výstavy <i>Ohlédnutí</i>	7
Obrázek 4: Masopust průvod v brněnské Líšni se konal v sobotu 18. února. Zdroj: Deník/Sabir Agalarov.	8
Obrázek 5: Střípek z <i>Líšeňského plesu 2023</i>	9
Obrázek 6: Oblíbený interpret Tomáš Kočko s ředitelem KCL Michalem Kročilem a produkční Martinou Rychtářovou.	10
Obrázek 7: Významný moravský cimbalista Dalibor Štrunc.	10
Obrázek 8: <i>Proutkobraní</i> spolku Líšeň sobě.	11
Obrázek 9: Pálení čarodějnic 2023. Zdroj: FB KCL Líšeň.	12
Obrázek 10: Představení divadla Marvánek.	13
Obrázek 11: Pozvánka na komedii <i>Drazí pozůstalí</i>	14
Obrázek 12: Kulisy pohádky Smolíček a Jezinky.	15
Obrázek 13: Výstava <i>Obrázky pro radost</i>	16
Obrázek 14: Ukázka tvorby z Ateliéru Studánka Mileny Konvalinové.	17
Obrázek 15: Zvací plakát na Retro Rock Party.	18
Obrázek 16: Inscenace <i>Spoutaný trávou</i>	19
Obrázek 17: Aneta Langerová.	20
Obrázek 18: Lipová slavnost v Líšni.	20
Obrázek 19: Ukázka z loutkového představení Divadla Líšeň.	21
Obrázek 20: Tvorba výtvarnice Zuzany Marešové.	21
Obrázek 21: Pivovary zapojené do <i>Líšeňského Pivního Festivalu 2023</i>	23
Obrázek 22: Opravená budova Orlovny.	23
Obrázek 23: Školka v Orlovně.	24
Obrázek 24: Fotbalové hřiště pro nejmladší adepty.	24
Obrázek 25: Klasická hudba na zámku v Líšni.	25
Obrázek 26: Oldies diskotéky na Dělnáku.	25
Obrázek 27: Oslavy 40 let Cimbálové muziky Líšňáci.	26
Obrázek 28: Taneční soubor Do tance s radostí.	26
Obrázek 29: Líšňáci na SDM v Lisabonu 2023.	28
Obrázek 30: Líšeňské uskupení GloWave.	29
Obrázek 31: Fotografie Jiřího Salika Sámy.	30
Obrázek 32: Stánek Saleska na Líšeňských Vánocích.	31
Obrázek 33: Plakát zvoucí na Retro Dance Party.	31
Obrázek 34: Jazykový kurz pro žáky ZŠ Novolíšeňská.	33
Obrázek 35: Akce <i>Zahrajem si divadlo</i>	33
Obrázek 36: Retro den na ZŠ Horníkové.	34
Obrázek 37: Žáci ZŠ Horníkova na návštěvě Labyrintu pod Zelným trhem.	34
Obrázek 38: Projekt <i>Příběhy našich sousedů</i>	35
Obrázek 39: Tvoření v Domoškole.	36
Obrázek 40: Ples žáků 9. tříd ZŠ Holzova.	36
Obrázek 41: <i>Historická středa</i> na ZŠ Horníkova.	38
Obrázek 42: Březen v Domoškole Líšeň.	38
Obrázek 43: Zimní desetiboj na ZŠ Holzova.	39
Obrázek 44: Velikonoční jarmark na ZŠ Holzova.	40
Obrázek 45: Laskavý zajíček na ZŠ Holzova.	41
Obrázek 46: Návštěva italských studentů na ZŠ Horníkova.	41
Obrázek 47: Den předškoláků na ZŠ Novolíšeňská.	42
Obrázek 48: Zakončení projektu <i>Příběhy našich sousedů</i>	43
Obrázek 49: Jarní dílnička v MŠ Radost.	43
Obrázek 50: <i>Uklidme Česko</i> s Lesní školou Mariánkou.	44
Obrázek 51: Domoškoláci Líšeň na výletě.	44
Obrázek 52: Dětská vědecká konference na ZŠ Masarova.	45
Obrázek 53: Den Země na ZŠ Holzova.	45

Obrázek 54: Absolventský ples ZŠ Horníkova.	46
Obrázek 55: Exkurze ZŠ Novolíšeňská do Vídně.	46
Obrázek 56: Exkurze ZŠ Novolíšeňská do Anglie.	47
Obrázek 57: Mateřská škola Neklež v Bratislavě.	48
Obrázek 58: Zahájení výstavy <i>Obrázky pro radost</i>	49
Obrázek 59: Řekni drogám NE.	49
Obrázek 60: Středověk očima sedmáka.	50
Obrázek 61: Návštěva Přírodovědné stanice Kamenačky.	51
Obrázek 62: MŠ Hochmanova v projektu Erasmus+.	51
Obrázek 63: Domoškola Líšeň v létě.	52
Obrázek 64: Zakončení projektu Tradiční venkovní hry.	53
Obrázek 65: Úspěšní fotbalisté ZŠ Novolíšeňská.	53
Obrázek 66: Pokusy pro I. stupeň na ZŠ Masarova.	54
Obrázek 67: V Salesku malovali s Vermeerem a van Goghem.	54
Obrázek 68: Prázdniny v Domoškole Líšeň.	55
Obrázek 69: Statistiky počtu dětí na líšeňských školách.	56
Obrázek 70: Statistiky líšeňských žáků u přijímaček.	56
Obrázek 71: Prvňáčci ZŠ Holzova.	56
Obrázek 72: ZŠ Novolíšeňská na Festivalu vědy.	57
Obrázek 73: Hra o přežití ZŠ Masarova.	57
Obrázek 74: Pomoc pro psí hospic od ZŠ Novolíšeňská.	58
Obrázek 75: Vizualizace – pohled ze zahrady.	58
Obrázek 76: Zeměpisná exkurze ZŠ Novolíšeňská.	59
Obrázek 77: Úspěšní fotbalisté ZŠ Masarova.	59
Obrázek 78: Úspěšní fotbalisté ZŠ Masarova 2. stupně.	60
Obrázek 79: Návštěva studentů Střední evangelické školy.	61
Obrázek 80: Pedagogové AKADEMIE se neustále vzdělávají.	61
Obrázek 81: Domoškola Líšeň v listopadu.	62
Obrázek 82: Výroba adventních věnců v LMŠ Divočina.	62
Obrázek 83: Celek osmnáctiletých dorostenců SK Líšeň. Trenér Michal nahoře první zleva, Foto: Martina Šperková.	64
Obrázek 84: Líšeňští fotbalisté odstartovali jarní část domácím zápasem s Vlašimi. Zdroj: SK Líšeň.	65
Obrázek 85: Generálku na jarní část líšeňští fotbalisté (v bílém) nezvládli, s Opavou prohráli 0:2. Zdroj: pro Deník/Jaroslav Kicl.	66
Obrázek 86: Líšeňští fotbalisté v souboji s vlašimskými. Foto: Martina Šperková.	68
Obrázek 87: Líšeňský kapitán Michal Jeřábek (v bílém) zakončil sezonu gólem proti pražské Dukle, prohru 1:3 ale neodvrátil. Zdroj: SK Líšeň.	69
Obrázek 88: Rostislav Brzobohatý, dlouholetý člen Sokola Líšeň.	70
Obrázek 89: Milan Lutonský nosí na svém dresu číslo 23.	70
Obrázek 90: Pravý obránce David Pašek.	71
Obrázek 91: Fotbalisté Líšně B slaví postup do divize. Foto: SK Líšeň.	72
Obrázek 92: Líšeňští fotbalisté (v bílém) na úvod letní přípravy zdolali Opavu 3:1. Zdroj: Deník/Petr Widenka.	72
Obrázek 93: Sportovní den v Líšni.	73
Obrázek 94: Dušan Jokovič do Líšně přichází z prvoligového srbského celku FK Vozdovac. Zdroj: SK Líšeň.	73
Obrázek 95: Jihlavští fotbalisté (v modrém) vyhráli v Líšni 2:1 a uspěli tak i ve druhém utkání sezony. Zdroj: Deník/Sabir Agalarov.	74
Obrázek 96: Čermák se raduje po proměněném pokutovém kopu ve Vlašimi.	75
Obrázek 97: Posila Líšně Adam Svoboda. Zdroj: NovinyVM.	76
Obrázek 98: Líšeňští fotbalisté (v bílém) doma zdolali Varnsdorf 2:1. Zdroj: Deník/Sabir Agalarov.	76
Obrázek 99: Noc sokoloven 2023.	77
Obrázek 100: Michal Kugler.	78
Obrázek 101: Rozloučení s prázdninami od Orla Líšeň.	79
Obrázek 102: Fotbalisté Zbrojovky (v červeném) ovládli brněnské derby, Líšeň zdolali 3:0.	80
Obrázek 103: Jiří Mezera (napravo) je jednou z letních posil líšeňského celku. Zdroj: Deník/Petr Widenka.	80
Obrázek 104: Líšeňský středopolař Pavel Sokol.	81
Obrázek 105: 110. výročí založení sokolské Župy Dr. J. Vaníčka.	82
Obrázek 106: Líšeňský triatlonista Michael Pozdenkov.	83

Obrázek 107: Ukázka aktivit ekocentra Jezerka.....	84
Obrázek 108: Kavárna v Rokli.....	85
Obrázek 109: Farmářské trhy v Líšni.....	85
Obrázek 110: Termíny Farmářských trhů v Líšni na rok 2023.....	86
Obrázek 111: Vítězové soutěže <i>Zlatá včela</i>	87
Obrázek 112: Veřejná debata nad projektem <i>Jedlého parku Houbalova</i>	88
Obrázek 113: Letecký pohled na Horákovský hrad v zimě. Foto M. Bálek, archiv ÚAPP v Brně.....	89
Obrázek 115: Akce <i>Uklid'me Líšeň</i>	90
Obrázek 116: Před a po: odstranění skládky v Líšni.....	91
Obrázek 117: Čtyřproudová silnice v líšeňské Jedovnické ulice.....	93
Obrázek 118: Zeleň mezi Horníkovou a Kotlanovou.....	94
Obrázek 119: Kamerový systém v Líšni.....	97
Obrázek 120: Frekventovanou Jedovnickou ulici v Brně v budoucnu přemostí padesátimetrová lávka. Zdroj: MMB.....	98
Obrázek 121: Podpis memoranda o spolupráci mezi Líšní a VUT.....	99
Obrázek 122: Návrh bydlení pro seniory v Líšni.....	100
Obrázek 123: Socha sv. Jana v Líšni.....	102
Obrázek 124: Líšeňská zeď přání.....	103
Obrázek 125: Tříkrálová sbírka.....	104
Obrázek 126: pplk. Josef Otisk – pietní akt na Líšeňském hřbitově.....	105
Obrázek 127: Symbolický náhrobek Josefa Fikra, líšeňského rodáka, čsl. legionáře, odbojáře.....	105
Obrázek 128: Zimní nálada na Šumberově skále.....	107
Obrázek 129: Jihomoravští hasiči ověřovali vhodnost zřízení dekontaminačního místa v Oleksovicích na Znojemsku. Zdroj: Hasiči JMK.....	108
Obrázek 130: Program <i>Dne proti nudě</i>	109
Obrázek 131: Finanční pomoc občanům.....	110
Obrázek 132: Setkání Líšeňské farnosti.....	112
Obrázek 133: Charitativní běh v Líšni.....	112
Obrázek 134: Přehled občerstvení v Mariánském údolí.....	114
Obrázek 135: Vřesová studánka, foto F. Šolc.....	115
Obrázek 136: Farář Metoděj Hošek působící v Líšni.....	116
Obrázek 137: Děti, rozpumpujte Líšeň!.....	117
Obrázek 138: V soutěži na Slovensku uspěl hasič z Brna. Simulovala zátěž při zásahu.....	117
Obrázek 139: Domoškola Líšeň.....	119